

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Καινοτομία:
στόχος και διέξοδος

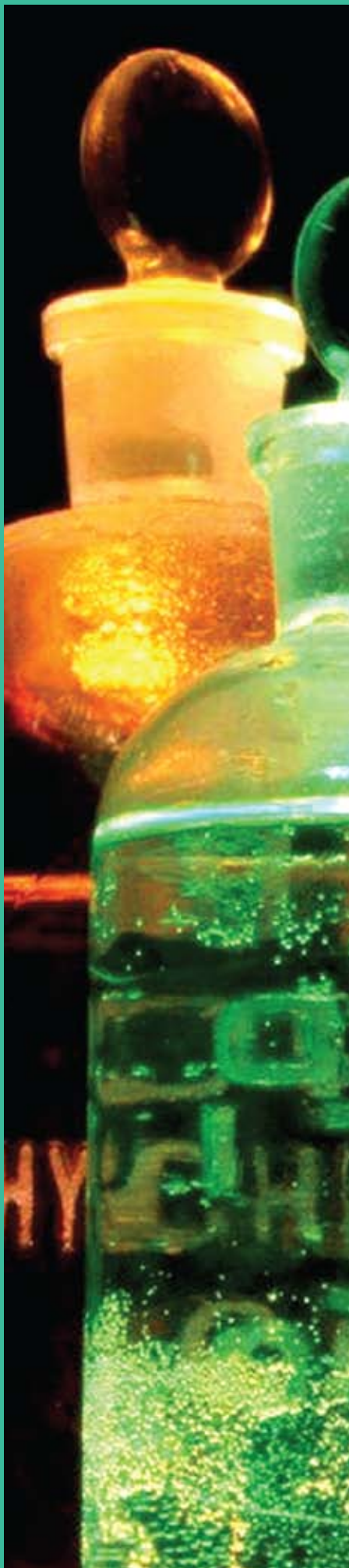
Επαγγελματικά δικαιώματα:
αλήθειες και ψέματα

Ενδοκρινολογία:
αυτή η νέα επιστήμη, η αρχαία

ΤΕΥΧΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
ΜΑΡΤΙΟΣ
2012

27

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ιδιοκτησία	ΤΕΙ Αθήνας
Εκδότης	Δημήτριος Νίνος Πρόεδρος ΤΕΙ Αθήνας
Συντακτική Επιτροπή	Δημήτριος Νίνος Μιχαήλ Μπρατάκος Ιωάννης Χάλαρης Απόστολος Παπαποστόλου Γεώργιος Γιαννακόπουλος
Επιμέλεια έκδοσης	Ιφιγένεια Αναστασάκου Δώρα Φραγκούλη Δανάη Κονδύλη
Καλλιτεχνική Επιμέλεια έκδοσης	Έφη Παναγιωτίδη, efipanpan@yahoo.gr

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Πρόεδρος	Δημήτριος Νίνος
Αντιπρόεδρος	Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Χάλαρης
Διευθύντρια ΣΕΥΠ	Ζαμπία Βαρδάκη
Διευθυντής ΣΤΕΦ	Δήμος Τριάντης
Διευθυντής ΣΓΤΚΣ	Ζωή Γεωργιάδου
Διευθυντής ΣΔΟ	Γιώργος Γιαννακόπουλος
Διευθυντής ΣΤΕΤΡΟΔ	Γιώργος Αγγελούσης
Γενικός Γραμματέας	Ηλίας Οικονόμου
Γραμματέας Συμβουλίου	Αφροδίτη Λάσκαρη

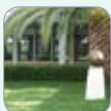
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Πρόεδρος ΕΕ&Ε	Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος ΤΕΙ-Α	Αντιπρόεδρος ΤΕΙ-Α
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Τσάκνης
Μέλη ΕΕ&Ε	Αθανάσιος Νασσιόπουλος Γεώργιος Παναγιάρης Διονύσιος Κάβουρας Ευαγγελία Πρωτόππαπα Περικλής Λύτρας
Γραμματέας ΕΕ&Ε	Ιφιγένεια Αναστασάκου

1. ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΕΛ. 4

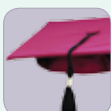
2. ΘΕΣΜΙΚΑ

■ Επιστολή του Συμβουλίου του ΤΕΙ Αθήνας προς τον Πρωθυπουργό
ΣΕΛ. 6

■ Επιστολή προς τα Μέλη της Βουλής των Ελλήνων
ΣΕΛ. 7

■ Έκτακτη Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ
ΣΕΛ. 8

■ Επιστολή της ΠΟΣΔΕΠ*, της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ** και της ΕΕΕ*** προς τον Υπουργό Παιδείας
ΣΕΛ. 9

3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

■ ΠΜΣ «Σχεδίαση και Ανάπτυξη Προηγμένων Συστημάτων Ηλεκτρονικής»
ΣΕΛ. 13

■ Πρωτόκολλο συνεργασίας ΤΕΙ-Α και Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου
ΣΕΛ. 15

4. ΑΡΘΡΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ

■ Α. Καμμάς

W. Shakespeare: «Ριχάρδος ο 3^{ος}»
(Η περιγραφή της αχρειότητας)
ΣΕΛ. 17

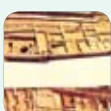
■ Σ. Γ. Φραγκόπουλος

Ο περιφρονημένος ερευνητής και η επιστημονική πραγματικότητα. 100 χρόνια από την πρώτη διατύπωση της θεωρίας των τεκτονικών πλακών της Γης.
ΣΕΛ. 21

■ Α. Νασιόπουλους

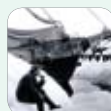
Καινοτομία: στόχος και διέξοδος
ΣΕΛ. 24

■ Β. Λαμπρόπουλος

Απόσπαση, μεταφορά και επανατοποθέτηση οικοδομικών μελών από τις ανασκαφές της λεωφόρου Αμαλίας και της πλατείας Συντάγματος,

κατά τη διάρκεια των έργων του μετρό, στην Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου
ΣΕΛ. 26

■ Γ. Γιαννακόπουλος

Ένας Νορβηγός ήρωας σε μια ελληνική τραγωδία Εκατόν πενήντα χρόνια από τη γέννηση του Fridtjof Nansen
ΣΕΛ. 30

■ Ι. Δ. Μπουρής

Η ψυχοδυναμική της ομοιόμορφης σκέψης και η επιπτώσεις της στις αποφάσεις των Συλλογικών Οργάνων Διοίκησης
ΣΕΛ. 35

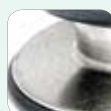
■ Α. Αραβαντινός

2015, Διεθνές Έτος Φωτός
ΣΕΛ. 40

■ Ν. Χιωτίνης

«Επαγγελματικά δικαιώματα», αλήθειες και ψέματα
ΣΕΛ. 45

5. ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

Μ. Βενετίκου, Ν. Κλήμης

Ενδοκρινολογία - Αυτή η νέα επιστήμη, η αρχαία
ΣΕΛ. 49

6. ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΤΕΙ

Νέα της Διοίκησης
ΣΕΛ. 54

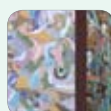
Νέα από τα Τμήματα
ΣΕΛ. 64

Νέα της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Ερευνών
ΣΕΛ. 78

7. ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΣΕΛ. 93

8. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΣΕΛ. 99

Αγαπητοί φίλοι,

Οι ημέρες του Πάσχα τελείωσαν. Άραγε ήταν, όπως παλιά, μια σύντομη ευχάριστη ανάπαυλα από τη δυσάρεστη καθημερινότητα ή ο ελεύθερος χρόνος έγινε μια ευκαιρία για επώδυνες σκέψεις κι επικράτηση των φόβων που στοιχειώνουν τώρα πια τη ζωή μας; Το παρήγορο είναι πως, για πρώτη ίσως φορά, έπειτα από αρκετά χρόνια επίπλαστης ευμάρειας και ανεμελιάς, το Πάσχα δεν αποτέλεσε το άλλοθι για απερίσκεπτες σπατάλες κι απέκτησε εκ νέου το νόημά του. Ήταν αυτό που έπρεπε να είναι πάντα, δηλαδή, η αναβίωση του θείου δράματος, και το βιώσαμε με σεμνότητα και ταπεινότητα γιατί, για περισσότερο από δύο χρόνια τώρα, όλοι οι Έλληνες ανεβαίνουμε το δικό μας Γολγοθά χωρίς όμως να γνωρίζουμε εάν, τότε και με ποιο τρόπο θα έρθει η δική μας ανάσταση.

Οι ειδήσεις προαναγγέλλουν μόνο δυσάρεστες εξελίξεις ενώ η καθημερινότητα επιφυλάσσει μόνο δυσάρεστες εκπλήξεις. Από τη μια στιγμή στην άλλη, όλοι εμείς οι Έλληνες, ο υπερήφανος λαός με την ένδοξη μακραίωνα ιστορία, μεταμορφωθήκαμε σε ένα τσούρμο φυγόπονων καιροσκόπων που ανενδοίαστα εξαπατούν το κράτος για να κερδοσκοπούν και πριν καλά-καλά προλάβουμε να τινάξουμε από πάνω μας τη λάσπη για να αποκαταστήσουμε την τσαλακωμένη

μας υπόληψη, τα αλληπάλληλα ανελέητα κυβερνητικά μέτρα καταστρατηγούν στοιχειώδη ατομικά μας δικαιώματα, καταδικάζουν κάθε μας ελπίδα για αξιοπρεπή διαβίωση και μας βυθίζουν στην ανασφάλεια και την αβεβαιότητα.

Περικοπές, κουρέματα ομολόγων, spread, PSI, λέξεις άγνωστες μέχρι χτες, μονοπωλούν το καθημερινό μας ενδιαφέρον μιας και έχουν συνυφανθεί με κάθε απόπειρα εξόδου της χώρας από την κρίση. Αν μη τι άλλο, όλη αυτή η κατάσταση διέκοψε τη φρενήρη πορεία μας, χαρακτηριστικό της οποίας ήταν η πολυέξοδη διαβίωση και η δημιουργία προτύπων που απλώς δημιουργούσαν την ανάγκη για νέες σπατάλες και σταδιακά μας απομάκρυναν από τις ρίζες, τις παραδόσεις και τις ηθικές μας αξίες.

Βουλευτήκαμε στην τρυφηλότητα κι επιτρέψαμε στους κρατούντες να παραποιήσουν τα στοιχεία της ιστορικής μας ταυτότητας και να μας μεταβάλλουν σε πειθήνιους ψηφοφόρους και άβουλους καταναλωτές. Αφεθήκαμε στην ψευδαίσθηση της αέναης ευημερίας κι ας ξέραμε κάπου μέσα μας ότι πρόκειται για μια φούσκα, διότι, τότε, δεν μπορούσαμε να διανοηθούμε το μέγεθος της καταστροφής που επρόκειτο να επακολουθήσει. Δε γνωρίζαμε τις τραγικές συνέπειες κι ίσως αυτό να αποτελεί το μοναδικό μας ελαφρυντικό, διότι,

εάν γνωρίζαμε, είναι βέβαιο ότι θα προσδιορίζαμε εκ νέου τις προτεραιότητες και τις αξίες μας, πολύ πριν η κατάσταση τεθεί εκτός ελέγχου.

Μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα βρεθήκαμε αντιμέτωποι με πρωτόγνωρες αν όχι τριτοκοσμικές καταστάσεις, τις οποίες είμαστε ανήμποροι να διαχειριστούμε. Φτώχεια, ανεργία, πείνα. Μοιάζει σα να έχει μεταβληθεί η καθημερινή μας ζωή σε μόνιμη εβδομάδα παθών κι εμείς κουρασμένοι από τα συνεχή ραπίσματα χάσαμε τον προσανατολισμό μας.

Κανείς πολιτικός δεν έχει το δικαίωμα να παίζει με τις ζωές μας και το μέλλον των παιδιών μας, αλλά δεν έχουμε κι εμείς κανένα δικαίωμα να παραμένουμε μουδιασμένοι, μεμψίμοιροι κι άπραγοι αναπολώντας το χαμένο παρελθόν κι ακόμη χειρότερα προδικάζοντας το μέλλον. Η παθητικότητά μας ανοίγει το δρόμο στις ισοπεδωτικές γενικεύσεις, τις επικίνδυνες μεγαλοστομίες και στην ανάδυση φαύλων προσώπων και πρακτικών. Το σημαντικότερο όμως όλων είναι ότι συσσωρεύει προβλήματα κι εμείς δεν έχουμε πλέον το χρόνο να αντιμετωπίσουμε νέα προβλήματα.

Ναι, η κοινωνία μας αντιμετωπίζει τραγικά διλήμματα. Ναι, η ζωή όλων μας έγινε εφιαλτική. Δεν χαμογελάμε πια. Το βλέμμα μας σκοτείνιασε γιατί χάθηκε μέσα σε έναν κυκεώνα σκέψεων, υπολογισμών κι αριθμη-

τικών πράξεων, που όλες καταλήγουν σε ένα και μόνο αποτέλεσμα: χρωστάμε παντού. Στο κράτος, στους δανειστές, στις τράπεζες. Οι πράξεις δε βγαίνουν κι ίσως γι' αυτό να φταίει το γεγονός πως δε λαμβάνουμε υπόψη τον κυριότερο παράγοντα: εμάς. Πρέπει να βρούμε το κουράγιο να βγούμε από αυτό το τέλμα που μας τραβά προς τα κάτω.

Όχι άλλοι αυτόχειρες στο βωμό της αφύπνισης των συνειδήσεων. Ακόμη κι αν η αυτοχειρία προϋποθέτει τεράστια αποθέματα ψυχικής δύναμης, δεν παύει να σηματοδοτεί το τέλος κι εμείς πρέπει πάντοτε να στοχεύουμε σε μια νέα αρχή απαλλαγμένη από τα βαρίδια του παρελθόντος. Έπειτα από κάθε Σταύρωση, ακολουθεί η Ανάσταση. Καθένας ξεχωριστά και όλοι μαζί θα πρέπει να αγωνιστούμε για την Ανάσταση της ελπίδας, των ονείρων και κυρίως της διάθεσης για ζωή και δημιουργία.

Δημήτριος Νίνος
Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

» Επιστολή προς τον αναπληρωτή Υπουργό ΠΔΒΜΘ, κ. Κωνσταντίνο Αρβανιτόπουλο

ΘΕΜΑ: «Ρύθμιση θεμάτων που προκύπτουν από τη μείωση
της ετήσιας επιχορήγησης του ΤΕΙ Αθήνας»

Αιγάλεω, 8-3-2012

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Με την απόφαση 23734/ΙΒ/06-03-2012 έγινε ο καθορισμός της ετήσιας επιχορήγησης των ΤΕΙ της χώρας, σύμφωνα με τον οποίο το ΤΕΙ Αθήνας επιχορηγήθηκε ως εξής:

1. Λειτουργικές δαπάνες: 7.300.000,00€
2. Μισθοδοσία έκτακτου ΕΠ: 6.000.000,00€
3. Σίτιση: 2.050.000,00€

Αθροίζοντας τα παραπάνω ποσά προκύπτει ότι ο συνολικός προϋπολογισμός του ιδρύματός μας, συμπεριλαμβανόμενης της σίτισης, ανέρχεται σε 15.350.000,00€ για το οικονομικό έτος 2012.

Ο αντίστοιχος προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2011 ανήλθε σε 22.432.340,00€ και διαμορφώθηκε ως εξής: Λειτουργικές δαπάνες: 12.530.000,00€, Μισθοδοσία έκτακτου ΕΠ: 9.900.000,00€, Σίτιση: 2.340.000,00€.

Ακόμη και μια βιαστική ανάγνωση των οικονομικών αυτών στοιχείων προκαλεί εύλογα ερωτήματα. Είναι άραγε δυνατόν το ποσό των 2.050.000,00€ να καλύψει τις δαπάνες σίτισης που προκύπτουν από την έκδοση περίπου 8.000 καρτών σίτισης, όταν μάλιστα η έντονη οικονομική δυσπραγία τείνει να αυξήσει κατακόρυφα των αριθμό των δικαιούχων; Η μηνιαία δαπάνη σίτισης ανέρχεται σε 330.000,00€ και η ετήσια σε 3.000.000,00€. Πώς λοιπόν θα μπορέσουμε να καλύψουμε τις δαπάνες αυτές, όταν το ποσό της επιχορήγησης χρόνο με το χρόνο συρρικνώνεται;

Μεταξύ των δυο εγκριθέντων προϋπολογισμών, του 2011 και του 2012, υπάρχει μια διαφορά της τάξης των 7.082.340,00€, δηλαδή η μείωση προσεγγίζει το 31,5%, ενώ, εάν ανατρέξουμε στον προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 2010, ο οποίος ανήλθε σε 26.850.000,00€, αντιλαμβανόμαστε ότι ο φετινός προϋπολογισμός έχει συρρικνωθεί κατά 42,8€.

Είναι πρακτικά αδύνατο να λειτουργήσει ένα Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα με 28.000 φοιτητές και 37 τμήματα όλων των ειδικοτήτων με προϋπολογισμό 15.350.000,00€.

Σας επισημαίνουμε ότι το ΤΕΙ Αθήνας, για να μπορέσει να λειτουργήσει στοιχειωδώς, καταβάλλει περίπου 1.000.000,00€ ετησίως για τη μίσθωση κτιριακών εγκαταστάσεων, στα οποία στεγάζονται οκτώ (8) τμήματα Σχολών. Η Διοίκηση του Ιδρύματος καταβάλλει τεράστιες προσπάθειες για να διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα ο αριθμός των εισακτέων -περίπου 2.770- ώστε να μην υποβαθμίζεται η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης, παρά ταύτα ο αριθμός αυτός διαμορφώνεται τελικά σε περίπου 4.270 εισακτέους με την προσθήκη των μετεγγραφόμενων ειδικών κατηγοριών.

Κάθε χρόνο λοιπόν παρατηρείται το παράδοξο φαινόμενο της αύξησης των σπουδαστών και της παράλληλης μείωσης του προϋπολογισμού του Ιδρύματός μας. Πώς θα επιτύχουμε να καλύψουμε τις δαπάνες, τις οποίες σας έχουμε ήδη θέσει υπόψη, χωρίς όμως να υπονομεύσουμε το επίπεδο της ποιότητας σπουδών, το οποίο οφείλουμε να παρέχουμε στους Έλληνες φοιτητές;

Επίσης, θα πρέπει να σας επισημάνουμε πως, παρά το γεγονός ότι μέχρι σήμερα έχουν συνταξιοδοτηθεί περίπου 300 μέλη ΕΠ όλων των βαθμίδων, οι θέσεις τους δεν έχουν αναπληρωθεί -πλην ελαχίστων-, με συνέπεια ο προϋπολογισμός του Ιδρύματος να επιβαρύνεται με επιπλέον δαπάνες, οι οποίες αφορούν στην πρόσληψη έκτακτου ΕΠ.

Κατόπιν όλων αυτών, τα μέλη του Συμβουλίου του ΤΕΙ Αθήνας, στην αρ. 9/08-03-2012 συνεδρίασή του, ομόφωνα αποφάσισαν να σας εκφράσουν την έντονη διαμαρτυρία τους για την τεράστια μείωση της ετήσιας επιχορήγησης του Ιδρύματός μας και σας καταστήσουν κοινωνό των προβληματισμών και της ανησυχίας τους, διότι, εάν δεν υπάρξει αύξηση του προϋπολογισμού για το ΤΕΙ Αθήνας, δυστυχώς, δεν θα μπορέσει να δεχτεί μετεγγραφόμενους φοιτητές για το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013.

Δημήτριος Νίνος
Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

» Επιστολή προς τα Μέλη της Βουλής των Ελλήνων

Αιγάλεω, 21 Μαρτίου 2012

Αξιότιμοι Κύριοι Βουλευτές,

Πρόσφατα η τέως Υπουργός ΠΔΒΜΘ κ. Άννα Διαμαντοπούλου, λίγο πριν την αποχώρησή της, υπέγραψε το έγγραφο της κατανομής επιχορηγήσεων στα ΤΕΙ της χώρας. Το ποσό της επιχορήγησης ανερχόταν σε 84 εκατ. ευρώ, χωρίς να περιλαμβάνεται σε αυτό η σίτιση. Στο σημείο αυτό

αξίζει να επισημανθεί ότι, μόλις το 2009, η επιχορήγηση ανερχόταν σε 160 εκατ. ευρώ, δηλαδή σε διάστημα μικρότερο των τριών ετών επήλθε μεσοσταθμική μείωση κατά 50%.

Ειδικά στο ΤΕΙ Αθήνας, έπειτα από την ανωτέρω μείωση το ποσό της επιχορήγησης διαμορφώνεται σε 15,3 εκατ. ευρώ, ποσό μάλλον αστέιο για τη λειτουργία ενός τόσο μεγάλου ιδρύματος. Η μείωση του προϋπολογισμού, αυτή καθαυτή, προκαλεί σοβαρότατα προβλήματα, μπορείτε λοιπόν εύκολα να αντιληφθείτε το αδιέξοδο στο οποίο έχουμε οδηγηθεί, διότι, εδώ και περίπου δεκαπέντε ημέρες, οι επιχορηγήσεις του α' τριμήνου εκκρεμούν στα Εντελλόμενα του Υπουργείου Παιδείας και δεν προωθούνται στις αντίστοιχες ΔΟΥ!! Ταυτόχρονα έχουν μπλοκάρει τα διαθέσιμα των ιδρυμάτων μας, διότι η Τράπεζα της Ελλάδος τα χρησιμοποίησε για την αγορά ομολόγων, τα οποία υπέστησαν το γνωστό κούρεμα, με συνέπεια από τα 11 εκατ. ευρώ που είχαμε αρχικά, να υπάρχουν αυτή τη στιγμή μόλις 1,9 εκατ. ευρώ.

Η μόνη λέξη για να περιγράψει κάποιος την κατάσταση που επικρατεί είναι αίσχος. Επικρατεί πλήρης διάλυση. Δεν είναι δυνατόν να διαδραματίζονται τόσο σοβαρά γεγονότα και να μην υπάρχει στοιχειώδης μέριμνα για την αντιμετώπισή τους. Πρέπει επείγοντως να ληφθούν μέτρα πριν να είναι πολύ αργά για όλους. Δεν έχει κανείς το δικαίωμα να παίζει παιχνίδια σκοπιμοτήτων με το μέλλον των Ιδρυμάτων μας.

Δημήτριος Νίνος
Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

» Έκτακτη Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων ΤΕΙ

Αθήνα, 26-3-2012

Συγκλήθηκε σήμερα 26-3-2012 εκτάκτως η Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων των ΤΕΙ προκειμένου να πάρει αποφάσεις σχετικά με τη μεγάλη απομείωση («κούρεμα») των διαθεσίμων κεφαλαίων των Ιδρυμάτων, που διατηρούν στην Τράπεζα της Ελλάδος. Η Σύνοδος αποφάσισε τα κάτωθι:

- ➔ Να ζητήσει άμεση συνάντηση με τον Υπουργό Παιδείας κ. Γ. Μπαμπινιώτη
- ➔ Να ζητήσει την άμεση υπογραφή των Προϋπολογισμών των Ιδρυμάτων, Οικονομικού Έτους 2012
- ➔ Να δοθεί έκτακτη οικονομική ενίσχυση στα Ιδρύματα (από το αποθεματικό του Υπουργείου Παιδείας) προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα από το «κούρεμα» των διαθεσίμων των ΤΕΙ.
- ➔ Να δοθεί δυνατότητα πλήρους αξιοποίησης του ταμειακού υπολοίπου του 2011 για να εξοφληθούν όλες οι δαπάνες του 2011.
- ➔ Να κατατεθούν μηνύσεις κατά παντός υπευθύνου της Τράπεζας της Ελλάδος για το παράνομο «κούρεμα» των ταμειακών υπολοίπων των Ιδρυμάτων.

Τέλος η Σύνοδος αποφάσισε **να ανασταλεί η λειτουργία των Ιδρυμάτων την Πέμπτη και Παρασκευή (29-30/3/2012) εκτός της εκπαιδευτικής διαδικασίας.**

Σε περίπτωση που το Υπουργείο Παιδείας δεν ανταποκριθεί και δεν διασφαλίσει τις ανωτέρω ελάχιστες απαραίτητες προϋποθέσεις για την λειτουργία των ΤΕΙ της χώρας, οι διοικήσεις των Ιδρυμάτων θα υποχρεωθούν να υποβάλουν τις παραιτήσεις τους και την ευθύνη **μη-λειτουργίας** τους να αναλάβει πλέον το Υπουργείο Παιδείας.

» Επιστολή της ΠΟΣΔΕΠ*, της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ** και της ΕΕΕ***

Προς τον Υπουργό Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Γ. Μπαμπινιώτη

Αθήνα, 9 Απριλίου 2012

ΘΕΜΑ: Σύναψη συμβάσεων μετά την ψήφιση του Ν.4057/2012 και Εφαρμογή της ΚΥΑ 22331/28-12-2011 (ΦΕΚ 673Β') στα ΑΕΙ και τα Ερευνητικά Κέντρα.

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Θα θέλαμε να σας επισημάνουμε δύο τρέχοντα, επείγοντα θέματα, τα οποία αφορούν άμεσα την εύρυθμη λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των Ερευνητικών Κέντρων (ΕΚ):

1 Σύναψη συμβάσεων ανάθεσης έργου με φυσικά πρόσωπα μετά την ψήφιση του Ν.4057/2012.

Μετά την ψήφιση του Ν. 4057/2012 (ΦΕΚ 54/14-3-2012), για τη σύναψη μιας σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου ή ανάθεσης έργου σε φυσικό πρόσωπο, στο πλαίσιο των ερευνητικών έργων (συμπεριλαμβανομένων των ΕΣΠΑ και FP7) που διαχειρίζονται οι ΕΛΚΕ των ΑΕΙ και των ΕΚ, απαιτούνται πλέον:

- ➔ Έκδοση Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (υπογραφές τεσσάρων Υπουργών)
- ➔ Βεβαίωση του Γενικού Γραμματέα του αρμόδιου Υπουργείου που χρηματοδοτεί το έργο ή εποπτεύει το Φορέα Υλοποίησης
- ➔ Βεβαίωση του Φορέα Υλοποίησης
- ➔ Σύνταξη προκήρυξης και αποστολή στο ΑΣΕΠ.

Οι ανωτέρω ρυθμίσεις φαίνεται να έχουν ως βασικό στόχο τη μη μετατροπή των εκάστοτε συμβάσεων ορισμένου χρόνου ή έργου σε αορίστου χρόνου, η οποία όμως γινόταν βάσει νόμου που θεσμοθετήθηκε από την ίδια την Πολιτεία.

Αντί η Πολιτεία να καταργήσει τα νομοθετήματα που επιτρέπουν τη μετατροπή των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου ή των συμβάσεων έργου σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, θεσπίζει τώρα μια εξαιρετικά γραφειοκρατική και χρονοβόρα διαδικασία σύναψης συμβάσεων, η οποία στην περίπτωση των ερευνητικών έργων που υλοποιούνται από τα ΑΕΙ και τα ΕΚ θα αποτελέσει τροχοπέδη σε αυτή καθεαυτή την ερευνητική διαδικασία.

Τίθεται το ερώτημα, σε τι άραγε εξυπηρετούν οι υπογραφές τεσσάρων υπουργών για τη σύναψη μιας σύμβασης ορισμένου χρόνου ή έργου σε ερευνητικό έργο που υλοποιείται σε ένα ΑΕΙ ή ΕΚ, με εξειδικευμένο επιστημονικό αντικείμενο και καθορισμένο χρόνο υλοποίησης; Και γιατί απαιτούνται όλες αυτές οι βεβαιώσεις προτού σταλεί η προκήρυξη στο ΑΣΕΠ;

* ΠΟΣΔΕΠ: Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού

** ΟΣΕΠ-ΤΕΙ: Ομοσπονδία Συλλόγων Εκπαιδευτικού Προσωπικού ΤΕΙ

*** ΕΕΕ: Ένωση Ελλήνων Ερευνητών

Στα ΑΕΙ και τα ΕΚ εκπονούνται ερευνητικά έργα, ΕΣΠΑ, αλλά και FP7 καθώς και άλλα διεθνή και ευρωπαϊκά έργα. Για όλα τα τελευταία δημιουργείται ένα επιπλέον θέμα, δηλαδή κατά πόσον οι προαναφερθείσες ρυθμίσεις συμβαδίζουν με το θεσμικό πλαίσιο έγκρισης χρηματοδότησης και υλοποίησης ερευνητικών έργων του (αλλοδαπού) φορέα χρηματοδότησης. Ας σημειωθεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση στο νέο πρόγραμμα πλαίσιο FP8 - HORIZON απλοποιεί περισσότερο τη σχετική με τα ερευνητικά προγράμματα γραφειοκρατία, με στόχο να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα σε διεθνές επίπεδο στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας.

Τίθεται επίσης το ερώτημα, γιατί προωθείται από την Πολιτεία η σύναψη συμβάσεων έργου (σε σχέση με τις συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου) ακόμη και όταν πρόκειται για εξαρτημένη -για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα- εργασία; Εργαζόμενοι επιστήμονες, οι οποίοι απασχολούνται επί συμβάσει σε ένα ερευνητικό έργο που διαρκεί τρία ή τέσσερα χρόνια και οι οποίοι εργάζονται καθημερινά και με πλήρη απασχόληση (κατά το χρονικό αυτό διάστημα) σε ένα εργαστήριο, κατά το νόμο, δεν μπορούν να απασχολούνται στο έργο αυτό με συμβάσεις ανάθεσης έργου.

Πληροφορούμαστε ότι πρόκειται να κατατεθεί μία τροπολογία του σχετικού άρθρου του Νόμου 4057/2012 στη Βουλή, η οποία θα μειώνει κατά τι, χωρίς όμως να εξαλείφει, την προαναφερθείσα γραφειοκρατία.

Ζητούμε την εξαίρεση από τις ανωτέρω ρυθμίσεις του Ν. 4057/2012 των συμβάσεων ορισμένου χρόνου και ανάθεσης έργου, οι οποίες αφορούν σε όλα τα ερευνητικά έργα (συγχρηματοδοτούμενα και μη) που υλοποιούνται μέσω των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας των ΑΕΙ και των ΕΚ, καθώς και μέσω των υφισταμένων ΝΠΙΔ ΕΚ της ΓΓΕΤ και των ΝΠΙΔ που θα ιδρυθούν στα ΑΕΙ βάσει του Ν. 4009/2012, για να αποφευχθεί η αναίτια γραφειοκρατία που θα προκαλέσει δυσεπίλυτα προβλήματα, με σοβαρότατες αρνητικές επιπτώσεις για τον ήδη δοκιμαζόμενο ελληνικό ερευνητικό ιστό, μεταξύ των οποίων:

- ➔ **Πολύμηνη καθυστέρηση σε προσλήψεις επί συμβάσει επιστημόνων, σε ερευνητικά έργα** που υλοποιούνται ή θα αναληφθούν στο εξής, με καταστροφικές συνέπειες (αδυναμία έγκαιρης απορρόφησης της χρηματοδότησης, έγκαιρης υποβολής παραδοτέων, τήρησης των δεσμευτικών χρονοδιαγραμμάτων των έργων, διάλυση των ερευνητικών ομάδων, κλπ).
- ➔ **Αποκλεισμός οποιασδήποτε επί συμβάσει πρόσληψης σε ερευνητικά έργα μικρής διάρκειας**, άρα αδυναμία υλοποίησής τους, εφόσον αυτή προϋποθέτει πρόσθετο -του τακτικού- προσωπικό.
- ➔ **Δημιουργία σημαντικών προσκομμάτων στη σύνταξη ερευνητικών προτάσεων**, καθώς τόσο το περιεχόμενο όσο και η ανταγωνιστικότητα πολλών εξ' αυτών (και άρα η χρηματοδότησή τους) εξαρτάται και από τα βιογραφικά των εμπλεκόμενων επιστημόνων.
- ➔ **Ραγδαία μείωση των κονδυλίων που θα απορροφηθούν στην έρευνα και την καινοτομία** μέσω των Ειδικών Λογαριασμών των ΑΕΙ και των ΕΚ και στροφή του ακαδημαϊκού προσωπικού της χώρας στη διεκδίκηση και -στη συνέχεια- τη διαχείριση ερευνητικών έργων **μέσω ιδιωτικών εταιριών** -υπαρχόντων αλλά και αυτών που θα συσταθούν- εξ αιτίας της πολυπλοκότητας και αναποτελεσματικότητας που εισάγεται με τις εν λόγω ρυθμίσεις.
- ➔ Περαιτέρω επιδείνωση του ήδη ανησυχητικού φαινομένου της **διαρροής ελλήνων επιστημόνων στο εξωτερικό (brain drain)**.

2 Εφαρμογή της ΚΥΑ 22331/28-12-2011 (ΦΕΚ 673Β').

Το ΦΕΚ 673Β', (07-03-20121), περιέχει Κοινή Υπουργική Απόφαση 22331/28-12-2011 (που απορρέει από την παρ. 2 του άρθρου 55 του Ν. 3966/2011), με θέμα «**Καθορισμός του μέγιστου δυνατού χρόνου απασχόλησης και της ανώτατης, ανά ώρα, αμοιβής εκπαιδευτικών και δημοσίων υπαλλήλων για την παροχή υπηρεσιών σε συγχρηματοδοτούμενες πράξεις του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.) 2007- 2013**».

Για το άρθρο 55 του Ν. 3966/2011, το ΥΠΔΒΜΘ έχει εκδώσει (στις 20/07/2011) Ερμηνευτική Εγκύκλιο, περί μη υπαγωγής μελών ΔΕΠ ή ΕΠ-ΤΕΙ στο πεδίο εφαρμογής του, κλπ. (βλ. http://eee-researchers.gr/Katastatiko-Nomothesia/Ermineutiki-Egkuklios_N-3966-2011.pdf). Η Ερμηνευτική αυτή Εγκύκλιος δεν περιλαμβάνει τους ερευνητές (και το ίδιο προσωπικό των ΕΚ), με αποτέλεσμα ερευνητές που συμμετέχουν σε έργα ΕΣΠΑ, να μην μπορούν να απασχοληθούν περισσότερο χρόνο ή/και να λάβουν ποσό μεγαλύτερο από τα προβλεπόμενα στο εν λόγω ΦΕΚ από άλλο φορέα (π.χ. πανεπιστήμια), ακόμη και εάν αυτό έχει προβλεφθεί στο τεχνικό δελτίο / προϋπολογισμό του έργου. **Ζητούμε η εν λόγω εγκύκλιος να επικαιροποιηθεί άμεσα, περιλαμβάνοντας και τους ερευνητές.**

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Τα λάθη, τις αδυναμίες και την αναποτελεσματικότητα των στελεχών του πολιτικού συστήματος του παρελθόντος -ενδεχομένως και υπό την πίεση και την κάλυψη μέρους των τότε θεσμικών των διοικήσεών μας- δεν μπορεί και δεν πρέπει να τις πληρώσει το ελληνικό ερευνητικό σύστημα, όταν μάλιστα είναι πλέον γνωστό σε όλους ότι σήμερα επιτελεί ένα έργο υψηλών προδιαγραφών και διεθνώς ανταγωνιστικό. Ιδιαίτερα όταν η αποτελεσματική και αναβαθμισμένη λειτουργία του είναι μια από τις βασικές προϋποθέσεις για τη διέξοδο από τη βαθειά κρίση, την ποιοτική ανάπτυξη της χώρας και την αναβαθμισμένη της θέσης στο διεθνή καταμερισμό εργασίας.

Τέλος, θέλουμε για μια ακόμα φορά να δηλώσουμε ότι οι τρεις Ομοσπονδίες παραμένουμε προσηλωμένες στις αρχές του δικαίου, της διαφάνειας, της αξιολόγησης και της αξιοκρατίας. Η διεθνής αλλά και η εγχώρια πολύχρονη εμπειρία στην εκπόνηση και διαχείριση ερευνητικών έργων μας πείθει ότι η νομοθετική ρύθμιση μέσω του Ν. 4507/2012 θα είναι απόλυτα καταστροφική. Όσο αυτές οι ρυθμίσεις παραμένουν σε ισχύ η σημερινή Κυβέρνηση και ειδικά η Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας είστε εκτεθειμένοι απέναντι στην ελληνική και διεθνή επιστημονική κοινότητα για μια νομοθετική πράξη μοναδικής πρωτοτυπίας σε παγκόσμιο επίπεδο!

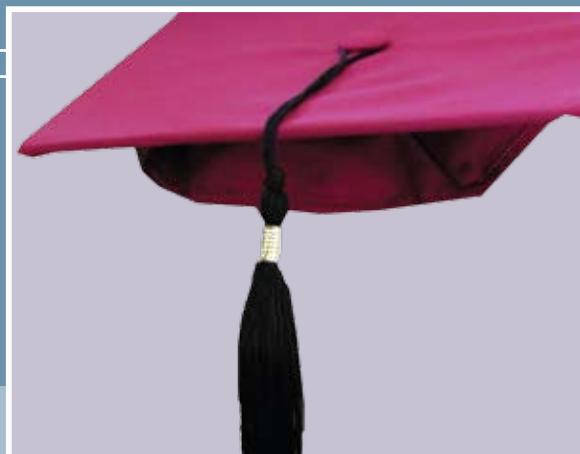
Με ιδιαίτερη εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος ΠΟΣΔΕΠ, **Νικόλαος Μ. Σταυρακάκης**, καθηγητής Ε.Μ.Π

Ο Πρόεδρος ΟΣΕΠ/ΤΕΙ, **Γιάννης Τσάκνης**, καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας

Ο Πρόεδρος ΕΕΕ, **Δημήτρης Ε. Λουκάς**, κύριος Ερευνητής

3

ε
κ
π
α
ί
δ
ε
υ
σ
η

εκπαιδευτικά

ΠΜΣ* μεταπτυχιακό πρόγραμμα στο ΤΕΙ Αθήνας

Τμήμα
Ηλεκτρονικής
ΤΕΙ-Α

Τίτλος:

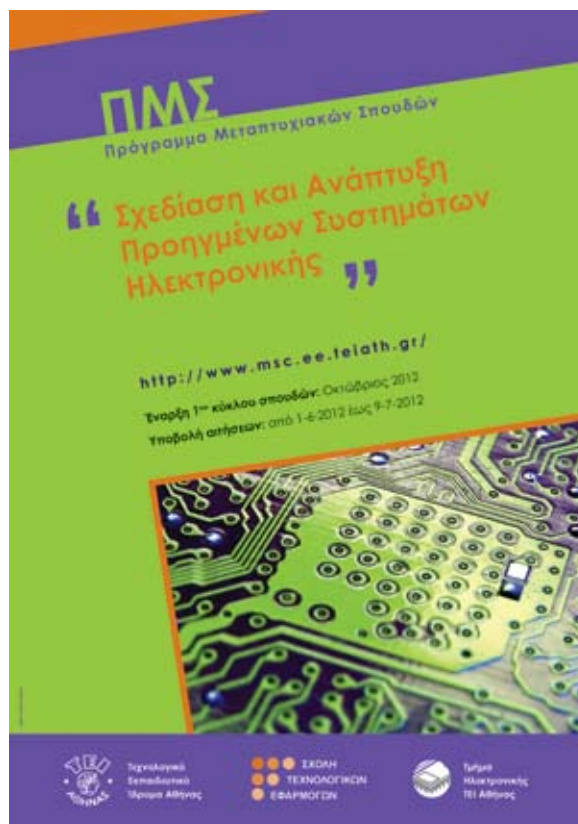
«Σχεδίαση και Ανάπτυξη Προηγμένων Συστημάτων Ηλεκτρονικής»

Πρόσφατα εγκρίθηκε από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ 445/24-2-2012), το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με τίτλο «**Σχεδίαση και Ανάπτυξη Προηγμένων Συστημάτων Ηλεκτρονικής**» του οποίου η οργάνωση και λειτουργία θα γίνει αυτοδύναμα από το **Τμήμα Ηλεκτρονικής του ΤΕΙ Αθήνας**. Η έγκριση λειτουργίας αυτοδύναμου ήλθε ως αποτέλεσμα της εξωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος Ηλεκτρονικής το Μάιο 2010. Η ΓΣΕΕ του Τμήματος στις 25-5-2010 ακολουθώντας τις υποδείξεις της επιτροπής εξωτερικής αξιολόγησης, ενέκρινε το τελικό σχέδιο του ΠΜΣ.

Η έναρξη λειτουργίας θα πραγματοποιηθεί από τον Οκτώβριο του 2012 ενώ οι αιτήσεις των φοιτητών θα πραγματοποιούνται από 1-6-2012 έως 9-7-2012. Περισσότερες πληροφορίες για το ΠΜΣ μπορεί να δει κάθε ενδιαφερόμενος στην ιστοσελίδα του προγράμματος: <http://www.msc.ee.teiath.gr>

Βασικοί στόχοι του ΠΜΣ είναι οι εμπεριστατωμένες σπουδές και η εμβάθυνση των γνώσεων στο αντικείμενο του Σχεδιασμού, της Ανάπτυξης και της Υλοποίησης Προηγμένων - Σύγχρονων Συστημάτων Ηλεκτρονικής. Πέραν των επιστημονικών γνώσεων που θα προσφέρει το Μεταπτυχιακό πρόγραμμα, θα εστιάζει στο γνωστικό αντικείμενο της διαθέσιμης

σήμερα ηλεκτρονικής τεχνολογίας, των αναπτυξιακών εργαλείων σχεδιασμού, τόσο σε επίπεδο υλικού, μικροσυστημάτων και λογισμικού. Μια βασική στόχευση του προγράμματος είναι η έννοια του συστήματος και των εφαρμογών καθώς και του προϊόντος που πρέπει να είναι λειτουργικό, απλό στη

*ΠΜΣ: Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

<http://www.msc.ee.teiath.gr>

σύλληψη, εύκολο και φιλικό στη χρήση, συμβατό με προδιαγραφές και αξιόπιστο.

Το Π.Μ.Σ. υποδιαιρείται σε τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα. Σε κάθε εξάμηνο προσφέρονται πέντε (5) υποχρεωτικά μαθήματα που αποτελεί και τον μέγιστο αριθμό μαθημάτων, που μπορεί να δηλώσει ο φοιτητής κάθε εξάμηνο. Τα μαθήματα διδάσκονται επί τουλά-

χιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες. Κατά την διάρκεια του τετάρτου εξαμήνου εκπονείται η μεταπτυχιακή διπλωματική διατριβή, η οποία υποβοηθείται από 9 ώρες σεμιναρίων σε διάφορα γνωστικά πεδία.

Αναλυτικότερα το Πρόγραμμα Μαθημάτων του Π.Μ.Σ. έχει ως εξής:

1^ο εξάμηνο

A/A	Τύπος	Κωδικός	ECTS	Ονομασία μαθήματος
1	Υ	MH11	6	Υπολογιστικά Μαθηματικά
2	Υ	MH12	6	Ειδικά Θέματα Σύγχρονης Φυσικής
3	Υ	MH13	6	Σύγχρονες Ηλεκτρονικές Διατάξεις
4	Υ	MH14	6	Σχεδίαση Δικτύων Δεδομένων
5	Υ	MH15	6	Εργαστηριακές Ασκήσεις
Σύνολο ECTS εξαμήνου			30	

2^ο εξάμηνο

A/A	Τύπος	Κωδικός	ECTS	Ονομασία μαθήματος
1	Υ	MH21	6	Σύγχρονη Οργανολογία και Μετρολογία
2	Υ	MH22	6	Ενσωματωμένα Συστήματα
3	Υ	MH23	6	Ηλεκτρονικά Υψηλών Συχνοτήτων
4	Υ	MH24	6	Επεξεργασία Σήματος και Αναγνώριση Προτύπων
5	Υ	MH25	6	Εργαστηριακές Ασκήσεις
Σύνολο ECTS εξαμήνου			30	

3^ο εξάμηνο

A/A	Τύπος	Κωδικός	ECTS	Ονομασία μαθήματος
1	Υ	MH31	6	Νανοηλεκτρονική και Εφαρμογές
2	Υ	MH32	6	Ευφυή Συστήματα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
3	Υ	MH33	6	Τηλεπικοινωνιακά Συστήματα Νέας Γενιάς
4	Υ	MH34	6	Μικροσυστήματα και Εφαρμογές
5	Υ	MH35	6	Εργαστηριακές Ασκήσεις
Σύνολο ECTS εξαμήνου			30	

4^ο εξάμηνο

A/A	Τύπος	Κωδικός	ECTS	Ονομασία μαθήματος
1	Υ	MH41	30	Διπλωματική Εργασία
				Σεμινάρια Βιομηχανοποίησης και Προώθησης Τελικού Προϊόντος
Σύνολο ECTS εξαμήνου			30	
Σύνολο ECTS ΠΜΣ			120	

Πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ του ΤΕΙ Αθήνας και του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου

Εκπαιδευτική Συμφωνία του ΤΕΙ Αθήνας με το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Στο ΤΕΙ Αθήνας την 1^η Φεβρουαρίου 2012 υπογράφηκε Προγραμματική Συμφωνία Ακαδημαϊκής Συνεργασίας του ΤΕΙ Αθήνας με το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Ο Αντιπρύτανης του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου καθηγητής **Κώστας Γουλιάμος** υπέγραψε με τον Πρόεδρο του ΤΕΙ Αθήνας καθηγητή **Δημήτριο Νίνο** πρωτόκολλο ακαδημαϊκής συνεργασίας και αποφάσισαν να υλοποιήσουν ένα φιλόδοξο πρόγραμμα συνεργασίας που θα καλύπτει ένα ευρύ πεδίο δράσεων σε εκπαιδευτικό, επιστημονικό, ερευνητικό και διοικητικό επίπεδο της λειτουργίας των δύο Ιδρυμάτων.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες που επικρατούν καθώς και τις ταχύτατες αλλαγές που πραγματοποιούνται στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης, τα δύο ιδρύματα εξειδικεύουν τους στόχους τους ως εξής:

Βασική προτεραιότητα αποτελεί η δημιουργία ενός σταθερού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο θα δημιουργείται και θα μεταδίδεται γνώση, θα προάγεται ο κριτικός λόγος και η αναλυτική σκέψη και θα διεξάγεται έρευνα υψηλού επιπέδου.

Η διαρκής αναβάθμιση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών συνιστά βασικό άξονα δράσης και η επίτευξη της συναρτάται άμεσα με την ενσωμάτωση τεχνολογιών αιχμής.

Η ανάπτυξη ολοκληρωμένης ακαδημαϊκής και ερευνητικής πολιτικής, η οποία θα ανταποκρίνεται στις επιταγές του σύγχρονου ευρωπαϊκού χώρου.

Η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού σε όλα τα πεδία δράσης, κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να αναδεικνύονται τα ιδιαίτερα ακαδημαϊκά, ερευνητικά και διοικητικά προσόντα καθώς και η δημιουργία των απαραίτητων προϋποθέσεων και η παροχή συγκεκριμένων κινήτρων, ώστε τα προσόντα αυτά να αναβαθμίζονται διαρκώς.

ΑΡΘΡΑ-ΑΠΟΨΕΙΣ

Α. Καμμάς ■

W. Shakespeare: «Ριχάρδος ο 3^{ος}»
(Η περιγραφή της αχρειότητας)

Σ. Γ. Φραγκόπουλος ■

Ο περιφρονημένος ερευνητής και
η επιστημονική πραγματικότητα.
100 χρόνια από την πρώτη διατύπωση
της θεωρίας των τεκτονικών πλακών της Γης

Α. Νασιόπουλος ■

Καινοτομία: στόχος και διέξοδος

Β. Λαμπρόπουλος ■

Απόσπαση, μεταφορά και επανατοποθέτηση
οικοδομικών μελών από τις ανασκαφές
της λεωφόρου Αμαλίας και της πλατείας
Συντάγματος, κατά τη διάρκεια των έργων
του μετρό, στην Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου

Γ. Γιαννακόπουλος ■

Ένας Νορβηγός ήρωας σε μια ελληνική τραγωδία
Εκατόν πενήντα χρόνια από τη γέννηση
του Fridtjof Nansen

Ι. Δ. Μπουρής ■

Η ψυχοδυναμική της ομοιόμορφης σκέψης
και η επιπτώσεις της στις αποφάσεις
των Συλλογικών Οργάνων Διοίκησης

Α. Αραβαντινός ■

2015, Διεθνές Έτος Φωτός

Ν. Χιωτίνης ■

«Επαγγελματικά δικαιώματα»,
αλήθειες και ψέματα

W. Shakespeare: «Ριχάρδος ο 3^{ος}» (Η περιγραφή της αχρειότητας)

Ο «Ριχάρδος ο 3^{ος}», είναι ένα από τα έργα της πρώτης συγγραφικής περιόδου του Σαίξπηρ και η πρώτη αποκλειστικά δική του ιστορική τραγωδία δεδομένου ότι η προηγούμενη χρονολογικά τριλογία «Ερρίκος ο 6^{ος}» μάλλον αποτελεί προϊόν συνεργασίας του μεγάλου βάρδου με άλλους θεατρικούς συγγραφείς της εποχής του.

Από την πρώτη στιγμή (πράξη 1, σκηνή 1) ο μονόλογος αυτοπαρουσίασης του Ριχάρδου, δούκα του Γκλόστερ αποδεικνύει την πρόθεση του ποιητή να ενσαρκώσει στο πρόσωπο του ήρωα του το **απόλυτο κακό**, βρίσκοντας πρόσφορο «ιστορικό» έδαφος στη γραφή του Θωμά Μουρ, ο οποίος πίστευε ακράδαντα ότι ο Ριχάρδος ο 3^{ος} ήταν ένας αδίστακτος, εξουσιομανής δολοφόνος.

Ο σαιξπηρικός Ριχάρδος είναι κάτι περισσότερο από αυτό που περιγράφει ο Μουρ. Είναι ένας ναρκισσιστής, αποκομμένος από τις «άνεργες και μάταιες ηδονές της εποχής της ειρήνης», αυτής της «χαύνης και μαλθακής εποχής», την οποία μισεί θανάσιμα. Υποτάσσεται απόλυτα στο αυτοθεοποιημένο είδωλό του το οποίο αποτελεί προβολή ενός «εγώ» που του απαγορεύει συμβιβασμούς και εξαφανίζει τα εμπόδια στο δρόμο για την ολοκληρωτική επικράτηση του.

Μια κλασσική τραγωδία, όπως ο «Ριχάρδος ο 3^{ος}» του Σαίξπηρ, έχει πολλές αναγνώσεις. Από την πλέον θεοκρατική που θεωρεί τη βασιλεία του τελευταίου Πλανταγενέτη σαν την εξ' ύψους τιμωρία της Αγγλίας για την εκθρόνηση του νόμιμου βασιλιά της, του Ριχάρδου του 2^{ου}, το 1399 και προδικάζει την ηθική κάθαρση που επέφερε η επίσημη αποδοχή των καλβινιστικών αξιών της επόμενης δυναστείας (Janis Lull, Irving Ribner μέχρι την αμιγώς μαρξιστική εκδοχή, η οποία ερμηνεύει την πορεία του Ριχάρδου του 3^{ου} προς το νομοτελειακό τέλος του και την άνοδο των Τύδωρ, που οδήγησε στην αγγλική αποικιοκρατία, σαν ταξική αλλαγή των φορέων της εξουσίας και πέρασμα από την μεσαιωνική φεουδαρχία στην εποχή του φιλελεύθερου, εμπορικού καπιταλισμού (Victor Kiernan).

Ανεξάρτητα πάντως του τρόπου ανάγνωσης της τραγωδίας αυτής, η προσωπικότητα του Ριχάρδου συνιστά το κεντρικό σημείο αναφοράς κάθε σχετικής προσέγγισης και το βασικό κλειδί ερμηνείας της. Ο αιματοβαμμένος Ριχάρδος (παρά το ότι οι περισσότεροι φόννοι του γίνονται εκτός σκηνής) προκαλεί το δέος των θεατών πολύ περισσότερο από

*Ο κ. Α. Καμμάς είναι ιατρός ορθοπαιδικός, ομότιμος καθηγητής του ΤΕΙ-Α

«Ο Σαίξπηρ κρύβει τα συμπτώματα του αποδιοπομπαίου τράγου τόσο επιδέξια όσο τα πλάθει.»

Rene Girard

έναν άλλο, επίσης αιματοβαμμένο σαιξπηρικό ήρωα, το Μάκβεθ, που πλημμυρίζει με αίμα τη σκηνή στην οποία εμφανίζεται.

Ο Ριχάρδος είναι απαρχής καταδικασμένος να εισπράξει όλη την απέχθεια των θεατών, να πολεμήσει εναντίον όλων μέσα από ένα κρεσέντο ανασφάλειας για το αξίωμα του και την ίδια του τη ζωή. Ξέρει, αντίθετα με το Μάκβεθ, ότι δεν είναι άτρωτος αλλά, παρόλα αυτά, δεν σταματά μέχρι το τέλος. Αποδέχεται το ρόλο του και δεν αγιοποιείται με το θάνατό του αλλά, αντίθετα, αποκαθαιρεί με αυτόν τα ανομήματα μιας ολόκληρης εποχής που ξεκίνησε πριν τη γέννησή του και τελείωσε (κατά τη σαιξπηρική αλλά όχι και την ιστορική εκδοχή) με το δικό του χαμό. Αυτό θέλησε να δώσει ο Σαίξπηρ στην ανθρωπότητα και αυτό πράγματι της πρόσφερε με όλη τη δύναμη της ποιητικής μεγαλοφυΐας του.

Ο διαπρεπής φιλόλογος Rene Girard γράφει στο βραβευμένο με το βραβείο Medicis βιβλίο του «**Σαίξπηρ-Οι φλόγες της ζηλοτυπίας**» («Shakespeare - Les Feux de l'Envie» - Ελληνική μετάφραση Κωστής Παπαγιώργης, Εκδ. ΕΞΑΝΤΑΣ, 1993) για τη σκηνή της δίκης στον «Έμπορο της Βενετίας» ότι «Ο Σαίξπηρ κρύβει τα συμπτώματα του αποδιοπομπαίου τράγου τόσο επιδέξια όσο τα πλάθει. Υπάρχει κάτι το φοβερό στην επιδεξιότητα που διακρίνει αυτή τη χειραγώγηση. Προϋποθέτει μια κατανόηση που υπερβαίνει όχι μόνο την αιώνια άγνοια της προκατάληψης, αλλά και το στενό ηθικισμό των αντιπάλων του που δεν υποψιάζονται τη (συ)μετοχή τους στο θυμοκρατικό ασυνείδητο και την επιθυμία τους να κατασχύνουν δημοσίως τους διώκτες».

Με την ίδια τεχνική λειτουργεί ο Σαίξπηρ και στο Ριχάρδο τον 3^ο, όπως εύστοχα τονίζει ο R. Girard στο ίδιο κεφάλαιο του βιβλίου του. Μέσα στο αιματηρό

περιβάλλον της τελευταίας φάσης του εμφυλίου πολέμου των δύο ρόδων όπου οι μετέχοντες είναι διαδοχικά θύτες-τύραννοι και ταπεινωμένα θύματα, κρίκοι μιας αιματοβαμμένης αλυσίδας, τελευταίος χρονικά είναι ο Ριχάρδος που δεν διαφέρει από τους υπολοίπους σε τίποτα, εκτός ίσως από ένα, το ότι είναι ο **τελικός χαμένος**, ο «αποδιοπομπαίος τράγος» του σκοταδισμού που έπρεπε να εκλείψει για να ανατείλλει η «νέα» εποχή στην οποία το αίμα δεν έρρεε πια από δύο οικογένειες αλλά μόνο από μία, τους Τυδώρ (αιματοβαμμένη Μαίρη, εκτέλεση Ιωάννας Γκρέϋ, βασιλεία Ερρίκου του 8^{ου} κ.α.).

Μια προσεκτική μελέτη του σαιξπηρικού Ριχάρδου μας αποκαλύπτει τον έντεχνο τρόπο με τον οποίο ο μεγάλος βάρδος σκιαγραφεί το ανθρωπινό περιβάλλον του βασιλιά-δολοφόνου και αδίστακτου εξουσιομανή σε σημείο που -εμμέσως αλλά σαφώς- η έννοια του τελικά «αποδιοπομπαίου τράγου» να φθάνει στη μεγαλύτερη δυνατή κορύφωση.

Η Άννα Νέβιλ οδύρεται για τη δολοφονία του πεθερού της Ερρίκου του 6^{ου}, «του ευγενέστερου των Λάνκαστερ», καταριέται και φτύνει κατά πρόσωπο το δολοφόνο του, Ριχάρδο του Γκλώστερ **για να αποδεχθεί τελικά την πρόταση γάμου που αυτός της κάνει**, πατώντας επάνω στα πτώματα όχι μόνο του πεθερού και του συζύγου της αλλά και του ίδιου του πατέρα της, κόμη του Γουώργουϊκ.

Η Ελισάβετ Γούντβιλ που μισεί θανάσιμα τον αποδεδειγμένο δολοφόνο του αδελφού της και του γιου της, πιθανό δολοφόνο των άλλων δύο γιών της (των πριγκήπων του πύργου) και υπεύθυνο για την έκπτωση όλης της οικογένειάς της από κάθε αξίωμα, **αποδέχεται την πρότασή του να του προσφέρει το χέρι της κόρης της Ελισάβετ της Υόρκης**, προκειμένου να ανακτήσει τους χαμένους της τίτλους και τα αξιώματά της.

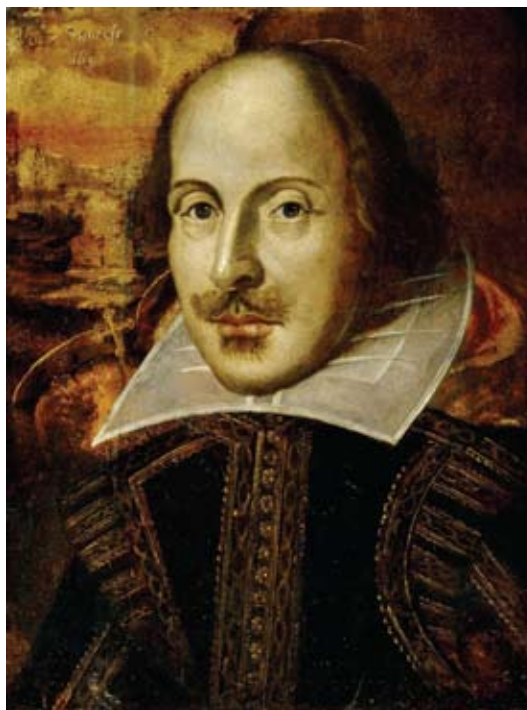
«ότι είναι νεκρό και απάνθρωπο μέσα μας αντιστοιχεί σ' αυτό που είναι ο αχρείος του Σαίξπηρ»

Πωλ Σήγκελ

Ο Μπάκινχαμ και ο Στάνλεϋ προδίδουν - ο καθένας με τον τρόπο του - τον μέχρι τότε φίλο και σύμμαχό τους, προκειμένου να κατακτήσουν μερίδιο της εξουσίας του, χωρίς δισταγμό και τύψεις αλλά με πλήρη επίγνωση της δόλιας πρόθεσης των.

Σ' αυτήν την κοινωνία του αίματος, της προδοσίας και της άμβλυνσης ακόμα και των πιο αναγνωρισμένων βιολογικών ενστίκτων, όπως αυτό της μητρικής αγάπης, ο Ριχάρδος δεν αποτελεί εξαίρεση. Δρα πιο γρήγορα και πιο αποτελεσματικά από τους άλλους, επιβιώνει, στέφεται βασιλιάς και τελικά καταρρέει στην πιο αποφασιστική γι' αυτόν μάχη της ζωής του εξαιτίας μιας διπλής (αδελφός Στάνλεϋ, Νορθάμπερλαντ) προδοσίας, την κρισιμότερη στιγμή της.

Δεν είναι η εξαίρεση της εποχής του αλλά, ίσως, ο πιο γνήσιος εκφραστής της, το πιο αντιπροσωπευτικό της υπόδειγμα.

W. Shakespeare

Ο Ριχάρδος ο 3^{ος} του Σαίξπηρ είναι η πιο αυθεντική προσωποποίηση, όχι του τραγικού ήρωα αλλά του **αχρείου**.

Δεν αποτελεί μεγέθυνση του κοινού ανθρώπου τον οποίο η ένταση των συναισθημάτων του οδηγεί σε κάποια καταστροφική απώλεια της αυτοκυριαρχίας του, όπως συμβαίνει στον Οθέλλο αλλά, αντίθετα, ο χαρακτήρας και η δράση του εκφράζουν μία ακραία ναρκισσιστική πιο ακραία και πιο σύνθετη από τις αντίστοιχες του Ιάγου, του Εδμόνδου και των δύο θυγατέρων του Βασιλιά Λήρ.

Η διαφοροποίηση ανάμεσα στον τραγικό ήρωα και τον αχρείο περιγράφεται πολύ χαρακτηριστικά από τον Πωλ Σήγκελ στο έργο του «Ο Σαίξπηρ στην εποχή του και στην εποχή μας» («Shakespeare in his time and ours», ελλ. Μετάφραση Φώντα Κονδύλη, εκδ. Κοροντζή, 2000) με την επισήμανση ότι **«ότι είναι νεκρό και απάνθρωπο μέσα μας αντιστοιχεί σ' αυτό που είναι ο αχρείος του Σαίξπηρ»**.

Αυτόν τον **αχρείο** προσπάθησε και πέτυχε να περιγράψει ο Σαίξπηρ στην τραγωδία αυτή και αυτός ακριβώς ο αχρείος χαρακτήρας έδωσε στο έργο αυτό μία αιώνια πανανθρώπινη αναγνώριση, κατατάσσοντάς το στην υψηλότερη βαθμίδα της παγκόσμιας θεατρικής ποίησης.

Γιατί **«Η ζωή και ο θάνατος του Ριχάρδου του 3^{ου}»** είναι πράγματι ένα αριστουργηματικό ποίημα, μία μοναδική περιγραφή ενός ακραία ανήθικου χαρακτήρα, αδίστακτου αρχομανούς, ενός «φανατικού» κατά την ορολογία του Φρομ, αποκομμένου από τον εξωτερικό κόσμο και, κατά συνέπεια, ανίκανου να αισθανθεί οτιδήποτε, αφού τα αισθήματα δημιουργούνται από την αλληλεπίδραση του ατόμου με το περιβάλλον, συνθήκη απόλυτα ξένη για την προσωπικότητα του «φανατικού».

Ο Rene Girard θεωρεί ότι κύριος στόχος του Σαίξπηρ, όταν έγραφε το Ριχάρδο τον 3^ο, ήταν η κοινωνική και πολιτική δομή της αγγλικής αριστοκρατίας, για την οποίαν το έργο αυτό αποτελεί μία σαφή έμμεση σάτιρα, κατά την ίδια έννοια που ο «Έμπορος της Βενετίας» αποτελεί σάτιρα της Βενετσιάνικης κοινωνίας.

Η άποψη αυτή του διαπρεπούς μελετητή του Σαιξπηρικού έργου δεν στερείται ερμηνευτικής σημασίας. Ο «αχρείος» Ριχάρδος, αφού δεχθεί τις κατάρρες των γυναικών και την προδοσία των «φίλων» του, οδηγείται στο χαμό του, προσφέροντας έτσι την κάθαρση της τραγωδίας που επιζητούν οι θεατές για να ικανοποιήσουν τη δική τους περί ηθικής αντίληψη.

Ποιες τον καταριούνται και ποιοι τον προδίδουν όμως; Η δολοφόνος του πατέρα του Ριχάρδου Πλανταγενέτη και του δεκαεπτάχρονου αδελφού του Εδμόνδου του Ρούτλαντ, χήρα του Ερρίκου του 6^{ου}, **Μαργαρίτα της Ανδεγαυίας** σέρνει το μακάβριο γυναικείο χορό που απαρτίζουν η **Ελισάβετ Γούντβιλ** και η μητέρα του Ριχάρδου, δούκισσα της Υόρκης, **Σέσιλ Νέβιλ**.

Η πρώτη ικετεύει το Θεό **«να του χαλάσει (του Ριχάρδου) το συμβόλαιο που έχει κάνει με τη ζωή, για να φωνάξει πριν πεθάνει: Ψόφησε το παλιόσκυλο»**

Η δεύτερη τον αποκαλεί, μέσα στις κατάρρες της, **«φουσκωμένη αράχνη, βδελυρό καμπούρη φρύνο»** και η τρίτη, αφού τον χαρακτηρίσει **«αστρίτι, βατράχι ακάθαρμο»**, τον καταριέται πριν από την τελική του μάχη με τα λόγια: **«Για αίμα διψάς και μέσα στο αίμα θα τελειώσεις! Όνειδος η ζωή σου και ονειδισμένος μέσα στον τάφο σου θα λιώσεις!»**.

Ο **Δούκας του Μπάκινχαμ**, ο «καλός εξάδελφος» όπως τον αποκαλεί ο Ριχάρδος (πρ. 3, σ. 1) δεν διστάζει να στραφεί εναντίον του, συμμαχώντας με

τον κόμη του Ρίτσμοντ, όταν κρίνει ότι ο βασιλιάς «φίλος» του δεν του παραχώρησε τις εξουσίες και τις γαίες που δικαιούταν, ενώ ο άλλος έμπιστός του, **Θωμάς Στάνλεϋ**, σύζυγος της Μαργαρίτας (Στάνλεϋ) Μπωφόρ, μητέρας του Ρίτσμοντ, αποκαλύπτει την προδοτική του διάθεση απέναντι στο Ριχάρδο την πιο αποφασιστική στιγμή της τελικής μάχης (Bosworth).

Πόσο περισσότερο αχρείος είναι ο σαιξπηρικός Ριχάρδος από αυτούς που συγκροτούν το άμεσο περιβάλλον του, είναι ένα ερώτημα που δεν μπορεί υπεύθυνα να απαντηθεί από τον απλό θεατή που περιορίζεται στην απεχθή απόρριψη του εγκληματία κεντρικού ήρωα του έργου.

Αυτή η λαϊκή κοινή άποψη για το Ριχάρδο που, άμεσα και έμμεσα υιοθετεί ο Σαίξπηρ από την αρχή του έργου, διασφαλίζει μέσω της διαφοροποίησης, την αποδοχή του κοινού θεατή, ο οποίος όμως, ακριβώς λόγω αυτού του αχρείου περιβάλλοντος, θεωρεί τον κεντρικό ήρωα σαν τη μοναδική ηθική παρουσία του έργου, παρά τα δικά του ανομήματα.

Ο Ριχάρδος όμως είναι **«ευθέως αχρείος»** αντίθετα από τους άλλους ήρωες του έργου που καλύπτουν την αχρειότητά τους μ' ένα πέπλο υποκρισίας το οποίο αυτός εύκολα αποδομεί, είτε εκφράζοντας τον «έρωτά» του (Άννα Νέβιλ), είτε υποδαυλίζοντας την ατέρμονα εξουσιομανία του συνομιλητή του (Ελισάβετ Γούντβιλ) είτε - όταν αυτό είναι αναγκαίο - καταφεύγοντας στο έγκλημα (δούκας του Κλάρενς, πρίγκηπες του Πύργου, λόρδος Αστιγξ).

Μέσα σ' αυτό το περιβάλλον όπου ουσιαστικά εξομοιώνονται θύτες και θύματα, η δυσφορία του θεατή που εκτονώνεται με την επίρριψη της μεγαλύτερης ευθύνης στον «αποδιοπομπαίο τράγο» αντισταθμίζεται από την έμπρακτη ισότητα μεταξύ θύτη και θυμάτων και τελικά, δημιουργεί την αίσθηση ενός αυθαίρετου αναθέματος που βαρύνει τον κεντρικό ήρωα.

Για να γίνει όμως αυτό αντιληπτό χρειάζεται μία σε βάθος ανάγνωση του σαιξπηρικού κειμένου που να αποκαλύπτει το πραγματικό νόημα αυτής της μεγάλης τραγωδίας και την ποίηση που κρύβει μέσα της.

του Σ. Γ. Φραγκόπουλου*

Ο περιφρονημένος ερευνητής και η επιστημονική πραγματικότητα

100 χρόνια από την πρώτη διατύπωση της θεωρίας των τεκτονικών πλακών της Γης.

Οι καθηγητές του πανεπιστημιακού κατεστημένου χλεύαζαν ανοικτά τον νεαρό «συνάδελφο» Alfred Wegener (Βέγκενερ), Μετεωρολόγο από το Βερολίνο, 31 ετών. «Απόλυτη βλακεία» ήταν αυτά που λέει, «σαχλαμάρες!» Κι επίσης, «Κανένας που έχει στοιχειώδη αντίληψη των φυσικών φαινομένων, δεν πρόκειται να υποστηρίξει αυτές τις ανοησίες...» Ο Βέγκενερ είχε παρουσιάσει στις 6 Ιανουαρίου 1912, πριν από 100 χρόνια, σε επιστημονικό συνέδριο Γεωλόγων μια νέα επιστημονική αντίληψη, η οποία συνάντησε την απόλυτη άρνηση: «Οι ήπειροι επάνω στη Γη μετακινούνται κάπως σαν σχεδίες επάνω σε ποτάμι...»

Αυτό που σήμερα αποτελεί κεκτημένη γνώση σε κάθε επιστημονική ή ενημερωτική δημοσίευση και αξιοποιείται για την ερμηνεία πολλών φυσικών φαινομένων, στις αρχές του 20^{ου} αιώνα δεν ήταν καθόλου αυτονόητο. Ακόμα και στη δεκαετία του 1950, όταν οι αντίπαλοι της ιδέας του Βέγκενερ εξέδωσαν από κοινού τόμο για την αντιμετώπιση της ιδέας των «ηπειρωτικών πλακών», κάλεσαν τον Αλβέρτο Αϊνστάιν να γράψει ένα πρόλογο και να δώσει κύρος στις αντιλήψεις τους, ο οποίος και ανταποκρίθηκε.

Σήμερα, βέβαια, δοξολογούν οι πάντες τον «σύγχρονο

Κοπέρνικο των γεωεπιστημών», ο οποίος παρουσίασε «από το τίποτα» μια νέα αντίληψη για τα φαινόμενα στη Γη και σε όλους τους βραχώδεις πλανήτες στο Γαλαξία μας που βρίσκονται σε αντίστοιχο στάδιο εξέλιξης.

Η ιστορία της επιστήμης αναρωτιέται συχνά, πώς μπορεί μία «σωστή επιστημονική» αντίληψη να ανατρέψει τις κατοχυρωμένες και τσιμενταρισμένες απόψεις, ποιοι μηχανισμοί πρέπει να λειτουργήσουν ώστε να γίνει αντιληπτή η ορθότητα των νέων ιδεών, έστω με τις «παιδικές» ατέλειες που κατ' ανάγκη θα περιέχονται σ' αυτές; Την απάντηση είχε δώσει ήδη για άλλο ζήτημα ο Μαξ Πλανκ και ήταν κάθε άλλο παρά επιστημονική: «Πρέπει να πεθάνουν πρώτα οι υποστηρικτές των παλαιών απόψεων».

Η αλήθεια είναι ότι οι απόψεις του Βέγκενερ για κινήσεις τεκτονικών πλακών στην επιφάνεια του γήινου φλοιού δεν ήταν καθόλου εύκολο να επιβεβαιωθούν πειραματικά, δεδομένου ότι αυτές οι κινήσεις ανέρχονται σε μερικά εκατοστά κάθε χρόνο. Σήμερα είναι δυνατόν να μετρηθούν όμως ακόμα και χιλιοστά μετακινήσεων με τη βοήθεια των δορυφόρων.

Η παλιά αντίληψη για τις γεωλογικές μεταβολές στη Γη σχετιζόταν με τη «θεωρία της συρρίκνωσης»: η Γη

*Ο κ. Σ. Φραγκόπουλος είναι Μηχανικός, ομότιμος καθηγητής του ΤΕΙ-Α

και κάθε άλλο ουράνιο σώμα ψύχεται με την πάροδο του χρόνου και γι' αυτό ζαρώνει η επιφάνειά του, όπως ένα μήλο που αφυδατώνεται σταδιακά... Έτσι δημιουργούνται οι οροσειρές και τα βαθιά αυλάκια, στα οποία μαζεύεται νερό και έχουμε πελάγη και ωκεανούς.

Η αντίληψη του Wegener έδινε όμως απαντήσεις για φαινόμενα σεισμών, ηφαιστείων, εντοπισμού πρώτων υλών και ανακάλυψης απολιθωμάτων, τα οποία δεν ήταν δυνατόν να εξηγηθούν με το μοντέλο του «συρρικνούμενου μήλου». Ερωτήματα όπως η ανακάλυψη ίδιων απολιθωμάτων και όμοιων μορφών ζώων (κυρίως ερπετών) και φυτών στις ακτές της Αφρικής και Νότιας Αμερικής εκατέρωθεν του Ατλαντικού, ο εντοπισμός αποθεμάτων άνθρακα στο υπέδαφος της Νορβηγίας, η όμοια θαλασσογραμμή της Νότιας Αμερικής και της Αφρικής που δείχνει ότι τα δύο τμήματα ήταν κάποτε ενωμένα και άλλα πολλά, μπορούσαν να απαντηθούν μόνο με τη θεωρία του Βέγκενερ.

Το συνέδριο του 1912, στο οποίο θα ανακοίνωνε ο νεαρός τότε ερευνητής τις ριζοσπαστικές ιδέες του, πραγματοποιήθηκε στο μουσείο Senckenberg της Φραγκφούρτης και δεν αναμενόταν οποιαδήποτε έκπληξη, αφού οι ιδέες περί τεκτονικών πλακών που ολισθαίνουν είχαν συζητηθεί προκαταρκτικά, με την υποβολή της ανακοίνωσης του Βέγκενερ και είχαν απορριφθεί με οργή και χλεύη. Επετράπη όμως στον φυσιοδίφη να ανέβει στο βήμα και να μιλήσει, για να έχουν οι εκπρόσωποι του «μήλου» την ευκαιρία να τον κατακεραυνώσουν δημόσια.

Ο καθηγητής γεωλογίας Max Semper άκουσε δήθεν προσεκτικά τον Βέγκενερ που μίλησε για «Νέες ιδέες για τη δημιουργία των γενικών μορφών του φλοιού της Γης» και πήρε το λόγο αναφωνώντας θεατρινίστικα: «Ω, άγιε Φλόριαν, λυπήσουν αυτό το οίκημα, βάλε αλλού φωτιά για να τιμωρήσεις τους υβριστές...»

Δεκαετίες μετά επέμεναν παλαιοί ερευνητές στη θεωρία συρρίκνωσης, παρ' ότι αυτή η αντίληψη παρουσίαζε πολλά κενά και δεν εξηγούσε πάμπολλα φαινόμενα. Τα τρωτά παραβλέπονταν όμως με περιέργες επινοήσεις: το φαινόμενο των όμοιων απολιθωμάτων εκατέρωθεν του Ατλαντικού στη Νότια Αμερική και στην Αφρική καλυπτόταν από την επινόηση γεφυρών

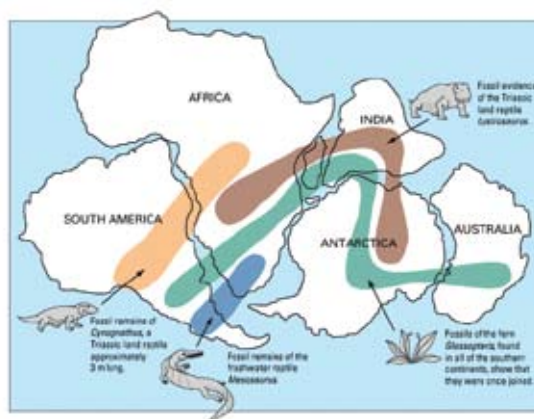

Alfred Wegener

στέρεου εδάφους που ένωναν (δήθεν) τις δύο ηπειρους παλαιότερα και οι οποίες γέφυρες καταβυθίστηκαν με την πάροδο των χιλιετιών.

Είχαν κυκλοφορήσει μάλιστα και διάφοροι χάρτες με υποθετικές γέφυρες που υπεχώρησαν στον πυθμένα του ωκεανού, αλλά ίχνη τους δεν ήταν δυνατόν να εντοπιστούν εκεί. Αντίθετα, τα ίχνη στους ωκεανούς συνηγορούσαν υπέρ των απόψεων του Βέγκενερ. Παρ' όλα αυτά, η θεωρία συρρίκνωσης αναπτυσσόταν σε κάθε πανεπιστημιακό βιβλίο μέχρι της δεκαετία του 1950, ενώ η αντίληψη των τεκτονικών πλακών δεν αναφερόταν καθόλου - περίπου ό,τι συμβαίνει ακόμα και σήμερα σε θρησκώληπτες κοινωνίες με τη «θεϊκή δημιουργία» και την εξέλιξη των ειδών.

Ακόμα και στην έκδοση του 1964 της «Encyclopedia Britannica» αναφερόταν ότι η «θεωρία των ηπειρωτικών πλακών» δεν πρέπει να ευσταθεί, γιατί παρουσιάζει σημαντικές θεωρητικές δυσκολίες... Γεγονός είναι ότι ο Βέγκενερ δεν μπορούσε να εξηγήσει ποιος ήταν ο κινητήριος μηχανισμός των ηπειρών στο φλοιό της Γης, αλλά η παλιά θεωρία δεν εξηγούσε σχεδόν τίποτα.

Όμως στα μέσα της δεκαετίας του 1960 παρουσίασε ο **Αμερικάνος γεωλόγος Harry Hess** στοιχεία, τα οποία είχε συλλέξει με τη βοήθεια πολεμικών πλοίων. Ο πυθμένας των θαλασσών υποχωρούσε δυσανάλογα σε περιοχές που πρέπει να ήταν παλαιότερα έδαφος, ενώ στην αντίθετη πλευρά παρατηρούνταν υπερυψώσεις.

Την άποψη αυτή ενίσχυσαν οι **ερευνητές Drummond Matthews και Fred Vine** που διαπίστωσαν ότι στο κέντρο των ωκεανών τα πετρώματα είχαν σχετικά πρόσφατη ηφαιστειακή προέλευση - πρόσφατη με γεωλογικά χρονολογικά κριτήρια, χιλιάδων και εκατομμυρίων ετών.

Παρ' ότι πλέον οι αποδείξεις για τη «θεωρία τεκτονικών πλακών» γίνονταν όλο και πιο πειστικές, π.χ. μετρήσεις προσανατολισμού μαγνητικών διπόλων στη λάβα έδειχναν την ηλικία των υποβρύχιων πετρωμάτων, από την οποία προέκυπτε ότι τα γεωλογικά υλικά στη «ραφή» κατά μήκος των ωκεανών είναι πολύ νεότερα από εκείνα κοντά στις ακτές, η κατεστημένη ακαδημαϊκή αντίληψη θεωρούσε αυτές τις απόψεις μόνο «θέμα συζητήσεων για πάρτι», όπως γράφτηκε στο «Journal of Geophysical Research» ακόμα στη δεκαετία του 1960.

Με τις σύγχρονες μεθόδους μετρήσεων και με γεωφυσικές αναλύσεις είναι δυνατόν πλέον να παρακολουθήσουν οι ερευνητές αναδρομικά την κίνηση των ηπειρωτικών πλακών για περίπου ένα δισεκατομμύριο έτη. Αυτή η κίνηση εξελίσσεται κατ' αναλογία της κίνησης μιας σχεδίας πάνω στο ρεύμα ποταμού

και οφείλεται στην ανάδευση των υλικών στο φλοιό της Γης, η οποία ανάδευση προκαλεί σε διάφορα σημεία «ραφής» των πλακών διαρροές που γίνονται αντιληπτές ως ηφαίστεια. Λόγω δε της ασυνεχούς κίνησης των πλακών στα σημεία καταβύθισης -τριβή και εμπλοκή πετρωμάτων- τα τραντάγματα που προκαλούνται από την υπερνίκηση των αντιστάσεων δημιουργούν τους σεισμούς σε διάφορα σημεία κοντά στα όρια των τεκτονικών πλακών.

Εκτιμάται ότι οι πλάκες της Αμερικής και της Ευρασίας απομακρύνονται μεταξύ τους στον Ατλαντικό περί τα 5 εκατοστά ετησίως, περίπου όσο μήκος αποκτά ένα νύχι ενήλικα σε ένα έτος. Την εποχή του Κολόμβου, πριν από περίπου 500 χρόνια, οι δύο ήπειροι ήταν περί τα 12 μέτρα εγγύτερα.

Όλες αυτές τις καθυστερημένες επιβεβαιώσεις των απόψεών του δεν τις πληροφορήθηκε ποτέ ο Βέγκενερ, ο οποίος πέθανε στη Γροιλανδία το 1930, περίπου 50 ετών, όταν προσπάθησε να μεταβεί με ποδαρόδρομο από ένα φυλάκιο ερευνητών στο άλλο. Οι συνάδελφοί του τον βρήκαν μετά από μερικές ημέρες απουσίας παγωμένο στα χιόνια.

Θάφτηκε επί τόπου σε ένα όρυγμα που δημιουργήθηκε γι' αυτό το σκοπό στους πάγους της Γροιλανδίας, το οποίο -όπως υπολογίζουν κάθε δεκαετία προς τιμήν του οι γεωλόγοι- έχει απομακρυνθεί έκτοτε ήδη 1,5 μέτρο από την Ευρώπη, σύμφωνα με τις μετρήσεις από δορυφόρους. Σημειωτέον ότι η Γροιλανδία ανήκει γεωλογικά στη Βόρεια Αμερική.

του Α. Νασιόπουλου*

Καινοτομία: στόχος και διέξοδος

Καινοτομία

Η πρωτοφανής κυοφορία της επιστήμης και των νέων τεχνολογιών, δημιουργούν νέα δεδομένα και επηρεάζουν το παγκόσμιο γίνεσθαι σε όλους τους τομείς, Οικονομικό, Κοινωνικό, Πολιτισμικό. Πολλοί κοινωνιολόγοι καταγράφουν αυτή την αλλαγή ως μια ξέφρενη εποποιία της ανθρωπότητας, την πορεία της οποίας η ίδια η ανθρωπότητα δεν προλαβαίνει να την αφομοιώσει. Την κοινωνική πλευρά αυτών των παγκόσμιων ανατροπών θα την κρίνει ο ιστορικός του μέλλοντος.

Είναι επίσης αληθές διαχρονικά ότι η εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην προς τα πρόσω εξέλιξη των κοινωνιών και απετέλεσε παράμετρο εδραίωσης πολιτικής και οικονομικής ισχύος. Μια απλή επισκοπική ματιά στις διεθνείς πρακτικές, ιδιαίτερα των τελευταίων δεκαετιών, αρκεί για να τεκμηριώσει ότι σήμερα η ο ρόλος της επιστήμης και της τεχνολογίας είναι καθοριστικός και κυρίαρχος.

Είναι πλέον ευρύτατα αποδεκτό ότι η μετουσίωση των αποτελεσμάτων της εφαρμοσμένης επιστήμης σε καινοτομία, επ' ωφελεία του κοινωνικού συνόλου, αποδεικνύονται ως οι βασικότεροι πυλώνες - το θεμέλιο της σύγχρονης Οικονομίας - η οποία

αναφέρεται πλέον ως Οικονομία της Γνώσης (Knowledge-based economy). Στον νέο αυτό τύπο οικονομίας, η ικανότητα δημιουργίας, διάδοσης και αξιοποίησης της καινοτομίας αναγνωρίζεται ως βασική προϋπόθεση απόκτησης διατηρήσιμου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος και προβάλλει σήμερα ως προϋπόθεση επιβίωσης των μικρών και των μεγάλων μονάδων της παραγωγικής Βιομηχανίας και Βιοτεχνίας και κατ' επέκταση των κοινωνιών, στο άγριο ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον. Με βάση τα παραπάνω ως βασική παράμετρος, γι' αυτό που στις σύγχρονες κοινωνίες αποκαλείται ανάπτυξη είτε οικονομική, είτε κοινωνική, αποδεικνύεται η επιτυχημένη σύνδεση ανάμεσα στην παραγωγή υψηλού επιπέδου επιστημονικού δυναμικού και τεχνολογίας από την μία πλευρά και στη λήψη αποφάσεων σωστής βιομηχανικής αξιοποίησης και εμπορικής εκμετάλλευσης του τελικού καινοτομικού προϊόντος από την άλλη. Αυτή η σύνδεση αποτελεί για πολλούς ίσως την θεμελιωδέστερη, λειτουργία της αναπτυξιακής διαδικασίας. Άρα κινητήρια δύναμη των κοινωνιών. Η εφαρμογή προγραμμάτων που ευνοούν τη διεπαφή της Εκπαίδευσης, της Έρευνας και των Τεχνολογικών Καινοτομιών με την Κοινωνική

*Ο κ. Α. Νασιόπουλος είναι καθηγητής του τμήματος Ηλεκτρονικής και ΕΥ της Μονάδας Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας

Πώς θα ξεκινήσω να κατοχυρώσω μια νέα μου ιδέα και να δημιουργήσω μια νέα επιχείρηση;

Πραγματικότητα και την Παραγωγή, αποτελεί βασικό ζητούμενο και στόχο διεθνώς. Οι επιλογές δεν είναι απλές, ούτε δεδομένες, ούτε μονοσήμαντες. Είναι συνάρτηση πολλών κοινωνικών, ιστορικών και οικονομικών παραμέτρων. Ως βιώσιμο προϊόν χαρακτηρίζεται το καινοτομικό προϊόν με το μικρό χρόνο παραγωγής, το μικρό κόστος και την υψηλή αξιοπιστία. Είναι αυτό που ενσωματώνει και αφομοιώνει τις τεχνολογίες αιχμής, που προσφέρει τις περισσότερες υπηρεσίες και ικανοποιεί στο έπακρο τις απαιτήσεις του χρήστη καταναλωτή.

Χώρες οι οποίες επένδυσαν στην παιδεία και την καινοτομία και αφομοίωσαν τάχιστα τις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις αναπτύσσονται και αναδεικνύονται ραγδαία.

Η έννοια της Καινοτομίας αναδεικνύεται διεθνώς ως επιστέγασμα και συγχρόνως ως διέξοδος των προγραμμάτων Έρευνας και Ανάπτυξης και των προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας. Ο ρόλος της Καινοτομίας είναι πολλαπλός. Αφορά και το προϊόν αλλά και την ανανέωση των βιομηχανικών δομών. Επηρεάζει και τις στρατηγικές ικανότητες της παραγωγικής επιχείρησης - πρόβλεψη τάσεων στην αγορά και αφομοίωση

γνώσεων και πληροφοριών τεχνολογικού χαρακτήρα - αλλά και τις οργανωτικές ικανότητες υιοθετώντας σύγχρονες δομές και καινοτομική μεθοδολογία εργασίας.

Η αφομοίωση λοιπόν της τεχνολογίας και η υιοθέτηση επιστημονικών και βέλτιστων πρακτικών στην παραγωγή, ο σταθερός προσανατολισμός στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη καινοτομικών προϊόντων και υπηρεσιών, θα μπορούσαν να αποτελέσουν ένα αξιοπρεπές υπόβαθρο εξόδου και της χώρας μας από τη βαθιά οικονομική

“ Ο ρόλος της Καινοτομίας είναι πολλαπλός. Αφορά και το προϊόν αλλά και την ανανέωση των βιομηχανικών δομών. ”

κρίση και ύφεση στην οποία έχει εισέλθει.

Η Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας (MOKE) του ΤΕΙ Αθήνας, η οποία υλοποιείται στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ (2007-2013), προγραμματίζει και υποστηρίζει διάφορες δράσεις με στόχευση, να αυξήσει την αυτοπεποίθηση ότι μπορούμε να δημιουργήσουμε και να παράγουμε, να διευκολύνει το πέρασμα από την παραγωγή νέων γνώσεων και ιδεών στο καινοτομικό τελικό προϊόν. Να δράσει συγχρόνως ως φυτώριο ιδεών και ως δύναμη ώθησης για εκκίνηση νέων καινοτομικών δραστηριοτήτων.

του Β. Λαμπρόπουλου*

ανασκαφές

Απόσπαση, μεταφορά και επανατοποθέτηση οικοδομικών μελών από τις ανασκαφές της λεωφόρου Αμαλίας και της πλατείας Συντάγματος, κατά τη διάρκεια των έργων του μετρό, στην Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου

Το έργο απόσπασης και μεταφοράς οικοδομικών μελών από τη Λεωφόρο Αμαλίας πραγματοποιήθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1990, η συντήρηση τους έγινε το χρονικό διάστημα 1995 - 2000 στο πάρκο Ριζάρη και η μεταφορά - επανατοποθέτηση στην Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου πραγματοποιήθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 2000.

Η επίβλεψη έγινε από την 3^η Ε.Π.Κ.Α. με επικεφαλής την έφορο κα **Λ. Παρλαμά** και την αρχαιολόγο κα **Ο. Ζαχαριάδου**. Η χρηματοδότηση έγινε από το αρχαιολογικό τμήμα του Ολυμπιακού Μετρό. Η απόσπαση από τη Λ. Αμαλίας έγινε από την ΕΤ.ΑΝ. Α.Τ.Ε.. Η επανατοποθέτηση στην Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου έγινε με πρωτοβουλία και ενέργειες της Γενικής Γραμματέως του ΥΠ.ΠΟ. κας **Λ. Μενδώνη** και του καθηγητή του Ε.Κ.Π.Α. κου **Β. Λαμπρινουδάκη**, η μελέτη του στεγάστρου από τον αρχιτέκτονα μηχανικό - αναστηλωτή **Δ. Κουτσογιάννη** και η διαμόρφωση του χώρου και η κατασκευή του στεγάστρου από την **ΙΛΙΣΣΟΣ Α.Τ.Ε.**. Οι εργασίες επιτελέστηκαν σε συνεργασία με τον γλύπτη **Πραξιτέλη Τζανουλίνο**.

Πολύ σημαντική συμβολή στις εργασίες είχαν ο Δρ πολιτικός μηχανικός **Μ. Χατζηγιάννης**, ο αρχιτέκτονας μηχανικός - αναστηλωτής **Δ. Κουτσογιάννης**,

οι συντηρητές αρχαιοτήτων **Α. Καραμπότσος** και **Α. Τζαμαλής**, ο συντηρητής αρχαιοτήτων της 3^{ης} Ε.Π.Κ.Α. **Θ. Καρδάμης** και ο γλύπτης **Α. Αντώνιος**. Συμμετείχε στο έργο σημαντικός αριθμός αποφοίτων και τελειοφοίτων του τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης της Σχολής Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών του Τ.Ε.Ι. Αθήνας.

Βρέθηκαν μεγάλης έκτασης ρωμαϊκά λουτρά (βαλανείο), τμήματα δικτύου υδροδότησης (πηγάδια, αγωγοί, υδραγωγείο), βυζαντινοί συροί (αποθήκευση τροφίμων), ταφικό βάθρο με σαρκοφάγους καθώς και χυτήρια γλυπτών κλασικής εποχής.

Απόσπαση τμήματος του υδραγωγείου.

*Ο κ. Βασίλειος Ν. Λαμπρόπουλος (Δρ Χημικός Μηχανικός Ε.Μ.Π. - Συντηρητής Αρχαιοτήτων) είναι καθηγητής του τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης της ΣΓΤΚΣ του ΤΕΙ-Α (email: blabro@teiath.gr, website: www.vlamropoulos.gr)

Κάτοψη της ανασκαφής στα δύο ρεύματα της Λ. Αμαλίας.

Αναλύσεις των κονιαμάτων των οικοδομικών μελών

Τα κονιάματα προέρχονταν από διάφορα σημεία του βαλανείου, του συρού και του ρωμαϊκού αγωγού και οι αναλύσεις έγιναν με μεθόδους της Αναλυτικής Χημείας, με περίθλαση ακτίνων Χ (X-R.D.), ηλεκτρονική μικροσκοπία σάρωσης (S.E.M. - E.D.X.A.), με φασματοσκοπία υπερύθρου (IR), με τη μέθοδο κορεσμού με γλυκερίνη, με μικροανάλυση, με διαφορική θερμική ανάλυση (D.T.A.) και με πολωτικό μικροσκόπιο.

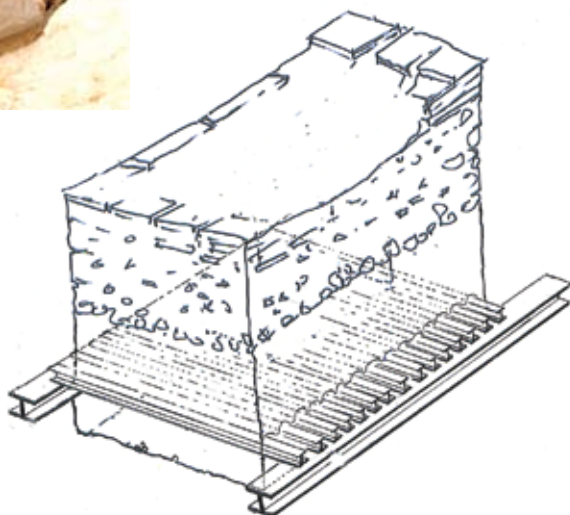
Οι αναλύσεις δώδεκα δειγμάτων κονιαμάτων, που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των ανασκαφών, έδωσαν τα ακόλουθα αποτελέσματα:

N°

1	Από το δάπεδο του υποκαύστου	Ασβέστης: 27%, χαλαζιακή άμμος: 46%, θηραϊκή γή: 27%, πορώδες: 15,2%
2	Από το δάπεδο του χώρου επανένταξης - πρώτη φάση	Ασβέστης: 47,5%, χαλαζιακή άμμος: 52,5%, πορώδες: 26,2%
2b	Από το δάπεδο του χώρου επανένταξης δεύτερη φάση με ίχνη πλακών	Ασβέστης: 60,2%, χαλαζιακή άμμος: 39,8%, πορώδες: 26,2%
3	Από το κόκκινο κονίαμα των κιονίσκων	Ασβέστης: 8,1%, χώμα (άργιλοι): 91,9%, πορώδες: Το δείγμα είχε πολύ μικρή συνεκτικότητα και διαλύθηκε
4	Από το άλλο κονίαμα των κιονίσκων	Ασβέστης: 35,3%, χαλαζιακή άμμος: 49,7%, θηραϊκή γή: 15%, πορώδες: 17,8%
5	Από το διαμήκη τοίχο του υποκαύστου	Ασβέστης: 25,2%, χαλαζιακή άμμος: 56,8%, θηραϊκή γή: 18%, πορώδες: 13,3%
6	Από το επίχρισμα του υποκαύστου	Ασβέστης: 33,8%, χαλαζιακή άμμος: 66,2%, πορώδες: 18,1%
7	Από το στεγανωτικό δάπεδο επάνω στους κιονίσκους του υποκαύστου	Ασβέστης: 24,2%, χαλαζιακή άμμος: 75,8%, πορώδες: 24,6%
8	Από το επίχρισμα του χώρου επανένταξης	Ασβέστης: 40,2%, χαλαζιακή άμμος: 59,8%, πορώδες: 25,4%
9	Από το δάπεδο του σιφωνίου	Ασβέστης: 37,7%, χαλαζιακή άμμος: 38%, θηραϊκή γή: 24,3%, πορώδες: 14,8%
Σ10	Από το επίχρισμα του συρού	Ασβέστης: 32,5%, χαλαζιακή άμμος: 47,5%, θηραϊκή γή: 20%, πορώδες: 17,4%
Θ11	Από το θόλο του αγωγού	Ασβέστης: 37,1%, χαλαζιακή άμμος: 40,4%, θηραϊκή γή: 22,5%, πορώδες: 14,6%
T12	Από τις τοιχοποιίες	Ασβέστης: 27,7%, χαλαζιακή άμμος: 51%, θηραϊκή γή: 21,3%, πορώδες: 15,2%

☛ Διαδικασία κατασκευής εκμαγείου του χυτηρίου με γύψο και λάστιχο σιλικόνης.

Σχήμα της μεθόδου απόσπασης

Διαδικασία στερέωσης της λιθοδομής του βαλανείου

Διαδικασία συγκόλλησης και συμπλήρωσης των κεραμικών παρειών του πηγαδιού.

Η απόσπαση πραγματοποιήθηκε με την διάνοιξη οριζόντιων οπών σε ικανό βάθος κάτω από τη στάθμη έδρασης των θεμελίων, μετά από αδιατάρακτη κοπή, τοποθέτηση παράλληλων σιδηρών δοκών σχήματος Η, φέρουσας ικανότητας ανάλογα με τα υπερκείμενα φορτία, η πρόσφυση των οποίων επιτεύχθηκε με εκτοξευόμενο σκυρόδεμα. Η μέθοδος της απόσπασης επιλέχθηκε από τον αρχιτέκτονα μηχανικό - αναστηλωτή Δ. Κουτσογιάννη και τον Δρα πολιτικό μηχανικό Μ. Χατζηγιάννη. Μετά την κατασκευή της άκαμπτης μεταλλικής υπόβασης, τοποθετήθηκαν στα άκρα της μεταλλικά στοιχεία ανάρτησης και ακολούθησε απόσπαση με ανυψωτικό μηχάνημα μεγάλης ισχύος. Η μεταφορά έγινε με ειδικό τροχοφόρο όχημα που έφερε αυτοοριζοντιούμενη πλατφόρμα.

Διαδικασίες συντήρησης των οικοδομικών μελών

Καθαρισμοί με μηχανικούς τρόπους, πάστες προσροφητικών αργίλων και υπερηχητικά ξέστρα και στην περίπτωση των γαζών και της ακρυλικής κόλλας χρήση μίγματος οργανικών διαλυτών. Χρήση παστών προσροφητικών αργίλων με απιονισμένο νερό για την απομάκρυνση διαλυτών αλάτων, ειδικά στα θεμέλια των λιθοδομών. **Στερεώσεις** με κορεσμένο διάλυμα υδροξειδίου του ασβεστίου ($\text{Ca}(\text{OH})_2$), αιωρήματα ποζολανικών κονιαμάτων (με θηραϊκή γη σε λεπτό καταμερισμό, κοκκομετρία $< 75 \mu\text{m}$) και ασβεστοκονιαμάτων και πυριτικούς εστέρες - σιλάνια. Εμποτισμοί με κορεσμένο διάλυμα υδροξειδίου του βαρίου ($\text{Ba}(\text{OH})_2$) με την προσθήκη ουρίας, για την στερέωση των διαλυτών θειικών αλάτων ειδικά στα θεμέλια των λιθοδομών. **Συγκολλήσεις** των κεραμικών στοιχείων, με τη χρήση ακρυλικών συγκολλητικών στο μέσο του αρμού και συμπλήρωσή του με κονιάματα τεχνητής ποζολάνης (κεραμάλευρο). Συγκολλήσεις των πέτρινων στοιχείων, με τη χρήση ποζολανικών κονιαμάτων και συνδέσμων τιτανίου. **Συμπληρώσεις** με ποζολανικά κονιάματα, με την προσθήκη μικρής ποσότητας λευκού τσιμέντου Portland και σε περιπτώσεις κεραμικών στοιχείων με την προσθήκη κεραμάλευρου σε λεπτό καταμερισμό (κοκκομετρία $< 100 \mu\text{m}$). Χαλαζιακή άμμος σε λεπτό καταμερισμό, (κοκκομετρία $< 500 \mu\text{m}$). Αισθητική αποκατάσταση με τη χρήση ανόργανων χρωστικών.

Τοποθέτηση των αποσπασθέντων τμημάτων στην Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου

Διαδικασία μεταφοράς και τοποθέτησης του συρού.

Διαδικασία μεταφοράς και τοποθέτησης τμήματος του υδραγωγείου.

Διαδικασία κατασκευής του αντιγράφου του χυτηρίου.

Τελική εικόνα του χυτηρίου σε τομή για κατανόηση της λειτουργίας του.

Τελική εικόνα συρών, αγωγού και υδραγωγείου.

Τελική κατάσταση του υποκαύστου του βαλανείου.

Βιβλιογραφία

1. Amoroso G.G., Fassina V., Stone Decay and Conservation, Ed. Elsevier 1983.
2. Arnold A., «Diluted salts and stone weathering». Proceedings international symposium «The Conservation of Stone», Bologna, June 1975.
3. Domasłowski W., La conservation preventive de la pierre, UNESCO 1979 - 80.
4. Λαμπρόπουλος Β.Ν., Διάβρωση και Συντήρηση της Πέτρας, Αθήνα 1992.
5. Λαμπρόπουλος Β.Ν., Περιβάλλον Μνημείων, Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων. Αθήνα 2003.
6. Lazzarini L. Laurenzi Tabasso M., Il restauro della pietra, Ed. Casa Editrice Dott. Antonio Milani, Padova 1986.
7. Torracca G., Porous building materials. Materials science for architectural conservation, ICCROM 1988.

του Γ. Γιαννακόπουλου*

Ένας Νορβηγός ήρωας σε μια ελληνική τραγωδία¹ Εκατόν πενήντα χρόνια από τη γέννηση του Fridtjof Nansen

Ο Φρίντγιοφ Νάνσεν (1861 - 1930), προσωπικότητα παγκόσμιας εμβέλειας, που συνδέεται στενά με καθοριστικές στιγμές της νεώτερης ελληνικής ιστορίας δεν είναι ανάλογα γνωστός στην Ελλάδα. Μια αναζήτηση στον παγκόσμιο ιστό στα ελληνικά αποφέρει μεν 14.500 αποτελέσματα, με λίγες όμως ουσιαστικές πληροφορίες για το συγκεκριμένο πρόσωπο. Η ελληνική Wikipedia δεν έχει προς το παρόν λήμμα για το Νάνσεν κι οι περισσότερες ιστοσελίδες αναφέρονται στο ετήσιο ομώνυμο βραβείο που απονέμεται σε πρόσωπα ή οργανώσεις με εξαιρετική δράση υπέρ των προσφύγων, στις εντυπωσιακές περιπέτειες του μεγάλου αρκτικού εξερευνητή και στη πρόσφατη είδηση της εκδόσεως (στα αγγλικά και τα ελληνικά) του βιβλίου για τον Νάνσεν του αείμνηστου Χάρη Ψωμιάδη, το οποίο καλύπτει ένα αναμφισβήτητο κενό².

Ένας, μόνο, δρόμος, στην περιοχή του Υμηττού, στην Αθήνα, έχει το όνομα του Νάνσεν. Στο google scholar η αναζήτηση στα ελληνικά δεν αποφέρει αποτέλεσμα. Η έρευνα στον κατάλογο της Εθνικής Βιβλιοθήκης της

Ελλάδος και στις Βιβλιοθήκες του ΕΚΠΑ ήταν σχεδόν το ίδιο αναποτελεσματική. Το μόνο από τα έντυπα που αξίζει αναφοράς είναι οι λόγοι του πρύτανη Σίμου Μενάρδου και του καθηγητή Α. Ανδρεάδη κατά την αναγόρευση του Νάνσεν (μαζί με τον Χ. Μοργκεντάου) σε επίτιμο διδάκτορα της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, το 1925. Ωστόσο σε κάποια παλαιοβιβλιοπωλεία εντοπίζονται ακόμη αντίτυπα της μετάφρασης από τον Γ.Κ. Μωραϊτόπουλο του *Farthest North*, που εκδόθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 1898, με τίτλο: **Τα απώτατα του βορρά. Νορβηγική εκδρομή εις πόλον 1893-1896, υπό Φρίτσιοφ Νάνσεν**. Μια που συζητάμε για βιβλία δεν μπορώ να μην αναφερθώ στην καταπληκτική πληροφορία (προέρχεται από το National Geographic) ότι ο Νάνσεν στο πρωτοποριακό σκάφος Φραμ (Εμπρός) που εμπνεύστηκε για τις εξερευνήσεις του στους πάγους του Αρκτικού ωκεανού, υπήρχε βιβλιοθήκη με 600 βιβλία.

Ανοίγοντας εδώ μια παρένθεση, πρέπει να ομολογήσω ότι η εικόνα του εξερευνητή Νάνσεν είναι πραγματικά συναρπαστική. Διαβάζοντας κανείς λεπτομέρειες

1. Ο τίτλος προέρχεται από το βιβλίο της Berit Tolleshaug (Φρίντγιοφ Νάνσεν. Ένας νορβηγός ήρωας σε μια ελληνική τραγωδία;) μτφρ. Κυριακή Παπαδοπούλου Σάμουελεσσεν, εκδ., μάτι, Κατερίνη, 2011.

2. Harry J. Psomiades, *Fridtjof Nansen and the Greek Refugee Crisis 1922-1924*, Illinois, 2001. | Χαράλαμπος Ι. Ψωμιάδης, *Ο Φρίντγιοφ Νάνσεν και το ελληνικό προσφυγικό πρόβλημα 1922-1924, μετάφραση - επιμέλεια: Γιώργος Γιαννακόπουλος - Αναστασία Λερίου, Αθήνα 2011.*

*Ο κ. Γ. Γιαννακόπουλος είναι καθηγητής και Διευθυντής στη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας του ΤΕΙ-Α

Fridtjof Nansen

από το **ταξίδι του στον αρκτικό κύκλο** αισθάνεται ότι χάνεται στις σελίδες μυθιστορήματος του Ιουλίου Βερν και κοιτώντας τη φωτογραφία του νεαρού Νάνσεν βλέπει έναν αληθινό Βίκινγκ που μοιάζει να ξεπήδησε μέσα από την πιο ρεαλιστική υπερπαραγωγή του Hollywood. Ο Νάνσεν υπήρξε ένας από τους σπουδαιότερους εξερευνητές όλων των εποχών. Το πέρασμα του από τη βόρεια πολική περιοχή, οι μελέτες του για τα θαλάσσια ρεύματα, η φροντίδα του να στηρίξει τη γνώση των ωκεανών σε επιστημονικά δεδομένα τον αναδεικνύουν ως ένα από τους σημαντικότερους επιστήμονες της εποχής. Η πλατεία μόρφωση και η προσήλωση του στις ανθρώπινες αξίες, του επέτρεψαν να συνειδητοποιήσει ότι η επιστήμη δεν αρκεί για να απαντήσει στα θεμελιώδη προβλήματα του ανθρώπου και να αφοσιωθεί στα ιδεώδη της ειρήνης, της δικαιοσύνης και του ανθρωπισμού.

Ο Νάνσεν αποτελεί αναμφισβήτητα μια ιδιαίτερη περίπτωση στην παγκόσμια ιστορία. Στρατευμένος στην υπηρεσία της πατρίδας του της Νορβηγίας και ταυτόχρονα πολίτης του κόσμου, ανέλαβε παράτολμες

αποστολές, τόσο ως εξερευνητής όσο και ως διεθνής δημόσιος λειτουργός, επιζητήσε ευθύνες, πήρε πρωτοβουλίες και αγωνίστηκε για τους στόχους που επιδίωκε, με σύστημα, επιμονή και πείσμα. Πίσω από τον ανυποχώρητο υπερασπιστή των δικαιωμάτων των προσφύγων μπορεί κανείς να αναγνωρίσει τον γενναίο εξερευνητή που αναζήτησε το δρόμο προς το βόρειο πόλο.

Εντυπωσιακά πολυπράγμων αλλά ταυτόχρονα επιτυχημένος και αποτελεσματικός ο Νάνσεν υπήρξε: διακεκριμένος αθλητής (πρωταθλητής στο σκι και παγκόσμιος ρέκορντμαν στη παγοδρομία), πατέρας των αρκτικών εξερευνήσεων, λαμπρός επιστήμονας (στη ζωολογία και την ωκεανολογία) και εφευρέτης, εξαίρετος διπλωμάτης, αποτελεσματικός και αναγνωρισμένος διεθνής δημόσιος λειτουργός, βραβευμένος με το Νόμπελ ειρήνης. Ταυτόχρονα ήταν χαρισματικός συγγραφέας, ικανός φωτογράφος, περιζήτητος ομιλητής, γοητευτικός άνθρωπος.

Ο Φρίντγιφ Νάνσεν, λοιπόν, ύπατος αρμοστής της Κοινωνίας των Εθνών για τους πρόσφυγες, βρέθηκε να διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στα συγκλονι-

στικά γεγονότα που ακολούθησαν τη μικρασιατική καταστροφή και έφεραν τη μικρή Ελλάδα αντιμέτωπη με μια πρωτοφανή προσφυγική κρίση. Αυτή η δραστηριότητα του Νάνσεν αποτελεί αντικείμενο του βιβλίου του Χαρ. Ψωμιάδη -το οποίο μόλις κυκλοφόρησε- και αποτελεί μια ολοκληρωμένη μελέτη, στηριγμένη σε αρχειακές πηγές, την πρώτη για τη συνεισφορά του Νάνσεν στην αντιμετώπιση του ελληνικού προσφυγικού προβλήματος. Τολμώ να πω ότι ο Ψωμιάδης με πολλά χρόνια καθυστέρηση συστήνει το Νάνσεν στην ελληνική κοινωνία, μια που το βιβλίο δεν απευθύνεται μόνο στους ιστορικούς, που κατά τεκμήριο γνωρίζουν την διαδρομή και τη συνεισφορά του Νάνσεν, αλλά και στο ευρύ κοινό.

Όταν στις 19 Σεπτεμβρίου 1922, μια μέρα πριν την ολοκλήρωση της θητείας του ως ύπατος αρμοστής για τους πρόσφυγες, ο Νάνσεν κλήθηκε να αναλάβει δράση στη διαδικασία ειρήνευσης μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας είχε ήδη στο ενεργητικό του βραχυχρόνιο αλλά εντυπωσιακής έκτασης ανθρωπιστικό έργο. Ο Νάνσεν διορίστηκε ύπατος αρμοστής της ΚτΕ τον Απρίλιο του 1920 και ανέλαβε το έργο το επαναπατισμού των «ξεχασμένων» αιχμαλώτων του μεγάλου πολέμου και των επιχειρήσεων των συμμάχων στη Ρωσία. Ο Νάνσεν χάρη στη φήμη, τα οργανωτικά και διαπραγματευτικά προσόντα του, κατόρθωσε να εξασφαλίσει τους αναγκαίους πόρους αλλά και τη συνεργασία κυβερνήσεων και ανθρωπιστικών οργανώσεων επιτυγχάνοντας εντυπωσιακά αποτελέσματα. Έτσι μέχρι την Άνοιξη του 1921, 155.000 περίπου κρατούμενοι από 25 διαφορετικές χώρες, μεταξύ των οποίων και 12.000 Έλληνες απομακρύνθηκαν από τη Ρωσία, ενώ 250.000 περίπου επέστρεψαν στα σπίτια τους στη Ρωσία.

Τον Αύγουστο του 1921 ο Νάνσεν ανέλαβε την αντιμετώπιση του προσφυγικού προβλήματος που δημιουργήθηκε από την επικράτηση των Μποσεβίκων στη Ρωσία και τη μαζική έξοδο άνω του ενός εκατομμυρίου ανθρώπων από τη χώρα. Ο Νάνσεν κατάλαβε αμέσως ότι οι απάτριδες αυτοί πρόσφυγες δεν είχαν νομική υπόσταση και ως εκ τούτου δεν μπορούσαν να μετακινηθούν νόμιμα. Έτσι **δημιουργήθηκε ένα ταξιδιωτικό έγγραφο, γνωστό ως «διαβατήριο Νάνσεν»**, το οποίο με τον καιρό έγινε αποδεκτό από

52 χώρες. Ανάμεσα στους κατόχους του περιζήτητου αυτού εγγράφου συγκαταλέγονται ο ζωγράφος Μάρκ Σαγκάλ η χορεύτρια Άννα Παύλοβα και οι συνθέτες Σεργί Ραχμάνινοφ και Ιγκόρ Στραβίνσκι.

Ο Νάνσεν ανέλαβε και την επιχείρηση καταπολέμησης του μεγάλου ρωσικού λιμού 1921-1923, έχοντας όμως να αντιμετωπίσει την αντίδραση των μεγάλων δυνάμεων που θεωρούσαν ότι ο Λένιν τον χρησιμοποιούσε. Ο Νάνσεν αναγκάστηκε να στραφεί σε ιδιωτικούς οργανισμούς για την συγκέντρωση των αναγκαίων κεφαλαίων. Οι προσπάθειες του είχαν περιορισμένη επιτυχία. Παρόλα αυτά ο Νάνσεν και οι ιδιωτικές οργανώσεις δραστηριοποιήθηκαν για ένα χρόνο --την περίοδο έξαρσης του λιμού-- βοηθώντας ένα εκατομμύριο περίπου Σοβιετικούς.

Η μαζική έξοδος των ελληνικών πληθυσμών από τη Μικρά Ασία αμέσως μετά την ήττα του ελληνικού στρατού και την καταστροφή της Σμύρνης δημιούργησε ένα ακόμη προσφυγικό πρόβλημα στο οποίο θα έπρεπε να παρέμβει η ΚτΕ. Ο Νάνσεν παρουσιάστηκε πρόθυμος να αναμιχθεί ενεργά και μάλιστα όχι μόνο στη διαχείριση της βοήθειας αλλά και σε πολιτικό επίπεδο, παρέχοντας δηλαδή τις υπηρεσίες του για τον άμεσο τερματισμό των εχθροπραξιών μεταξύ των εμπόλεμων. Με τους περιορισμένους πόρους που εξασφάλισε κατόρθωσε να προσφέρει βοήθεια σε δεκάδες χιλιάδες πρόσφυγες, στέλνοντας μεγάλες ποσότητες τροφής και ρουχισμού στα νησιά, την Κωνσταντινούπολη τη Θράκη. Επιπλέον οι πολυάριθμοι βοηθοί του αναμείχθηκαν ενεργά στην παροχή βοήθειας σε περιοχές της ηπειρωτικής Ελλάδας κυρίως στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Φρόντισε να αναληφθεί μέριμνα για την αντιμετώπιση των μολυσματικών ασθενειών από τις οποίες υπέφεραν πολλοί πρόσφυγες και εγκατέστησε απολυμαντικούς σταθμούς στην Κωνσταντινούπολη και κατά μήκος του Έβρου, όπου περιθάλπονταν οι πρόσφυγες πριν περάσουν στο ελληνικό έδαφος. Οργάνωσε επίσης νοσοκομείο 50 κλινών στην Αλεξανδρούπολη και εγκατέστησε ομάδες αντιμετώπισης επιδημιών στα λιμάνια και τις πόλεις της Ελλάδας όπου είχε εξαπλωθεί ο τύφος.

Οι συνεχείς εκκλήσεις ενός διεθνούς λειτουργού με αδιαμφισβήτητο κύρος όπως ο Νάνσεν προς τις κυβερ-

νήσεις και τη παγκόσμια κοινή γνώμη, ενίσχυσαν την πεποίθηση ότι το προσφυγικό πρόβλημα αποτελούσε κοινή ευθύνη και η ανθρωπιστική αρωγή ήταν σε μεγάλο βαθμό και πολιτική αναγκαιότητα. Ο Νάνσεν προγραμμάτισε οργάνωσε και χρηματοδότησε τη δημιουργία οικισμών για 15.000 πρόσφυγες στη Θράκη. Η επιτυχία αυτής της απόπειρας έκανε λίγο αργότερα την Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων να τους υιοθετήσει ως πρότυπα για τη δημιουργία παρόμοιων οικισμών σε ολόκληρη τη βόρεια Ελλάδα. Ο Νάνσεν, λόγω της προηγούμενης εμπειρίας του, αντιλήφθηκε, ότι οι φιλανθρωπικοί και κυβερνητικοί οργανισμοί δε θα μπορούσαν να παρέχουν βοήθεια στους πρόσφυγες επί μακρό χρονικό διάστημα. Έτσι εξ αρχής ασχολήθηκε με το πώς θα μπορούσαν οι πρόσφυγες να γίνουν

αυτάρκεις και για το λόγο αυτό ξεκίνησε πειραματικά την εγκατάσταση των προσφύγων σε άδειες εκτάσεις της δυτικής Θράκης. Για την επιτυχία του σχεδίου του θεώρησε ότι έπρεπε να επιδιώξει την απελευθέρωση των 100.000 ανδρών που κρατούνταν όμηροι στην Τουρκία. Ο προσφυγικός πληθυσμός αποτελούνταν κατά 75% από γυναίκες παιδιά και ηλικιωμένους, πράγμα που δυσκόλευε σε μεγάλο βαθμό την παραγωγική εγκατάσταση τους. Ο Νάνσεν έχοντας και την εξουσιοδότηση της ελληνικής κυβέρνησης αγωνίστηκε με το γνωστό του πείσμα για να πραγματοποιηθεί η ανταλλαγή των αιχμαλώτων πολέμου και αμάχων πριν τη τελική ειρηνευτική συνθήκη μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας, πράγμα που τελικά δεν έγινε εφικτό λόγω της αρνητικής στάσης της τουρκικής κυβέρνησης, η οποία επιθυμούσε συνολική λύση στις διαπραγματεύσεις της Λωζάννης. Μέσα από αυτή τη διαδικασία ο Νάνσεν επιβεβαίωσε την άποψη ότι δεν υπήρχε δρόμος επιστροφής των προσφύγων στις εστίες τους και άρα ήταν απαραίτητο να εγκατα-

σταθούν στην Ελλάδα ώστε να επιβιώσουν και ταυτόχρονα αντιλήφθηκε ότι το θέμα των αιχμαλώτων δεν θα μπορούσε να λυθεί παρά μόνο στο πλαίσιο μιας ανταλλαγής πληθυσμών, λύση που και οι δύο χώρες είχαν κατ' αρχήν αποδεχθεί.

Όλα τα θέματα που απεγνωσμένα προσπάθησε να επιλύσει ο Νάνσεν προς όφελος των προσφύγων έμειναν εκκρεμή. Οι προσπάθειες του και οι προτάσεις του όμως αποτέλεσαν χρήσιμο

οδηγό για τις συζητήσεις στη Λωζάννη. Εκεί για πρώτη φορά στην ιστορία αποφασίστηκε **υποχρεωτική** ανταλλαγή πληθυσμών, απόφαση που θεωρήθηκε ότι αντιβαίνει σε θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Χρησιμοποιώντας

σύγχρονη γλώσσα, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι ο υποχρεωτικός ξεριζωμός άνω των δυο εκατομμυρίων ανθρώπων δεν ήταν τίποτα λιγότερο από μια διεθνώς νομιμοποιημένη εθνοκάθαρση. Ήταν όμως μια απόφαση που απαντούσε στην πραγματικότητα και στην ήδη διαμορφωμένη και παγιωμένη κατάσταση. Δεν είναι παράξενο το γεγονός, ότι στη Λωζάννη όλοι οι αντιπρόσωποι καταδίκασαν έντονα την αρχή της υποχρεωτικής ανταλλαγής, την οποία ωστόσο υπέγραψαν, αρνούμενοι βέβαια την πατρότητα της.

Η αλήθεια είναι ότι η υποχρεωτική ανταλλαγή ήταν μονόδρομος και αυτό το γνώριζαν όλοι. Ωστόσο, όπως αναφέρει ο Ψωμιάδης, παρότι η ιδέα της υποχρεωτικής ανταλλαγής αναφέρεται σε δηλώσεις του Νάνσεν και υπάρχει σαφώς σε επιστολές του Βενιζέλου η πατρότητα της ιδέας ανήκει στην τουρκική πλευρά που έκανε σαφές ότι συμφωνία θα μπορούσε να υπάρξει μόνο στη βάση μιας υποχρεωτικής ανταλλαγής πληθυσμών. Στη Λωζάννη, ο Νάνσεν είχε δώσει από την αρχή το μήνυμα: επειδή η εκδίωξη των

Ελλήνων από τη Μικρά Ασία ήταν μη αναστρέψιμη, η μόνη λύση ήταν να περιληφθεί σε συνθήκη που θα προέβλεπε αντίστοιχα τη μεταφορά των μουσουλμάνων από την Ελλάδα στην Τουρκία, ώστε να γίνει δυνατή η παροχή στέγης και γης στον τεράστιο αριθμό προσφύγων που είχε κατακλύσει την Ελλάδα. Τα χρόνια που πέρασαν απέδειξαν νομίζω την αναγκαιότητα της επιλογής εκείνης. Η δημογραφική συρρίκνωση της ελληνικής μειονότητας Κωνσταντινούπολης -που εξαιρέθηκε της ανταλλαγής- δείχνει ότι η επιλογή του κοινωνικο-πολιτιστικού πλουραλισμού, ακόμη και αν υποθέσουμε ότι υπήρχε, δε θα ήταν βιώσιμη.

Μετά τη Λωζάννη ο Νάνσεν συνέχισε να εργάζεται για τη διαμόρφωση ενός γενικού σχεδίου για την αποκατάσταση των προσφύγων. Συνέβαλε με τις ιδέες και τις ενέργειες του στην ίδρυση της Επιτροπής Αποκαταστάσεως Προσφύγων και την χορήγηση του προσφυγικού δανείου που διαχειρίστηκε η διεθνής αυτή επιτροπή, η οποία συνέδεσε το όνομα της με την εγκατάσταση των Μικρασιατών προσφύγων στην Ελλάδα. Μετά το 1925 ο Νάνσεν αφιέρωσε όλες του τις δυνάμεις στην περίθαλψη και αποκατάσταση των Αρμενίων προσφύγων διευκολύνοντας με κάθε τρόπο την εγκατάσταση τους στην «εθνική εστία» της Σοβιετικής Δημοκρατίας της Αρμενίας.

“ Η γιγαντιαία μορφή του Νάνσεν, ως ακάματου και συνεπή υπερασπιστή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, προβάλλει μέσα από τις σελίδες του βιβλίου του αείμνηστου Χαράλαμπου Ψωμιάδη. Η έκδοση του βιβλίου αυτού και στα ελληνικά αποτελεί ένα μικρό ψήγμα της ευγνωμοσύνης που η Ελλάδα οφείλει στον μεγάλο αυτόν ανθρωπιστή για τη σθεναρή υποστήριξη των ανθρώπων της, που βρέθηκαν στη δίνη μιας πρωτόγνωρης καταστροφής. ”

▲ Το κείμενο εκφωνήθηκε στην εκδήλωση για το Νάνσεν που οργάνωσε η Νορβηγική Πρεσβεία στο μέγαρο της Ακαδημίας Αθηνών (10 Οκτωβρίου 2010).

Νέο Έργο

Τίτλος έργου	Εστίαση - Έλεγχος της Ποιότητας και Ασφάλειας των Τροφίμων σε Χώρους Μαζικής Εστίασης - Παρεμβατικά Προγράμματα
Επιστημονικός υπεύθυνος	Ι. Τσάκνης, καθηγητής, τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων
Φορέας Χρηματοδότησης	Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού»
Προϋπολογισμός Έργου	610.414,00 €
Διάρκεια έργου	22 μήνες
Σύντομη περιγραφή	Το Έργο αφορά στην υλοποίηση στοχευόμενων δράσεων με γνώμονα την έλλειψη σύγχρονων ολοκληρωμένων κατευθύνσεων πρόληψης αναφορικά με την ποιότητα και την ασφάλεια τροφίμων στους χώρους μαζικής εστίασης νοσοκομείων, γηροκομείων και θεραπευτηρίων χρόνιων παθήσεων. Ειδικότερα, προβλέπεται η υλοποίηση των ακόλουθων δράσεων: Υποέργο 1. Σχεδιασμός και ανάπτυξη παρεμβατικών προγραμμάτων σε θέματα διαχείρισης τροφίμων σε χώρους μαζικής εστίασης Υποέργο 2. Διάχυση και Προβολή Υποέργο 3. Εξωτερική Αξιολόγηση

ψυχοδυναμική

Η ψυχοδυναμική της ομοιόμορφης σκέψης και η επιπτώσεις της στις αποφάσεις των Συλλογικών Οργάνων Διοίκησης

Ο κανόνας της πλειοψηφίας ισχύει μόνο αν παίρνεις υπόψη σου τα ατομικά δικαιώματα. Γιατί δεν μπορείς να βάλεις πέντε λύκους και ένα πρόβατο να ψηφίσουν τι θα φάνε για δείπνο [...] Ενίοτε, «η απόλυτη πλειοψηφία της ομοιόμορφης σκέψης - η σκέψη του «κοπαδιού»» σημαίνει ότι όλοι οι ηλίθιοι είναι από την ίδια πλευρά ή από ίδιο «μαντρί»...

1. Εισαγωγή

Παραδόξως, η συλλογική σκέψη είναι ασύμβατη με την ομοιόμορφη σκέψη: **η ομοιόμορφη σκέψη** μπορεί να είναι αποτέλεσμα αλισβερίσι, διασύνδεσης, ή «κυκλώματος».

Αντιθέτως, **η συλλογική σκέψη** τελειοποιείται μέσα στη διαφορετικότητα όλων των δυνατοτήτων, που ενεργούν προς όφελος της ομάδας και όχι εκ μέρους μειοψηφιών που βρίσκονται σε σύγκρουση.

Στην δυναμική των ομάδων το φαινόμενο της συμμόρφωσης και της υπακοής των μελών της ομάδας στο εταιρικό «βιλαέτι» σε αυτούς δηλαδή με τη μεγαλύτερη «πειθώ δια της ισχύος» που χειραγωγούν την λήψη συλλογικών αποφάσεων αποδίδεται με τον όρο «ομαδο» σκέψη ή «αγελαία» σκέψη ή σκέψη του «κοπαδιού» ή φωνή του «σιναφιού» που αποτελεί απόδοση της αγγλικής έννοιας: groupthink.

Το σύνδρομο «ομαδοσκέψη» ή αγελαία σκέψη δείχνει

το μονοκόμ(μ)ατο της αποστεωμένης συλλογικής σκέψης, κάτι που χαρακτηρίζει τις αντιλήψεις των οπαδών διαφόρων μικρών «παρεϊστικών» κλειστών ομάδων ανθρώπων που συζητούν διάφορα θέματα. Δηλαδή οι «ημέτεροι» επιδιώκουν με διάφορους τρόπους να επιβάλλουν τις απόψεις τους, με αποτέλεσμα να ανατρέπουν για ίδιο όφελος τα κανονιστικά πρότυπα, την προοπτική του συναινετικού φρονήματος και του κοινώς νοούμενου δεοντολογικού πλαισίου.

Σύμφωνα με την «Νιτσεϊκή» φιλοσοφία πρόκειται για μνησικακία¹, εκδικητικότητα, το «ξανά» μιας θυμικής αντίδρασης των αδυνάτων που... grosso modo ακολουθούν τη λογική της «αλεπούς και των άγουρων σταφυλιών». Κατά την οργανωτική θεωρία και πρακτική πρόκειται για «λόμπι ημετέρων» που μέσω μιας μηχανικής οργάνωσης με βάση την αρχή της «ήσσονος προσπάθειας» επιχειρούν να επιβάλουν

**Ο κ. Ι. Δ. Μπουρής είναι καθηγητής του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ-Α

τις θέσεις τους. Η οργάνωση αυτή περιορισμένης εκτάσεως καλείται κοινωνιολογικώς κλίκα (clique).

Στη συστημική προσέγγιση, το φαινόμενο: ομαδοσκέψη είναι φαινόμενο «οιονεί ανεστραμμένης συνέργειας» με το σκεπτικό ότι ενίοτε έξυπνοι εργαζόμενοι που συμμετέχουν ως μέλη Συλλογικών Οργάνων (π.χ. γενική συνέλευση, επιτροπές, ομάδες εργασίας) να καταλήγουν σε «χαζές» αποφάσεις και σαφώς ποιοτικά κατώτερες από αυτές που θα προέκυπταν από την συνάθροιση της ατομικής τεχνογνωσίας τους.

Ταυτίζεται με λανθασμένες αποσπασμένες αποφάσεις οφειλόμενες σε πιέσεις (π.χ. νεποτισμός, παρεμβάσεις, δογματισμός, εμμονές) σε βάρος της ποιότητας της απόφασης, της αποτύπωσης της πραγματικότητας και της απόδοσης δικαιοσύνης.

Με το σύνδρομο της ομαδοσκέψης, εξηγείται η συστηματική επιλογή μελών συλλογικών οργάνων που μέσω μιας de facto γραμμής «άνωθεν» κατοχυρώνεται η καθεστηκυία τάξη (status quo) σε βαθμό που αντικαθίσταται το ευφυές με το βλακώδες, το ικανό με το ανίκανο, το ισχυρό με το αδύνατο. Σαφώς η διαφορετικότητα είναι αδιστάκτως αντιπαθητική στο εταιρικό βιλαέτι ή «αγέλη» ή «κοπάδι» ή «σινάφι».

2. Τα συμπτώματα

1. Υπέρμετρη αισιοδοξία (=αλαζονεία) περί της ευτυχούς έκβασης των αποτελεσμάτων της απόφασης. Αδυναμία εκτίμησης των κινδύνων και των επιπτώσεων της απόφασης στο εταιρικό περιβάλλον.

2. Απαξίωση της διαφορετικής άποψης - ελλιπής ο μηχανισμός αναθεώρησης (θεραπείας) της πρωτοβάθμιας απόφασης.

3. Εμμονή, προσήλωση στην «εγγενή ηθική» (=εσωτερικός κώδικας δεοντολογίας) της ομάδας

ενίοτε αποκλίουσα από το «ηθικό και νόμιμο» του κοινωνικού συνόλου.

4. Εμμονή στην τήρηση «συνήθων πρακτικών» (άτυπων καθιερωμένων διαδικασιών) που διατηρούν το status quo και το στερεότυπο της ετυμηγορίας.

5. Αποφυγή αναγνώρισης και ενθάρρυνσης διαφορετικών απόψεων, θέσεων, «φωνών» πρακτικών.

6. Ένδο και Έξω θεσμικές παρεμβάσεις στην αξιολογική κρίση.

7. Αδυναμία, φόβος διατύπωσης λογοκριτικής και αμφιβολιών για τις συνήθεις πρακτικές που εφαρμόζει και υλοποιεί το συλλογικό όργανο διοίκησης.

8. Το σύνδρομο «ο σιωπών δοκεί συναινείν». Η σιωπηρή πλειοψηφία φέρεται ως συναινούσα στο αποτέλεσμα της αξιολογικής κρίσης.

9. Ύπαρξη αυτόκλητου προσώπου στο ρόλο του «εγγυητή» της διαδικασίας που λόγω ιδεοληψιών και εγγενών δογματισμών επηρεάζει μεροληπτικά τα μέλη των συλλογικών οργάνων.

10. Υπέρμετρη εκλογίκευση των μελών του συλλογικού οργάνου ενάντια στις διαφορετικές απόψεις και θέσεις που διατυπώνονται. Λειτουργεί ως μηχανισμός άμυνας κατά των επιθέσεων που δέχεται η ετυμηγορία του Συλλογικού Οργάνου από τις διαφορετικές θέσεις, απόψεις «φωνές». Δημιουργείται ένα συμπαγές εμείς, που αναπόφευκτα αντιπαρατίθεται σε ένα αυτοί.

3. Έρευνα διερεύνησης γνωμών

3.1. Σκοπός

Η έρευνα ανιχνεύει τους παράγοντες που ενδυνα-

1. Η ελληνική λέξη «μνησικακία» είναι απόδοση της γαλλικής λέξης *ressentiment* που προέρχεται από το λατινικό *resentire* (αισθάνομαι). Τη λέξη αυτή χρησιμοποίησε ο Nietzsche στη Γενεαλογία της Ηθικής και την κατέστησε *technicus terminus*. Ο γαλλικός όρος ενσωματώθηκε αμετάφραστος στα γερμανικά, όπου η πλησιέστερη νοηματικά λέξη είναι η «Groll». Επισημαίνεται ότι στην ετυμολογία του γαλλικού όρου (*re-sentiment*) δηλώνεται η ανα-βίωση, το «ξανά» μιας θυμικής αντίδρασης. Πρόκειται για ένα ανα-συναίσθημα. Πρέπει, επίσης, να σημειώσουμε ότι στα αρχαία (Αριστοτέλης 1381b 5) αλλά και στα νέα ελληνικά, κατά κυριολεξία «μνησικακία» σημαίνει τη συνοδευόμενη από πληγωμένο εγωισμό ανάμνηση του κακού που έχει γίνει σε κάποιον.

μύνουν την εκδήλωση του συνδρόμου της ομαδοσκέψης (groupthink) όπως εκτιμώνται από τους εργαζόμενους που κατά καιρούς συμμετείχαν ως μέλη Συλλογικών Οργάνων (συμβούλια, επιτροπές, συνελεύσεις, ομάδες εργασίας κ.ά.).

3.2. Τρόπος Συλλογής Στοιχείων

Η συλλογή των στοιχείων πραγματοποιήθηκε μέσω δομημένου ερωτηματολογίου ηλεκτρονικής και έντυπης μορφής. Το ερωτηματολόγιο αποτελούμενο από έναν αριθμό $k=11$ ερωτημάτων, δόθηκε σε ένα σύνολο $n=230$ ατόμων που κατά καιρούς είχαν διατελέσει μέλη Συλλογικών Οργάνων.

Πρόκειται για μια κλίμακα μέτρησης αποτελούμενη από έντεκα (11) προτάσεις σχετικές με τα συμπτώματα του φαινομένου.

The groupthink syndrome

Με βάση την εμπειρία σας αξιολογήστε την κάθε πρόταση ως 0=σε υποτονικό πλαίσιο, 1=σε λογικό πλαίσιο, 2=σε υπερβολικό πλαίσιο

- ☐ Προσήλωση στο status quo
- ☐ Αποξένωση της διαφορετικότητας
- ☐ Υπέρμετρη αισιοδοξία
- ☐ Εμμονή στις συνήθειες πρακτικές
- ☐ Πορευθόσεις
- ☐ Ιδεοληψία & δογματισμός
- ☐ Αυτοέκλυτοι 'ινσπυρατορες' της καθιερωμένης τάξης
- ☐ Έλλειψη μηχανισμού αναθεώρησης
- ☐ Υπέρμετρη εκλογίκευση-ισχυρός μηχανισμός άμυνας
- ☐ Πειθώ έλα της ισχύος
- ☐ Ο 'σωστός' συναινεί - η διασηρή ηλιεσηηφία

Submit All

Back

Next

Ενδεικτικοί Δείκτες ποιότητας της ετυμγορίας του Συλλογικού Οργάνου:

Δείκτες Αποδοτικότητας Συμβουλίων Συλλογικών Οργάνων

- 1.1. Αριθμός θεμάτων ανά Ημερήσια Διάταξη.
- 1.2. Αριθμός θεμάτων που συζητήθηκαν ανά Η.Δ.
- 1.3. Αριθμός θεμάτων που συζητήθηκαν και ολοκληρώθηκαν ανά Η.Δ.
- 1.4. Πλήθος παρόντων, απόντων μελών ανά συνεδρία Συλλογικού Οργάνου.
- 1.5. Αριθμός θεμάτων «σε εκκρεμότητα» ανά Η.Δ.
- 1.6. Μέσος χρόνος ανταπόκρισης στα αιτήματα προς συζήτηση.

Δείκτες ποιότητας της Ετυμγορίας (αξιολογικής κρίσης) των Συμβουλίων Συλλογικών Οργάνων

- 2.1. Πλήθος κρίσεων.
- 2.2. Πλήθος υποψηφίων ανά κρίση.
- 2.3. Αριθμός εκλογίμων ανά κρίση.
- 2.4. Αριθμός κρίσεων που περατώθηκαν.
- 2.5. Αριθμός κρίσεων «σε εκκρεμότητα», «σε αναπομπή» κ.ά.
- 2.6. Αριθμός κρίσεων που πλήττουν την «εικόνα» του οργανισμού προς τα έξω.
- 2.7. Αριθμός ενστάσεων / παραπόνων ανά κρίση.

3.3 Στατιστικός έλεγχος υπόθεσης

Στην περίπτωση μας εξετάζεται η αξιοπιστία της κλίμακας του φαινομένου: ομαδοσκέψη. Κατά πόσο δηλαδή η δέσμη των έντεκα (11) προτάσεων-συμπτωμάτων μετρά το φαινόμενο αυτό ή κάποιο παραπλήσιο π.χ. την συνοχή της ομάδας

Συγκεκριμένα, εξετάσαμε τους παράγοντες που ερμηνεύουν το φαινόμενο της ομαδοσκέψης μέσα από ένα συνεκτικό σύνολο έντεκα (11) προτάσεων. Εφαρμόστηκε η παραγοντική ανάλυση (τύπου VARIMAX). Ο δείκτης αξιοπιστίας οροθετείται με τη μορφή του Alpha coefficients $\alpha = 0,71$.

Επειδή ο δείκτης $\alpha = 0,71$ είναι υψηλός, συνεπάγεται ότι οι συμμετέχοντες στην έρευνα απαντούν κατά τον ίδιο τρόπο τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου, άρα ανήκουν στην ίδια ομάδα ατόμων που απαντούν κατά τον ίδιο τρόπο στο ερωτηματολόγιο. Συνεπώς η εσωτερική συνάφεια (internal consistency coefficient) της κλίμακας μέτρησης είναι υψηλή και όντως η δέσμη των έντεκα προτάσεων μετρά αξιόπιστα το φαινόμενο: ομαδοσκέψη.

Οι παράγοντες που ερμηνεύουν το φαινόμενο: ομαδοσκέψη με βάση την συμμετοχή τους στην συνολική μεταβλητότητα του υπό διερεύνηση φαινομένου είναι:

1. Παρεμβάσεις
2. Εμμονή σε συνήθειες πρακτικές
3. Ιδεοληψία & δογματισμός
4. Η σιωπηρή πλειοψηφία - το σύνδρομο του θεατή
5. Αυτόκλητοι εγγυητές του status quo ή sui generis των αποφάσεων.

4. Προτάσεις και μέτρα θεραπείας

4.1. Δημιουργία πλουραλιστικής σύνθεσης απόψεων.

Πρέπει να εξασφαλίζεται το ετερόκλητο της σύνθεσης του συλλογικού οργάνου με μέλη που έχουν διαφορετικά γνωστικά προφίλ (profiles) αλλά την ίδια ειδικότητα συναφή με το υπό αξιολόγηση θέμα.

4.2. Το πλήθος των μελών του διοικητικού οργάνου να μην ξεπερνά τα 11-15 μέλη.

Αυξάνοντας το πλήθος των μελών μειώνεται η προσωπική τους ευθύνη στο επίπεδο με το φόβο μετασχηματισμού του μέλους σε απλό παρατηρητή ή

θεατή (γνωστό ως σύνδρομο Τζενοβέζε).

4.3. Καθιέρωση δέσμης κανόνων

εντός των οποίων πρέπει να λαμβάνονται οι αποφάσεις και παράλληλα προσδιορισμός των επιτρεπτών αποκλίσεων από τα κανονιστικά αυτά πρότυπα. Η αναθεώρηση τους επιβάλλεται όταν οι συνθήκες το απαιτήσουν.

4.4. Καθιέρωση Συνεδριάσεων Συλλογικών Οργάνων μέσω τηλεδιάσκεψων.

Η εισαγωγή της τηλεδιάσκεψης ως τρόπου συνεδρίασης των Συλλογικών Οργάνων Διοίκησης ενδυναμώνει την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία των Συλλογικών Οργάνων και αποδυναμώνει το δόγμα «η πειθώ δια της ισχύος» καθόσον τα μέλη συμμετέχουν στην συνεδρία χωρίς να είναι απαραίτητη η φυσική τους παρουσία που ενίοτε οδηγεί σε δημιουργία «λόμπι» και «βιλαέτια».

4.5. Κατανομή αρμοδιοτήτων και προσδιορισμός των «ρόλων»

που πρέπει να έχουν ορισμένα από τα μέλη της ομάδας (π.χ. του προέδρου, του αντιπροέδρου, του εισηγητή του θέματος κ.ά.).

Απαραίτητη κρίνεται η ύπαρξη ρόλων μέσα στους κόλπους της ομάδας. Ο ρόλος δικαιολογεί τη σημαντικότητα καθώς και την ύπαρξη κάποιων χαρακτηριστικών συμπεριφορών που εκδηλώνει το άτομο μέσα στην ομάδα. Κατ' ακολουθία, η εκτέλεση του ρόλου επηρεάζεται από τις παρεμβάσεις, τα στερεότυπα κ.ά. που προσπαθούν να επιβάλλουν τα διάφορα βιλαέτια προκειμένου να ελέγξουν την κατάσταση και να ενδυναμώσουν την σκέψη του «κοπαδιού» (groupthink).

2. Το σύνδρομο του θεατή του ανώνυμου απλού παρατηρητή ή το σύνδρομο Τζενοβέζε

«Μια ανοιξιάτικη νύχτα του 1964, η 28χρονη Αμερικανίδα Κίτι Τζενοβέζε έπεσε θύμα επίθεσης έξω από το διαμέρισμά της στο Κουίνς της Νέας Υόρκης. Ένας άντρας της επιτέθηκε και τη χτύπησε με μαχαίρι. Η γυναίκα, τραυματισμένη και έντρομη, άρχισε να φωνάζει: -«Θεέ μου, με μαχαίρωσαν. Βοήθεια!». Σε αρκετά παράθυρα της γειτονιάς άναψαν φώτα και κάποιος από τους γείτονες φώναξε: -«Άσε τη γυναίκα ήσυχη». Ο δράστης απομακρύνθηκε γρήγορα, αλλά ύστερα από ελάχιστα λεπτά επανήλθε και μαχαίρωσε ακόμα μία φορά τη γυναίκα. Το θύμα αμύνθηκε και ο άντρας έφυγε και πάλι, για να επιστρέψει όμως και να τη μαχαίρωσει και τρίτη φορά. Η γυναίκα πέθανε. Η επίθεση διήρκεσε συνολικά μισή ώρα και 38 άτομα υπήρξαν αυτόπτες ή αυτήκοοι μάρτυρες του περιστατικού. Κανένας τους δεν τηλεφώνησε στην αστυνομία. - «Δεν ήθελα να μπλέξω» είπαν οι περισσότεροι. Ο φόνος αυτός προκάλεσε το ενδιαφέρον των κοινωνικών ψυχολόγων Τζον Ντάρλεϊ και Μπιμπ Λατανέ, που άρχισαν σειρά επιστημονικών ερευνών. Τα αποτελέσματά της έδειξαν ότι όσο περισσότεροι είναι οι μάρτυρες ενός εγκλήματος ή ατυχήματος, τόσο λιγότερες είναι οι πιθανότητες κάποιος από αυτούς να επέμβει. Το φαινόμενο αυτό ονομάστηκε Σύνδρομο Τζενοβέζε ή «σύνδρομο του θεατή ή απλού παρατηρητή» και θεωρείται ένα κλασικό παράδειγμα στο χώρο της κοινωνικής ψυχολογίας».

“ Η ελευθερία της σκέψης καθίσταται χρήσιμος μόνο σε εκείνους που διαθέτουν σκέψη, που αντιδρούν και που είναι ζωντανοί όχι μόνο επειδή ανασαίνουν... ”

4.6. Δημιουργία πνεύματος ομαδικής συνεργασίας (esprit de corps).

Δημιουργία συστήματος ενθάρρυνσης της συλλογικής σκέψης που να τελειοποιείται μέσα από την διατύπωση, ανάλυση και σύνθεση όλων των διαφορετικών απόψεων θέσεων «φωνών», που ενεργούν προς όφελος της ετυμηγορίας της απόφασης του Συλλογικού Οργάνου.

4.7. Ενδυνάμωση του μηχανισμού επανεξέτασης της απόφασης

μέσω υποβολής υπομνημάτων, ενστάσεων, αποδοχή συμβουλών / εισηγήσεων από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες κ.ά.

5. Επίμετρο

Το αντίδοτο για τις περιπτώσεις του φαινομένου: ομαδοσκέψη αναμφίβολα, δεν βρίσκεται στην ιδέα ενός Συλλογικού Οργάνου που ενεργεί χωρίς θεσμούς

και κανονιστικά πρότυπα, ούτε στην ιδέα ενός Συλλογικού Οργάνου που η ετυμηγορία του στηρίζεται στις συνήθειες πρακτικές ορισμένων μια για πάντα.

Στηρίζεται στην δυναμική του Συλλογικού Οργάνου να επανεξετάζει και να ανανεώνει τους θεσμούς. Με την αναθεώρηση των θεσμών, η απάντηση βρίσκεται στη δυνατότητα του Συλλογικού Οργάνου Διοίκησης να υπερβεί τα πιο δυσεξάλειπτα «αξιακά» στερεότυπα στη λήψη συλλογικών αποφάσεων. Άλλωστε ποιοτικό στοιχείο στην αξιολογική κρίση δεν είναι το consensus αλλά το dissensus, η προσέγγιση δηλαδή της εναλλακτικής προοπτικής που σημαίνει ότι η ετυμηγορία της απόφασης πρέπει να είναι προϊόν αυτογνωσίας, αυτοσεβασμού, αυτοδιάθεσης και αναμέτρησης μεταξύ αντιφατικών προτάσεων.

Απαιτείται η ενδυνάμωση κλίματος ομαδικής συνεργασίας (esprit de corps) όπου τα μέλη της ομάδας αμφιβάλλουν, κρίνουν, αμφισβητούν, αποδοκιμάζουν, και προτείνουν με γνώμονα «αξιάκα» πρότυπα.

σεμινάριο 20 και 21 Μαρτίου 2012

Κατανόηση του φαινομένου της τοξικοεξάρτησης και πρόληψή του

του Α. Αραβαντινού*

2015, Διεθνές Έτος Φωτός

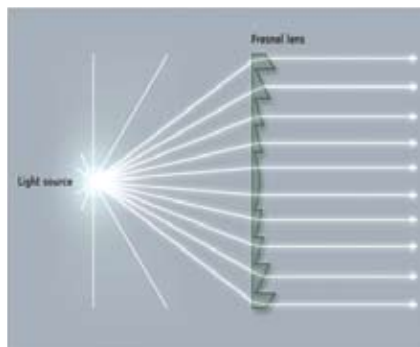
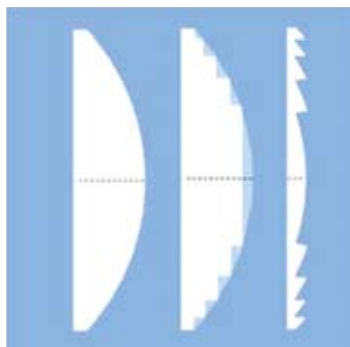
Το 2015 είναι ίσως η πιο κατάλληλη χρονιά για τον επετειακό, διεθνή εορτασμό της έννοιας του φωτός. Σήμερα, γυρνώντας μερικές δεκαετίες πίσω διαπιστώνει κανείς ότι η ιστορία των Φυσικών Επιστημών σηματοδοτήθηκε από συγκεκριμένες, σπουδαίες ανακαλύψεις σε σχέση με το φως, μερικές από τις οποίες συμπτωματικά συνέβησαν πριν ακριβώς από 50, 100, 150 και 200 χρόνια από το προαναφερθέν έτος ορόσημο. Η περιοδικότητα αυτή των 50 ετών στάθηκε ίσως και η βασική αφορμή ώστε η Ευρωπαϊκή Ένωση Φυσικής να προτείνει στην Επιστημονική κοινότητα όπως το 2015 θεωρηθεί παγκόσμια το Διεθνές Έτος για το Φως, International Year of Light (IYOL). Μάλιστα, το ουράνιο τόξο, μια δημιουργία ασύγκριτης ομορφιάς και με παρουσία που η ύπαρξή της δικαιολογείται από γνωστά οπτικά φαινόμενα θεωρήθηκε ως το ιδανικότερο σχετικό σύμβολο για το Διεθνές Έτος Φωτός.

Ας δούμε όμως συνοπτικά τι ακριβώς συνέβη τις χρονιές ακριβώς πριν από 200, 150, 100 και 50 χρόνια αντίστοιχα του έτους 2015. Το 1815 ο Α. Fresnel δημοσίευσε την πρώτη του εργασία στην οποία υποστηρίζει ότι το φως έχει και συμπεριφορά κύματος

ενώ το 1865 ο J. Maxwell ανακοινώνει την ηλεκτρομαγνητική θεωρία για το φως. Το 1915 δημοσιεύεται η Θεωρία της Γενικής Σχετικότητας του Α. Einstein που περιγράφει πως το φως συμμετέχει στην χώρο - χρονική συσχέτιση ενώ τέλος το 1915 οι φυσικοί Α. Penzias και R. Wilson ανακαλύπτουν, σχεδόν τυχαία, την Κοσμική Μικροκυματική Ακτινοβολία (Cosmic Microwave Background). Η ακτινοβολία αυτή αποδίδεται στην ηλεκτρομαγνητική «ηχώ» που κατακλύζει, με φορέα το φως, το Σύμπαν από τις πρώτες στιγμές της δημιουργίας του.

Αυτή η τετράδα των ανακαλύψεων, που σχετίζονται με το φως, άλλαξε ουσιαστικά το πρόσωπο της Φυσικής Επιστήμης. Μάλιστα, ακόμη και σήμερα εξακολουθούν να έχουν τεράστιες επιπτώσεις στην Επιστήμη αλλά και την Τεχνολογία. Η κυματική θεωρία του φωτός και οι νόμοι της ηλεκτροδυναμικής έχουν βοηθήσει στην ανάπτυξη σύγχρονων συσκευών οικιακής χρήσης όπως τα DVD και τα lasers, στην κινητή τηλεφωνία καθώς και στην Ράδιο αστρονομία. Στην συνέχεια αναφερόμαστε αναλυτικά στους τέσσερις αυτούς σημαντικούς σταθμούς της φυσικής επιστήμης.

*Ο κ. Α. Αραβαντινός είναι καθηγητής Φυσικής στο γενικό τμήμα Φυσικής, Χημείας και Τεχνολογίας Υλικών του ΤΕΙ-Α

200 έτη πίσω: Κυματική Οπτική, Augustin - Jean Fresnel (1788 - 1827)

Πρόκειται για τον σπουδαίο Γάλλο φυσικό ο οποίος δίκαια θεωρείται ο αυθεντικός συνεχιστής των C. Huygens και T. Young. Είναι ο κορυφαίος οπτικός του 19^{ου} αιώνα με σημαντικές, πρωτοποριακές μελέτες που έφεραν επανάσταση στην Οπτική επιστήμη.

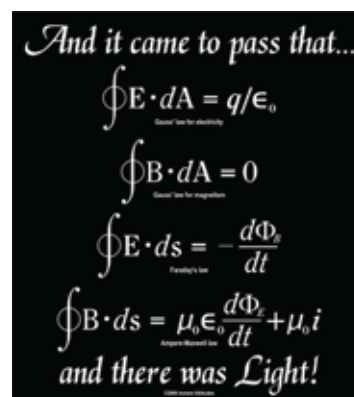
Συγκεκριμένα τελειοποίησε την Κυματική θεωρία του φωτός στη μελέτη και διερεύνηση του φαινομένου της συμβολής αλλά και της περίθλασης. Πρόκειται για επιστήμονα ιδιαίτερα μεθοδικό σε θεωρητικό αλλά και πειραματικό επίπεδο που ήθελε να μαθαίνει σε βάθος ότι ερευνητικά τον απασχολούσε. Άρχισε να ασχολείται με τα φαινόμενα της Οπτικής σε ηλικία 26 ετών διερευνώντας τα οπτικά σφάλματα στη διάδοση του φωτός. Ήταν ο κύριος εμπνευστής της «αρχής της

γραμμικής επαλληλίας» στη διάδοση των φωτεινών κυμάτων και αυτός που πρώτος υποστήριξε ότι μόνο τα εγκάρσια φωτεινά κύματα πρέπει να επιδέχονται το φαινόμενο της δίπλο - διαθλαστικότητας που είχε τότε πειραματικά διαπιστωθεί.

Εργαζόμενος στην εταιρεία φάρων έκανε πλήθος από πρακτικές εφευρέσεις με κορυφαία αυτή των ομώνυμων «φακών Fresnel», τους οποίους ακόμη και σήμερα προμηθευόμαστε, κατασκευασμένους από ειδικό πλαστικό ή και γυαλί. Το 1819 πήρε το βραβείο της Γαλλικής Ακαδημίας Επιστημών ως επιβράβευση για την εργασία του σχετικά με την περίθλαση του φωτός. Το 1823 σε ηλικία μόλις 35 ετών έγινε μέλος της ίδιας Ακαδημίας ενώ μετά από τέσσερα χρόνια πέθανε από φυματίωση στα 39 του χρόνια.

150 έτη πίσω: Ηλεκτρομαγνητική Θεωρία, James Clerk Maxwell (1831 - 1879)

Πρόκειται για Βρετανό επιστήμονα (γεννήθηκε στο Εδιμβούργο της Σκωτίας) από σχετικά εύπορη οικογένεια. Σε ηλικία μόλις 16 ετών εισήλθε στο Πανεπιστήμιο δημοσιεύοντας μάλιστα ήδη δυο επιστημονικά άρθρα. Μετά από 9 έτη και έχοντας ολοκληρώσει τις Πανεπιστημιακές σπουδές του βρίσκεται διορισμένος καθηγητής στο Κολέγιο Μάρσαλ ενώ το 1860 διορίζεται Καθηγητής της Φυσικής Φιλοσοφίας στο φημισμένο Βασιλικό Κολλέγιο του Λονδίνου. Τα επόμενα πέντε χρόνια που ακολουθούν θεωρούνται ίσως από τα πιο εποικοδομητικά της λαμπρής, επιστημονικής σταδιοδρομίας του. Συγκεκριμένα τότε δημοσίευσε δυο άρθρα για το ηλεκτρομαγνητικό πεδίο, πραγματοποιεί την πρώτη επίδειξη δημιουργίας της έγχρωμης φωτογραφίας ενώ παράλληλα

συμμετέχει και σε αστρονομικές έρευνες υποστηρίζοντας ορθά ότι οι παρατηρούμενοι δακτύλιοι του πλανήτη Κρόνου δεν μπορεί και δεν πρέπει να έχουν συμπαγή χαρακτήρα.

Το 1871 αναλαμβάνει την διεύθυνση του περίφημου Εργαστηρίου Cavendish, θέση την οποία διατηρεί μέχρι τον θάνατό του το 1879 σε ηλικία 48 ετών. Σήμερα θεωρείται ο κορυφαίος θεωρητικός φυσικός

του 19^{ου} αιώνα ισάξιος του Νεύτωνα αλλά και του Einstein. Θεμελίωσε την θερμοδυναμική αλλά και την Στατιστική Μηχανική ενώ η πραγματεία του σε σχέση με τον Ηλεκτρισμό και τον Μαγνητισμό παραμένει η κορυφαία του συνεισφορά στην Φυσική Επιστήμη. Σήμερα, δύσκολα βρίσκει κανείς περιοχές της Φυσικής στις οποίες απουσιάζει η επιστημονική συνεισφορά του Maxwell.

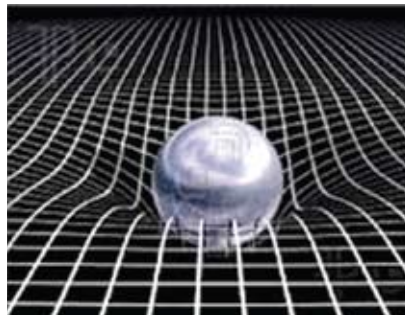
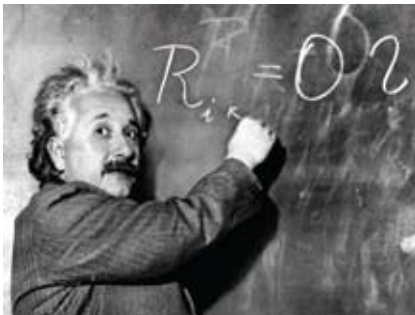
100 έτη πίσω: Γενική Θεωρία Σχετικότητας, Albert Einstein (1879 - 1955)

Ο Albert Einstein είναι ίσως η πιο εμβληματική φυσιογνωμία στη περιοχή της Σύγχρονης Φυσικής. Γεννήθηκε στις 14 Μαρτίου του 1879 στη πόλη Ulm της Νότιας Γερμανίας και ένα χρόνο μετά η οικογένειά του μετακομίζει στο Μόναχο όπου εκεί περνά τα πρώτα παιδικά του χρόνια. Το 1896 γράφεται στο Πολυτεχνείο της Ζυρίχης με σκοπό να σπουδάσει εκπαιδευτικός Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής με φυσικομαθηματική κατεύθυνση. Μετά το τέλος των σπουδών

διάσταση του χρόνου με τις τρεις διαστάσεις του χώρου για να σχηματίσει έτσι τον επανομαζόμενο Χωρόχρονο. Το φαινόμενο της βαρύτητας ενσωματώνεται στην συγκεκριμένη θεωρία μέσω της θεώρησης ότι η κατανομή της ύλης και ενέργειας του Σύμπαντος στρεβλώνει τον Χωρόχρονο με αποτέλεσμα αυτός να μην θεωρείται πλέον επίπεδος. Έτσι, τα αντικείμενα μέσα στον Χωρόχρονο ενώ τείνουν να κινηθούν κατά μήκος της ευθείας γραμμής, οι διαδρομές τους θα

εμφανίζονται κυρτωμένες, επειδή αυτός είναι ήδη καμπυλωμένος.

Η αντίστοιχη, απλουστευτική εικόνα προέρχεται εάν φανταστούμε μια λεπτή ελαστική μεμβράνη πάνω στην οποία τοποθετείται μια σχετικά μεγάλη και βαριά μεταλλική σφαίρα. Το βάρος της

του γίνεται Ελβετός υπήκοος και διορίζεται στη Βέρνη ως ομοσπονδιακός ελεγκτής διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για νέες εφευρέσεις. Παράλληλα αποφασίζει και παρακολουθεί παραδόσεις στο Πανεπιστήμιο της Ζυρίχης από το οποίο και αναγορεύεται διδάκτορας στις Φυσικές Επιστήμες.

Ο Einstein διατύπωσε τρεις θεωρίες που η κάθε μια ξεχωριστά είχε σημαντικότερες επιδράσεις στην εξέλιξη της Φυσικής. Οι θεωρίες αυτές είναι: Ειδική Θεωρία Σχετικότητας (1905), Γενική Θεωρία Σχετικότητας (1915) καθώς και η Γενικευμένη Θεωρία της Βαρύτητας (1950).

Η Γενική Θεωρία της Σχετικότητας συνδυάζει την

σφαίρας αυτής θα συμπιέσει την μεμβράνη και έτσι θα προκαλέσει την καμπύλωση της στη συγκεκριμένη περιοχή που τοποθετήθηκε η αρχική σφαίρα. Είναι προφανές στο μηχανικό αυτό ανάλογο ότι εάν τώρα αφεθούν ελεύθερα μικρά, μεταλλικά σφαιρίδια αυτά θα θελήσουν να πλησιάσουν την σφαίρα. Συγκεκριμένα θα κυλίσουν πάνω στην προηγούμενη μεμβράνη χωρίς να κινηθούν επί ευθείας γραμμής αλλά θα περιφέρονται γύρω από την αρχική σφαίρα όπως ακριβώς οι πλανήτες φαίνεται να διαγράφουν τις τροχιές τους γύρω από τον ήλιο. Ο Einstein απεβίωσε στο Princeton της Αμερικής στις 18 Απριλίου του 1955 στην ηλικία των 76 ετών.

50 έτη πίσω: Μικροκυματική Ακτινοβολία Σύμπαντος, Arno Penzias (1933 -) και Robert W. Wilson (1936 -)

Η ανακάλυψη στα 1965 της διάχυτης κοσμικής ακτινοβολίας μικροκυμάτων αποτελεί μια από τις σημαντικότερες επιστημονικές ανακαλύψεις του εικοστού αιώνα. Πρόκειται για μια ενεργειακή ποσότητα θερμικού χαρακτήρα που φαίνεται να καταφθάνει στην επιφάνεια του πλανήτη μας ισοτροπικά από κάθε περιοχή του ουρανού. Οι φυσικοί Arno Penzias και Robert W. Wilson ανίχνευσαν «σχεδόν» τυχαία την ισοτροπική αυτή ακτινοβολία υποβάθρου με μήκος κύματος 7.3cm η οποία δεν φαίνεται να προέρχεται από καμία γνωστή μέχρι τότε πηγή. Οι συγκεκριμένοι επιστήμονες εργάζονταν στα εργαστήρια της εταιρείας Bell στο Holmdale του New Jersey ελέγχοντας σχολαστικά την λειτουργία μιας κεραίας που οι ίδιοι είχαν κατασκευάσει

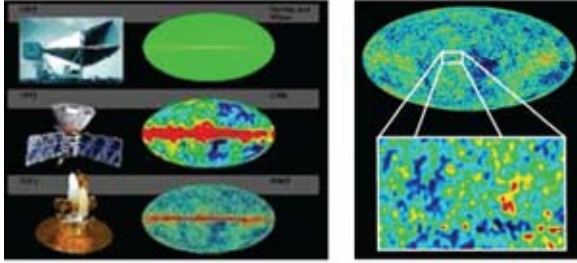
προκειμένου να μετρήσουν επακριβώς τις εντάσεις των ραδιοκυμάτων στις διάφορες απομακρυσμένες περιοχές του Γαλαξία μας. Παρόλο που αφαιρούσαν από τις σχετικές μετρήσεις τους όλες τις πιθανές, γνωστές συνεισφορές στην πειραματικά καταμετρούμενη ακτινοβολία πάντα στο τέλος παρέμενε μια ποσότητα ακτινοβολίας από άγνωστη πηγή προέλευσης. Έτσι η ακτινοβολία αυτή αποδόθηκε σαν το υπόλειμμα κάποιας που δημιουργήθηκε σε μια προγενέστερη περίοδο όταν το Σύμπαν εθεωρείτο ότι ήταν πολύ πυκνότερο αλλά και θερμότερο από ότι είναι σήμερα. Μάλιστα η κατανομή συχνότητας αυτής της κοσμικής ακτινοβολίας υποβάθρου αντιστοιχεί στην ακτινοβολία που εκπέμπεται από ένα «θερμό» αδιαφανές σώμα στη περιοχή των μικροκυμάτων και με θερμοκρασία στους 2.7 βαθμούς Kelvin (δηλαδή περίπου -270 βαθμούς Celsius). Η ύπαρξη της ακτινοβολίας αυτής είχε αρχικά προβλεφθεί ότι θα έπρεπε να υπάρχει από τον σπουδαίο θεωρητικό φυσικό G. Gamov και τους συνεργάτες του στην προτεινόμενη Κοσμολογική θεωρία της Μεγάλης Έκρηξης (Big Bang). Μεταξύ άλλων ο G. Gamov είχε υπολογίσει ότι εάν πραγματικά το Σύμπαν προήλθε από μια μεγάλη έκρηξη θα έπρεπε να μπορούμε να εντοπίσουμε τα

«λείψανά της» ως μια διάχυτη μικροκυματική ακτινοβολία με θερμοκρασία περίπου 5 βαθμών Kelvin δηλαδή μόλις 5 βαθμοί πάνω από το απόλυτο μηδέν. Οι Arno Penzias και Robert W. Wilson βραβεύθηκαν με το βραβείο Nobel Φυσικής το 1978 ενώ η ανακάλυψή τους αυτή χάρισε στην επιστήμη μια πρώτη ουσιαστική ένδειξη ότι η θεωρία της Μεγάλης Έκρηξης ήταν κάτι παραπάνω από μια απλή θεωρητική σύλληψη.

Είναι προφανές ότι επειδή η ταχύτητα του φωτός παρόλο το μεγάλο μέγεθός της, των 300.000 χιλιομέτρων το δευτερόλεπτο, είναι συγκεκριμένα πεπερασμένη όλα τα αστρονομικά αντικείμενα που παρατηρούμε μας φαίνονται όχι όπως είναι τη στιγμή που τα παρατηρούμε αλλά όπως ακριβώς ήταν στο παρελθόν. Γιατί το ορατό φως, όπως άλλωστε και κάθε άλλη ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, χρειάζεται κάποιο πεπερασμένο χρόνο να φθάσει από τα αντικείμενα αυτά σε εμάς. Ο ουρανός δηλαδή, μέσα στην απεραντοσύνη του, δεν «εκτείνεται» μόνο στο χώρο αλλά και στον χρόνο με αποτέλεσμα όσο πιο μακριά παρατηρούμε κάτι στο σύμπαν τόσο πιο πίσω στο χρόνο η παρατήρηση αυτή αντιστοιχεί. Για παράδειγμα και στο μέτρο που το φως χρειάζεται οκτώ περίπου λεπτά να φθάσει από τον ήλιο στη γη αυτό σημαίνει ότι όταν παρατηρούμε τώρα τον ηλιακό δίσκο στην ουσία βλέπουμε όχι όπως είναι «τώρα» αλλά όπως αυτός ήταν πριν από ακριβώς οκτώ λεπτά. Έτσι λοιπόν και η Κοσμική ακτινοβολία των μικροκυμάτων που σήμερα ανακαλύπτουμε θα πρέπει να εκπέμφθηκε στα πρώτα βήματα της δημιουργίας του Σύμπαντος και συγκεκριμένα πριν από 13.7 δισεκατομμύρια χρόνια. Σήμερα σύγχρονοι δορυφόροι

παρατηρούν και καταμετρούν την Κοσμική Μικροκυματική Ακτινοβολία Υποβάθρου (CMB: Cosmic Microwave Background Radiation) προκειμένου να αντλήσουν πλούσιες αλλά και ενδιαφέρουσες πληροφορίες για την φυσική κατάσταση του Σύμπαντος στη νηπιακή του ηλικία.

Για παράδειγμα ο δορυφόρος COBE (Cosmic Background Explorer) κατάφερε σχετικά πρόσφατα (1992) να ανιχνεύσει άγνωστες, μικροποσότητες διακυμάνσεων στη διάχυτη κοσμική ακτινοβολία.

Συγκεκριμένα βρήκε πως μια εντοπισμένη περιοχή του Σύμπαντος έχει θερμοκρασία 2.7251 βαθμούς Kelvin ενώ για μια άλλη περιοχή η αντίστοιχη τιμή της θερμοκρασίας είναι 2.7249 βαθμοί Kelvin. Τέτοιες πολύ μικρές διακυμάνσεις θεωρείται ότι οφείλονται στην ανισοκατανομή της πυκνότητας της ύλης σε αυτές τις μελετώμενες περιοχές.

Ολοκληρώνοντας την σύντομη αναφορά μας για την υποστήριξη της συγκεκριμένης δράσης θα πρέπει κανείς να αναφερθεί στους σκοπούς που η πράξη αυτή επιδιώκει. Οι στόχοι λοιπόν που οι προτείνοντες τον ετήσιο τιμητικό εορτασμό της έννοιας του φωτός κατά το έτος 2015 θεωρούν ότι θα πετύχουν είναι οι εξής:

Ουσιαστική ενημέρωση της κοινής γνώμης για το πώς το φως αλλά και οι σχετικές με αυτό τεχνολογίες επηρεάζουν σήμερα αποφασιστικά την καθημερινή μας ζωή.

Διεύρυνση, με αφορμή την επέτειο, της διεθνούς συνεργασίας σε σημαντικούς τομείς όπως εκπαίδευση, έρευνα αλλά και βιομηχανία σε σχετικές με το φως θεματολογίες.

Δημιουργία καινούργιων εκπαιδευτικών δυνατοτήτων, σε παγκόσμιο επίπεδο, με επίκεντρο τους νέους ανθρώπους και με προτεραιότητα κυρίως τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Γνωστοποίηση αλλά και η απαραίτητη εκλαΐκευση συγκεκριμένων σχετικών επιστημονικών ανακαλύψεων, του προηγούμενου κυρίως αιώνα, που αποδεικνύουν χωρίς καμιά αμφιβολία τον διαχρονικά πρωταγωνιστικό ρόλο του φωτός.

Επιβεβαίωση του πόσο σημαντική είναι η οπτική τεχνολογία στον ρυθμό ανάπτυξης μιας κοινωνίας αλλά και στη βελτίωση συνολικά της ποιότητας ζωής στον αναπτυσσόμενο κόσμο.

Ο τελευταίος αλλά εξ ίσου σημαντικός με τους προηγούμενους στόχους της συγκεκριμένης προτεινόμενης δράσης είναι η επισήμανση και η αναφορά στην υπάρχουσα διασύνδεση ανάμεσα στο φως και την τέχνη καθώς και η συμμετοχή της σύγχρονης οπτικής τεχνολογίας (π.χ. συσκευές laser) στην συντήρηση των έργων τέχνης και των μουσειακών αντικειμένων.

Σήμερα, 200 περίπου χρόνια μετά από την εποχή του Fresnel και της Κυματικής Οπτικής ο αγώνας για την κατανόηση του τι ακριβώς είναι το φως συνεχίζεται πεισματικά και αδιάλειπτα. Ένας αγώνας που δίνεται σε θεωρητικό αλλά και πειραματικό επίπεδο σε παγκόσμια κλίμακα από σύγχρονους ερευνητές και επιστήμονες. Επιτεύγματα όπως: οι συσκευές laser, οι ψηφιακοί αισθητήρες, οι οπτικές ίνες, η ολογραφία, η οπτική των νανοκρυστάλλων καθώς και πρωτόγνωρα υλικά με αρνητικούς δείκτες διάθλασης είναι μερικά μόνο από τα συναρπαστικά, νέα «προϊόντα» μιας τέτοιας αναζήτησης για το τι ακριβώς είναι το φως. Πρόκειται αναμφίβολα για μια περιπετειώδη επιστημονική αναζήτηση με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και εξασφαλισμένα απρόβλεπτο μέλλον.

Βιβλιογραφία

1. Fresnel Augustin (1815), Premier memoire sur la diffraction de la lumiere, adresse a l' Academie des Sciences le 15 Octobre 1815.
2. Maxwell James Clerk (1865), A dynamical theory of electromagnetic field, Philosophical Transactions of the Royal Society of London 155: 459 - 512.
3. Einstein Albert (1915), Die Feldgleichung in der Gravitation, Koniglich Preussische Akademie der Wissenschaften: 844 - 847.
4. Penzias Arno and Wilson Robert (1965), A measurement of excess antenna temperature at 4080Mc/s, Astrophysical Journal Letters 142: 419 - 421.

του Ν. Χιωτίνη*

«Επαγγελματικά δικαιώματα», αλήθειες και ψέματα¹

Εδώ και πολλά χρόνια, στην Ελλάδα επικρατεί η βεβαιότητα πως τα «επαγγελματικά δικαιώματα» δίδονται από το «κράτος», από το Υπουργείο Παιδείας ή από «συναρμόδια Υπουργεία». Αυτό είναι εν μέρει αλήθεια, δυστυχώς. Εν μέρει, καθόσον δεν συμβαίνει αυτό σε όλες τις περιπτώσεις, δυστυχώς δε, καθόσον όπου συμβαίνει συμβαδίζει με τις πρακτικές των τριτοκοσμικών κρατών. **Διεθνώς πλέον, τα επαγγελματικά δικαιώματα, δηλαδή την ευθύνη άσκησης συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων, τα δίδουν επαγγελματικά και κυρίως επιστημονικά επιμελητήρια - στις περιπτώσεις επιστημονικών δραστηριοτήτων.**

Μέχρι σήμερα, οι Σχολές των ΤΕΙ ζητούν, από το Υπουργείο Παιδείας, «επαγγελματικά δικαιώματα», το ίδιο ζητά και η αντίστοιχη Ομοσπονδία διδασκόντων σε αυτά, νομίζοντας πως έτσι λύεται το ζήτημα της επαγγελματικής απασχόλησης των αποφοίτων τους. Κατ' αναλογία, οι πολιτικές διευθύνσεις και οι διάφορες εξαρτώμενες «επιτροπές» του Υπουργείου Παιδείας, ευχαρίστως συντηρούν αυτόν το μύθο,

υπόσχονται την έκδοση αυτών των «επαγγελματικών δικαιωμάτων», αργούν και λίγο, για να κάνουν την παραχώρησή τους περισσότερο ποθητή και στο τέλος τα παραχωρούν. Έτσι όλοι φεύγουν ευχαριστημένοι, εκτός από τους αποφοίτους. Αυτά τα «επαγγελματικά δικαιώματα» δεν αποτελούν παρά περιγραφή αρμοδιοτήτων που πιθανόν να δοθούν στους αποφοίτους, από τα Επιμελητήρια, από επαγγελματικούς φορείς και, φεύ, από διάφορα Υπουργεία. Θα έπρεπε να ονομάζονται λοιπόν όχι «επαγγελματικά δικαιώματα» αλλά «πιστοποίηση αντικειμένου σπουδών».

Βρισκόμαστε όμως στην ανάγκη να συμβαδίσουμε με την διεθνοποιημένη πλέον πραγματικότητα. Δεν υπάρχουν πλέον περιθώρια μήτε να κοροϊδεύει η Πολιτεία και εμείς μαζί -άθελά μας ή και ηθελημένα- τους νέους της χώρας μας (μέχρι σημείου απομόνωσης του ποινικού δικαίου), μήτε μικροκομματικών παιχνιδιών. Τα «επαγγελματικά δικαιώματα», δηλαδή το δικαίωμα άσκησης συγκεκριμένης επαγγελματικής δραστηριότητας, δεν μπορούν παρά να δίδονται από τα αντίστοιχα επιστημονικά και επαγγελματικά Επιμε-

1. Αφορμή γι' αυτό το σημείωμα -στο αντικείμενο του οποίου έχω επανειλημμένως αναφερθεί- μου έδωσε μια α-νόητη (δηλαδή στερούμενου νοήματος), προσφυγή του ΤΕΕ εναντίον των «επαγγελματικών δικαιωμάτων» των αποφοίτων του Τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων, στο Συμβούλιο Επικρατείας, με το αιτιολογικό ότι δεν είχαν υπογραφεί από τον Υπουργό Χωροταξίας

*Ο κ. Νικήτας Χιωτίνης είναι καθηγητής της ΣΓΤΚΣ του ΤΕΙ-Α

λητήρια. Αυτά τα Επιμελητήρια βεβαίως οφείλουν να ελέγχονται από την Πολιτεία και να λογοδοτούν σε αυτήν, αυτός είναι πλέον ο ρόλος του κράτους (αυτή βεβαίως η λογοδοσία τους και ο έλεγχός τους θα εξαρτώνται από την οργανωτική δομή του κράτους, που όμως φαίνεται να κατασταλάζει διεθνώς και ομοιομόρφως).

Σε αυτή λοιπόν την διεθνοποιημένη πραγματικότητα, η υποχρέωση του Υπουργείου Παιδείας είναι σαφής: οφείλει, με κάθε δυνατή ακρίβεια, να πιστοποιεί τις γνώσεις των αποφοίτων των εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας του, τις επαγγελματικές τους δυνατότητες και το επίπεδο των σπουδών τους. Τα υπόλοιπα επαφίενται στα Επιμελητήρια και τις κοινωνίες. Τα όποια έτσι «επαγγελματικά δικαιώματα» έχει μέχρι τώρα εκδώσει, καλώς τα έχει εκδώσει, πολύ ορθώς περιγράφουν τις επαγγελματικές ιδιότητες των αποφοίτων, δηλαδή αποτελούν πιστοποίηση των γνώσεων και των επαγγελματικών δυνατοτήτων τους, που δεν μπορούν να αμφισβητηθούν. Η αποστολή του όμως τελειώνει εδώ. Τα υπόλοιπα επαφίενται στα Επιμελητήρια, που το κράτος οφείλει να ενισχύσει. Τα Επιμελητήρια, συνεκτιμώντας τις πιστοποιημένες -από το Υπουργείο Παιδείας- γνώσεις των αποφοίτων και τις ανάγκες της επαγγελματικής πρακτικής, θα παραχωρήσουν αντίστοιχα επαγγελματικά δικαιώματα. Οφείλει ακόμα να ενθαρρύνει τη δημιουργία Επιμελητηρίων, όπου τέτοια δεν υπάρχουν (π.χ. Επιμελητήριο Εφαρμοσμένων Τεχνών).

Τον τελευταίο καιρό ακούγεται πως το Υπουργείο Παιδείας προτίθεται να δημιουργήσει «εθνικό πλαίσιο προσόντων» ή κάτι τέτοιο. Κατ' αρχήν φαντάζομαι να μην οραματίζονται «πλαίσιο προσόντων» που αυτομάτως θα παραπέμπει σε επαγγελματικά δικαιώματα, εγκεκριμένα από «συναρμόδια υπουργεία»,

ειδάλλως θα ανακρούσουν πρύμναν εκών άκων (δεν υπάρχουν πλέον περιθώρια συγκεντρωτισμού σοβιετικού τύπου, όπως δηλαδή γινόταν μέχρι τώρα). Αυτό όμως που οφείλει να κάνει, ως ο μόνος προς τούτο αρμόδιος φορέας της Πολιτείας, είναι να αποσαφηνίσει τα επίπεδα σπουδών των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας μας. **Η μόνη δε ασφαλής μέθοδος προς τούτο είναι τα έτη σπουδών.** Βεβαίως το γνωστικό περιεχόμενο οφείλει να είναι σε άμεση συσχέτιση με τα έτη σπουδών. Δύο, τριών, τεσσάρων, πέντε, έξι, κ.λ.π. ετών, όλα αυτά διαφορετικών επιπέδων, επιπέδων σε άμεση αντιστοίχιση με τα έτη σπουδών. Τα Επιμελητήρια θα τα αντιστοιχήσουν με τη σειρά τους -βεβαίως σεβόμενα και τη σειρά που προκύπτει από τα έτη σπουδών των αποφοίτων- σε συγκεκριμένα επαγγελματικά δικαιώματα.

Ας έλθουμε τώρα στα καθ' ημάς. Τα ΤΕΙ είναι Εκπαιδευτικά Ιδρύματα τεσσάρων ετών - ορθώς έτσι εντάχθηκαν και επισήμως στην «Ανώτατη Εκπαίδευση». Απορούμε όμως:

1 Πατί δεν ονομάστηκαν και αυτά Πανεπιστήμια (π.χ. Πανεπιστήμια Εφαρμοσμένων Επιστημών), καθ' όσον έτσι ονομάζονται τα αντιστοιχών ετών σπουδών Εκπαιδευτικά Ιδρύματα όλου του κόσμου.

2 Πατί το Υπουργείο Παιδείας εξακολουθεί να θεωρεί στο επίπεδο των τετραετών ΤΕΙ, Εκπαιδευτικά Ιδρύματα με το ίδιο όνομα αλλά σαφώς άλλης αποστολής γνωστικού περιεχομένου, σπαταλώντας δημόσιο αλλά και ιδιωτικό χρήμα σε ανορθολογικές δαπάνες και εξαπατώντας νέους μαζί και τις οικογένειές τους (μη προσδιορίζοντας τι ακριβώς σπουδάζουν και γιατί το σπουδάζουν, ιδού οι απτόμενες του κοινού ποινικού δικαίου ευθύνες, τόσο της Πολιτείας, όσο και των επί μέρους λειτουργών της)

“ Όχι μόνο ως λειτουργοί ενός καταξιωμένου ΤΕΙ, αλλά και ως πολίτες αυτής της χώρας, οφείλουμε να απαιτήσουμε την άμεση αποσαφήνιση του εκπαιδευτικού τοπίου στη χώρα μας σύμφωνα με την διεθνή θεωρία και πρακτική, καθώς και την ορθολογική λειτουργία του κράτους και των θεσμών του σε όλα τα επίπεδα. **”**

Συμμετοχή του ΤΕΙ Αθήνας σε εκδήλωση του Δήμου Αιγάλεω
για την **ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Την **Τετάρτη 21 Μαρτίου 2012** πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία του Δήμου Αιγάλεω και με την υποστήριξη του ΚΑΠΕ και της ΠΕΔΑ ενημερωτική ημερίδα και ανοιχτή συζήτηση με θέμα την **«ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ»**. Η εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε **στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού έργου «Energy for Mayors»** (το οποίο συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Intelligent Energy Europe») έλαβε χώρα στο Δημαρχείο Αιγάλεω και απευθυνόταν στους Δημότες. Στην εκδήλωση συμμετείχαν με ομιλίες εκπρόσωποι του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ), της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ), του ΚΑΠΕ και καθηγητές από Επαιδευτικά Ιδρύματα όπως το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), το ΤΕΙ της Αθήνας και το ΤΕΙ του Πειραιά.

Από το ΤΕΙ της Αθήνας προσκλήθηκε το Τμήμα ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ το οποίο εκπροσώπησε ο Προϊστάμενος του Τμήματος Δρ **Ιωάννης Γελεγένης**, αν. καθηγητής, που παρουσίασε το θέμα **«Ο Ρόλος της Διαχείρισης στη Μείωση των Ενεργειακών Εξόδων στις Κατοικίες»**.

Τα θέματα των άλλων παρουσιάσεων ήταν: «Εξοικονόμηση Ενέργειας στα Ελληνικά Κτήρια» (**Κ. Λάσκος**, ΤΕΕ), «Βιώσιμη Κινητικότητα και η Συμβολή της στον Περιορισμό Κατανάλωσης Χώρου και Ενέργειας» (**Θ. Βλαστός**, καθηγητής ΕΜΠ), «Αποδοτική Χρήση & Εξοικονόμηση Ενέργειας - Υποχρεώσεις & Προοπτικές Προμηθευτών Ενέργειας» (**Κ. Τσιρούλης**, ΔΕΗ), «Εφαρμογές ΑΠΕ στον κτηριακό τομέα» (**Ι. Καλδέλλης**, καθηγητής ΤΕΙ Πειραιά) και «Πράσινη Οικονομία και Επιχειρηματικές Ευκαιρίες στην Ελλάδα» (**Μ. Θεοφιλίδη**, ΚΑΠΕ).

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Δήμαρχος Αιγάλεω κ. **Χ. Καρδαράς**, ο Αντιπεριφερειάρχης Δυτικής Αθήνας κ. **Κ. Παπαντωνίου**, ο Πρόεδρος της ΠΕΔΑ κ. **Ν. Σαράντης** και ο Πρόεδρος του ΑΣΔΑ κ. **Α. Μποζίκας**.

***** ΚΑΠΕ:** Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας

ΠΕΔΑ: Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής

ΑΣΔΑ: Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας

5

ΥΓΕΙΑ
& ΖΩΗ

Ενδοκρινολογία - Αυτή η νέα επιστήμη, η αρχαία

Οι πρώτες ενδοκρινολογικές εργαστηριακές τεχνικές, τα πρώτα ενδοκρινολογικά φάρμακα

Περίληψη

Φαίνεται ότι όλες οι ενδείξεις μας οδηγούν στο να πιστέψουμε πως οι ρίζες της Ενδοκρινολογίας, αυτής της τόσο νεαρής επιστήμης υψηλής τεχνολογίας βρίσκονται πολύ βαθιά στην ιστορία της Ιατρικής, χαραγμένες στα ιδεογράμματα των Κινέζων και σκεπασμένες με τα μυστήρια και τα αινίγματα που προσθέτει ο χρόνος.

Θα θέλαμε να μοιραστούμε αυτή την γνώση με όλους όσους σήμερα ασχολούνται με τον κλάδο και να τους κάνουμε να σκεφθούν πόσο παλιοί μπορεί να είναι οι νεωτερισμοί, αλλά και η τεχνολογία.

Εισαγωγή

Είναι γνωστό, ότι η παραδοσιακή Κινεζική Ιατρική χρονολογείται περισσότερο από 2000 χρόνια. Η πρώτη γραπτή Ιατρική Κινεζική μαρτυρία (όπως την αντιλαμβάνεται η Δύση), χρονολογείται από την δυναστεία Χαν (206 πΧ - 220 μΧ). Οι σαμάνοι των φυλών και οι ιερείς που ζούσαν ερημίτες στα βουνά της Κίνας, εδώ και 3500 χρόνια πΧ εφάρμοζαν αυτό που ονομαζόταν τρόπος «μακροζωίας». Η θεραπεία τους βασιζόταν σε φυτική διαίτα και ασκήσεις Κουνγκ-Φου, και ειδικές τεχνικές αναπνοής που κατά την γνώμη τους αύξανε την ζωτικότητα και το προσδόκιμο επιβίωσης (Demieville, 1937).

Μετά την δυναστεία Χαν, η καλύτερη εποχή της Κινεζικής Ιατρικής ήταν στην διάρκεια των αυτοκρατόρων Τανγκ που κυβέρνησαν από το 608 ως το 906 μΧ.

Ο πρώτος αυτοκράτορας Τανγκ ίδρυσε την Ιατρική Κινεζική Σχολή.

Στις δυναστείες Σογκ (960-1279) και Μινγκ (1368-1644) ιδρύθηκαν άλλες σχολές Ιατρικής με τυπικές εξετάσεις και οι ιατρικές συνταγές καταγράφηκαν και συγκεντρώθηκαν σε εγκυκλοπαίδειες (Harper, 1998).

Η μεγάλη διαφορά μεταξύ της Δυτικής και της Κινεζικής Ιατρικής είναι η τάση που χαρακτηρίζει την Δύση στην ανάπτυξη χειρουργικών τεχνικών, ενώ στην Κινεζική Ιατρική δίδεται έμφαση περισσότερο στην Φαρμακοποιία (Anon, 1975, Unschuld, 1977, 1986, Harper, 1998)

Η Κινεζική Ιατρική βασίζεται στο Ταό ή την Παγκόσμια Πρωτογενή Αρχή που ξεκινά από αντιθετικές αρχές όπως το yin και yang, που αλληλοεξαρτώνται σαν πολικές αντιθέσεις. Το yin αναπαριστά ότι είναι κρύο, σκοτεινό, παθητικό, αργό, βαρύ και κινείται προς τα κάτω ή έσω και το yang ότι είναι ζεστό, ξηρό, λαμπερό, δραστήριο, γρήγορο και ελαφρύ και κινείται προς τα άνω και έξω (Ho and Lisowski, 1998).

Και οι δύο δυνάμεις στην Παραδοσιακή Κινεζική Ιατρική θεωρούνται εξ ίσου απαραίτητες στην ανθρώπινη φύση και υγεία και πρέπει να διατηρούνται σε αρμονία

*Η κ. Μ. Βενετίκου MD, DipEndo είναι ενδοκρινολόγος καθηγήτρια του τμήματος Βασικών Ιατρικών Μαθημάτων της ΣΕΥΠ του ΤΕΙ-Α και ο κ. Ν. Κλήμης MD, PhD είναι γυναικολόγος

στο ανθρώπινο σώμα. Οι Ταοϊστές πίστευαν ότι το Ταό παρήγαγε Τρίτη Δύναμη, την Αρχέγονη (primordial) ενέργεια η κι (chi, ki). Η αλληλοεπίδραση μεταξύ yin και yang και του chi έδωσε γένεση σε 5 στοιχεία, νερού, μετάλλου, γης, ξύλου και φωτιάς.

Η ανατομία δεν αναπτύχθηκε στην Κίνα, διότι η ανατομή του σώματος θεωρήθηκε ότι προσέβαλε τους προγόνους. Αντίθετα έμαθαν την λειτουργία μέσω αρχών του yin, του yang και του chi και των 5 στοιχείων.

Το ξύλο σχετιζόταν με το ήπαρ (yin) και την χοληδόχο (yang), η φωτιά με την καρδιά (yin) και το λεπτό έντερο (yang). Η γη με τον σπλήνα (yin) και το παχύ έντερο (yang). Το νερό με τα νεφρά (yin) και την ουροδόχο κύστη (yang).

Οι Κινέζοι πίστευαν ότι το σώμα έχει 5 ουσιώδεις ουσίες (αίμα, πνεύμα, ζωτική ενέργεια, υγρά εκτός αίματος) και chi.

Μοναδικό δε χαρακτηριστικό της Κινεζικής Ιατρικής αποτελεί το σύστημα των μεσημβρινών σαν δίκτυο μονοπατιών ενέργειας που κρατούν σε ισορροπία τα διάφορα όργανα του ανθρώπινου σώματος. Αυτοί οι μεσημβρινοί έχουν 4 λειτουργίες: 1) να συνδέουν τα έσω όργανα, 2) να εναρμονίζουν το yin και το yang και τις 5 ουσίες, 3) να διασπείρουν το chi στο σώμα 4) να προστατεύουν το σώμα από διάφορες εξωγενείς ουσίες (Ho and Lisowski, 1998, Kaptcuk, 1983, Young, 1992, Zhu Ming, 2001).

Η θεωρία - Τα δεδομένα - Η ένδειξη

Μέσα στην Κινεζική Ιατρική του πολύ μακρινού παρελθόντος βρίσκονται τα πρώτα ίσως βήματα της Ενδοκρινολογίας που από διάφορους συγγραφείς ονομάστηκαν Πρωτοενδοκρινολογία (Needham and Lu Gwei dJen, 1970).

Σύμφωνα με την Δυτική Επιστήμη η ανακάλυψη των Selmar Ascheim και Bernhard Zondek στα 1927 ότι τα ούρα εγκύων γυναικών ήταν πλούσια σε ορμόνες φύλου (sex hormones), και ότι αυτές οι ουσίες ήταν οιστρογόνα, ανδρογόνα καθώς και γοναδοτροφίνες που διήγειραν τις γονάδες, έθεσε επίσημα την έναρξη μιας καινούργιας επιστήμης της Ενδοκρινολογίας που σήμερα όλοι εμείς θεωρούμε πολύ νέα σε σχέση με άλλους τομείς της Ιατρικής. Ωστόσο, η ύπαρξη των ορμονών του φύλου στα ούρα των ανθρώπων ήταν γνωστή τουλάχιστον 2000 χρόνια πριν στην Κίνα. Εκείνο δε που είναι ακόμη πιο εκπληκτικό, είναι το ότι στον 2^ο πΧ αιώνα αυτές οι ορμόνες εκχυλίζονταν από τα ούρα, καθαροποιούνταν και χρησιμοποιούνταν στην θεραπεία διαφόρων παθήσεων. Δεν γνωρίζουμε πότε πραγματικά άρχισε η εκχύλιση των ορμονών από τα ούρα.

Η πρώτη γραπτή μαρτυρία για αυτή την διαδικασία αναφέρεται στα 125 πΧ, όταν ο πρίγκηπας Huai-Nan ανέφερε την φράση «Autumn Mineral» για να περιγράψει τους κρυστάλλους των ορμονών. Μια περιγραφή πιο εμπειριστατωμένη για την ανωτέρω διαδικασία αναφέρεται στα 25 πΧ από ένα υψηλόβαθμο γραφειοκράτη τον Ku-Yung σε ένα λόγο του ενάντια στους μάγους και τους αλχημιστές. Σύμφωνα με το κείμενο που διατηρήθηκε από την πρώτη περίοδο της δυναστείας των Χαν, στον λόγο του παραπονήθηκε ότι οι Ταοιστές ισχυρίζονται ότι λειώνοντας θειικό υδράργυρο (cinnabar) μπορούν να κατασκευάσουν χρυσό, και από σκοτεινά λασπώδη ούρα (συγκεντρωμένα ούρα) να κατασκευάσουν μια σκληρή και λευκή ουσία. Η τεχνική κρυσταλλοποίησης κρατήθηκε μυστική για πολλούς αιώνες, μέχρι να αναφερθεί φιλολογικά από τον φημισμένο ποιητή Pai-Chu-I (772-846) σαν «Autumn Mineral» σε μια ποιητική του συλλογή με τον τίτλο «Σκεπτόμενος παλιές φιλίες». Στο ποίημα αναφέρει έναν άλλο ποιητή τον Yan Chen (779-831) και αναφέρει ότι «παρήγαγε

το φάρμακο «Autumn Mineral» αλλά παρ' όλα αυτά αν και νέος πέθανε από αιφνίδιο θάνατο». Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν ότι τον 9^ο αιώνα το «Autumn Mineral» παρασκευαζόταν μυστικά μόνο από λίγους και πιθανόν επέσυρε σημαντικό φόβο (Temple, 1993,2007).

Μόνον στον 11^ο αιώνα εμφανίζεται τυπογραφημένη η μέθοδος της παρασκευής του «Autumn Mineral». Η πρώτη γνωστή περιγραφή βρέθηκε σε ένα βιβλίο που γράφηκε από τον Chang Shen-Tao, που τυπώθηκε στα 1025 με τον τίτλο «Χρήσιμες δοκιμασμένες και ελεγμένες συνταγές» (Temple, 1993).

Μεταξύ 1025 και 1833 περισσότερες από 10 διαφορετικές μέθοδοι για την λήψη γοναδικών και υποφυσιακών ορμονών από ανθρώπινα ούρα δημοσιεύτηκαν σε 39 διαφορετικά βιβλία (Temple, 1993, 2007).

Οι ποσότητες αυτών των πειραμάτων υπήρξαν πολύ εντυπωσιακές. Στην περίπτωση κάθε παρασκευής, εκατοντάδες γαλόνια ανθρωπίνων ούρων χρησιμοποιούνταν, ενώ αμέτρητες δόσεις ορμονών ετοιμάζονταν για ιατρική χρήση σε ολόκληρη την Κίνα. Όταν η τελευταία ιατρική συνταγή του είδους δημοσιεύτηκε για τελευταία φορά σε Ιατρικό Σύγγραμμα, η τεχνική εφαρμοζόταν στην Κίνα για τουλάχιστον 2000 χρόνια (Temple, 1993, 2007).

Τα τελευταία χρόνια ωστόσο, η τόσο πολύχρονα δοκιμασμένη αυτή τεχνική αναφέρθηκε από τον Δρ Joseph Needham (Cambridge) που ανακάλυψε την

ύπαρξη και ταυτότητα του «Autumn Mineral» στην Κίνα και είναι σίγουρο ότι ήταν τελείως άγνωστη στην Δύση, όπως άγνωστο ήταν και το γεγονός ότι χρησιμοποιήθηκε τόσο ευρύτατα αλλά και για τόσες πολλές εκατοντάδες χρόνια.

Οι μέθοδοι διεργασίας των ούρων ήταν πολύ εξειδικευμένες και περιγράφονται εκτενώς τόσο όσον αφορά την εκχύλιση όσο και την καθαροποίηση (purification). Κάτι παρεμφερές με την αναφερόμενη διεργασία ούρων μπορεί να φανεί σε ζωγραφίες ενός βιβλίου με τον τίτλο «Βασικά της Φαρμακοποιίας καταχωρημένα ανάλογα με την Φύση και την Αποτελεσματικότητα». Οι τεχνικές στα ούρα ήταν ανεπτυγμένες και από άλλες επίσης πλευρές. Χρησιμοποιώντας τεχνική που προερχόταν από την βιοτεχνία των φασολιών, ο γύψος [(gypsum) (calcium sulphate)] χρησιμοποιήθηκε για να καθιζάνουν οι ορμόνες στα ούρα. Η πιο σημαντική ουσία που χρησιμοποιήθηκε για τον σκοπό αυτό ήταν «ο χυμός των σαπώνων των φασολιών», ένα εκχύλισμα από φυτό που περιείχε σαπωνίνες, τα φασόλια *Gleditschia sinensis*. Οι σαπωνίνες και οι πρωτεΐνες των σαπώνων-φασολιών ήταν καταπληκτικά επιτυχείς στο να καθιζάνουν τα ιζήματα των ορμονών στα ούρα. Η πιο παλιά μέθοδος για τα ανωτέρω δημοσιεύθηκε στα 1100. Αλλά στη Δύση, μόνον το 1909 ο ιατρός Adolph Winddaus, χρησιμοποιώντας διγτονίνη ανακάλυψε ότι τέτοιες ουσίες μπορεί να καθιζήσουν με την βοήθεια σαπώνων. Ενώ η «ακριβή» μέθοδος επεξεργασίας περιελάμβανε την εξάτμιση του υπερβάλλοντος υγρού των ούρων με θέρμανση, μία εναλλακτική και φυσικά φθηνότερη που ίσως προοριζόταν για μαζική κατανάλωση του λαού επιτυγχανόταν με θέρμανση των ούρων επί μεγάλο χρονικό διάστημα στον ήλιο και σε μερικές περιπτώσεις το ίζημα δεν υφίστατο καθαροποίηση αλλά τα ιζήματα ορμονών διαλύονταν με απεσταγμένο νερό (autumn water) (Temple, 1993).

Οι Κινέζοι πρόσεχαν πάρα πολύ το αν τα χρησιμοποιούμενα ούρα προέρχονταν από άνδρες ή γυναίκες. Στην πραγματικότητα χρησιμοποιούσαν είτε ούρα αρρένων είτε θηλέων είτε ένα μείγμα αυτών των δύο, ανάλογα με τα αποτελέσματα που ήθελαν να επιτύχουν. Έτσι, μερικά προϊόντα περιείχαν πρωταρχικά ανδρογόνα και άλλα πρωταρχικά

οιστρογόνα με τις γοναδοτροφίνες να περιλαμβάνονται και στα δύο εκχυλίσματα.

Οι καθαροί κρύσταλλοι των τελείως κεκαθαρμένων ορμονών στα χέρια των αρχαίων Κινέζων ιατρών υπήρξαν πολύ δυναμικά φάρμακα που χρησιμοποιήθηκαν για την αντιμετώπιση καταστάσεων όπως ο υπογοναδισμός, η σεξουαλική ανικανότητα, ο ερμαφροδιτισμός, η σπερματορροία, η λευκόρροια, η ελάττωση της σεξουαλικής επιθυμίας (libido) κυρίως σε ηλικιωμένους άνδρες καθώς και ενίσχυση των χαρακτηριστικών του φύλου όπως η ανάπτυξη γενειάδος κτλ.

Και παρ' ότι έχει αναφερθεί ότι η δράση των χρησιμοποιούμενων ορμονών θα αναστέλλονταν από την επίδραση του ήπατος, ωστόσο φαίνεται ότι οι Κινέζοι χρησιμοποιούσαν τόσο μεγάλες δόσεις που θα πρέπει να ήταν δραστικές από του στόματος.

Για πολλές χιλιάδες χρόνια 2 τύποι αλχημείας χαρακτήριζαν την Κίνα. Η μία, το χημικό μέρος που ασχολιόταν με την ανεύρεση ενός ελιξιρίου αιωνιότητας (η αλχημεία wai tan) και η άλλη, το φυσιολογικό μέρος που χρησιμοποιούσε το σώμα σαν βιολογικό εργαστήριο (η αλχημεία uci tan). Σχετικά με την δεύτερη, η σεξουαλική δραστηριότητα θεωρούνταν πολύ βασική και σημαντική.

Συμπεράσματα

Συμπεραίνουμε ότι τα κινεζικά πειράματα με τις ορμόνες του φύλου θα πρέπει να ήταν μέρος

μιας ευρύτερης νοοτροπίας όπου η σεξουαλική δραστηριότητα ελάμβανε χώρα σε μεγάλη κλίμακα και μελετιόταν και από τους πιο βαθυστόχαστους φιλοσόφους.

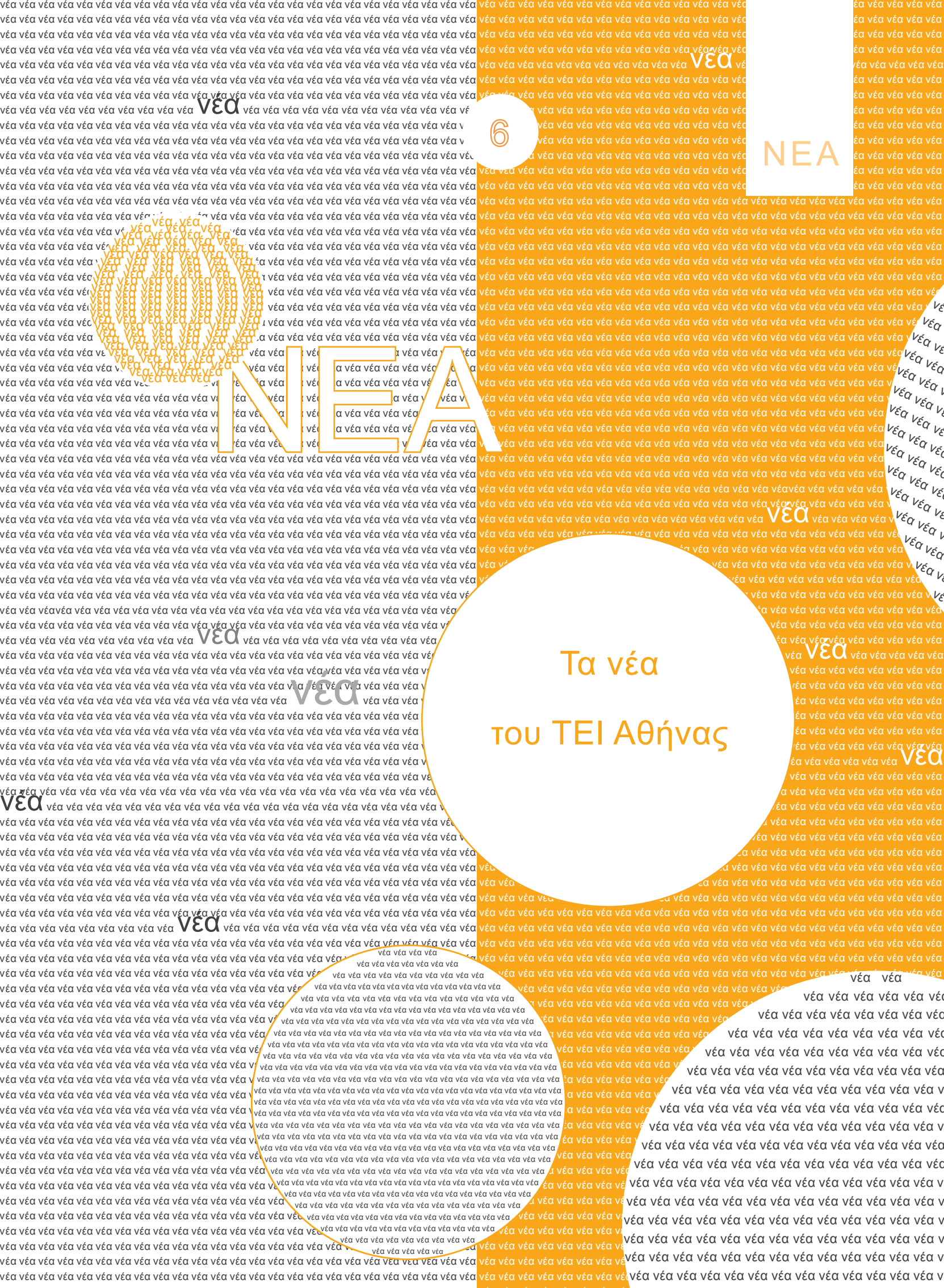
Και αυτό σε μεγάλη αντίθεση με την Δύση όπου η σεξουαλική δραστηριότητα θεωρείτο και χαμηλού επιπέδου και ζωώδης.

Και είναι σίγουρο ότι αν κάποιος στην Μεσαιωνική Δύση προσπαθούσε να εκχυλίσει κρυστάλλους ορμονών από τα ανθρώπινα ούρα, θα καιγόταν στην Πυρά.

Ενώ την ίδια εποχή στην μακρινή Κίνα, οι Κινέζοι ιατροί θεράπευαν την σεξουαλική δυσλειτουργία συναγωνιζόμενοι τους σύγχρονους Ενδοκρινολόγους.

Βιβλιογραφία

- Anonymous, (Committee). 1975. Herbal Pharmacology in the People's Republic of China. A Trip Report of the American Herbal Pharmacology Delegation. Washington: National Academy of Sciences.
- Demiéville, P. 1937. Byō. In Hōbōgirin. Dictionnaire encyclopédique du Bouddhisme d'après les sources chinoises et japonaises, ed. Demiéville, III, 224-265. Paris: Adrien Maisonneuve.
- Mark Tatz, Buddhism and Healing: Demiéville's Article 'Byō' from Hōbōgirin (Lanham, MI: University Press of America, 1985).
- Harper, D.J. 1998. Early Chinese Medical Literature: The Mawangdui Medical Manuscripts. Sir Henry Wellcome Asian Series. London: Royal Asiatic Society.
- Ho, P. Y.; F. P. Lisowski. 1998 (publ. 1999). A Brief History of Chinese Medicine and its Influence. 2d ed. Singapore: World Scientific. (China).
- Kapchuk, T. J. 1983. The Web That Has No Weaver. Understanding Chinese Medicine. New York: Congdon & Weed.
- L, C, and A Young, editors. 1992. Paths to Asian Medical Knowledge. Comparative Studies of Health Systems and Medical Care. Berkeley: University of California Press.
- Needham, J. Lu Gwei-djen. 1970. Clerks and Craftsmen in China and the West. Cambridge University Press. 'Proto-endocrinology in Medieval China' (pp. 294-315) in Science and Civilisation in China, vol. 6, part 6.
- Temple, R. 2007. The genius of China, Andre Deutsch.
- Temple, R. 1993. The Autumn Mineral, OrGyn, 1,34.
- Unschuld, P. U. 1986. Medicine in China. A History of Pharmaceutics. Idem, 14. Idem.
- Unschuld, U. 1977. Traditional Chinese Pharmacology: An Analysis of its Development in the Thirteenth Century. Isis, 68: 224-248
- Zhu Ming. 2001. The Medical Classic of the Yellow Emperor. Foreign Languages Press.

νέα

6

NEA

NEA

Τα νέα
του ΤΕΙ Αθήνας

νέα

νέα

νέα

νέα της Διοίκησης

Πρόταση του ΤΕΙ Αθήνας σχετικά με τον αριθμό εισακτέων σπουδαστών

Το ΤΕΙ Αθήνας απαντώντας σε σχετικό αίτημα του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων, όσον αφορά στον αριθμό εισακτέων σπουδαστών για το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 στα επι μέρους Τμήματα του ΤΕΙ Α, μετά από απόφαση του Συμβουλίου ΤΕΙ Αθήνας, πρότεινε τα παρακάτω:

Σχολή Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας		
A/A	Τμήμα	προτεινόμενος αριθμός εισακτέων
1	Αισθητικής & Κοσμητολογίας	85
2	Προσχολικής Αγωγής	85
3	Δημόσιας Υγιεινής	85
4	Επισκεπτών & Επισκεπτριών Υγείας	85
5	Εργοθεραπείας	85
6	Ιατρικών Εργαστηρίων	85
7	Κοινωνικής Εργασίας	85
8	Μαιευτικής	85
9	Νοσηλευτικής Α΄	85
10	Νοσηλευτικής Β΄	85
11	Οδοντικής Τεχνολογίας	85
12	Οπτικής & Οπτομετρίας	85
13	Ραδιολογίας-Ακτινολογίας	85
14	Φυσικοθεραπείας	85
Σύνολο		1.190

Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών		
1	Ενεργειακής Τεχνολογίας	85
2	Ηλεκτρονικής	85
3	Ναυπηγικής	85
4	Πληροφορικής	85
5	Πολιτικών Έργων Υποδομής	85
6	Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων	85
7	Τοπογραφίας	85
Σύνολο:		595
Σχολή Τεχνολογίας Τροφίμων & Διατροφής		
1	Τεχνολογίας Τροφίμων	85
2	Οιολογίας & Τεχνολογίας Ποτών	85
Σύνολο		170
Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας		
1	Διοίκησης Επιχειρήσεων	85
2	Εμπορίας & Διαφήμισης	85
3	Βιβλιοθηκονομίας & Συστημάτων Πληροφόρησης	85
4	Τουριστικών Επιχειρήσεων	85
5	Διοίκησης Μονάδων Υγείας & Πρόνοιας	85
Σύνολο		425
Σχολή Γραφικών Τεχνών		
1	Γραφιστικής	85
2	Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης	50
3	Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών	85
4	Φωτογραφίας & Οπτικοακουστικών Τεχνών	85
5	Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων	85
Σύνολο		390

Επανεγγραφή διαγραφέντων σπουδαστών ΚΑΤΕΕ

Το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας, με αφορμή την υποβολή αιτημάτων διαγραφέντων σπουδαστών, οι οποίοι είχαν εισαχθεί επί ΚΑΤΕΕ και ζητούν τώρα να επανεγγραφούν στα Τμήματα από τα οποία έχουν διαγραφεί εδώ και δεκαετίες και αφού έλαβε υπόψη την αρ. πρωτ. 552/ΦΑ16/19-1-2012 γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας, στην αρ. 6/15-2-2012 συνεδρίασή του, ομόφωνα αποφάσισε τα εξής:

Επειδή για τα υφιστάμενα προγράμματα σπουδών για λήψη πτυχίου ΤΕΙ δεν υπάρχει σύγκριση ούτε αντιστοίχιση μαθημάτων με εκείνα των ΚΑΤΕΕ και επειδή έχουν παρέλθει δεκαετίες από τη διαγραφή τους, οι εν λόγω σπουδαστές **έχουν απολέσει οριστικά κάθε δικαίωμα φοίτησης** και σε καμία περίπτωση δεν είναι δυνατή η επανεγγραφή τους.

Έκδοση Παραρτήματος Διπλώματος από τα Τμήματα ΤΕΙ Αθήνας

Σε εφαρμογή του άρθρου 15 του Ν.3374/2005 (ΦΕΚ 189/Α/02-08-05), όπου όλα τα ΑΕΙ της χώρας υποχρεούνται να εκδίδουν αυτομάτως το Παράρτημα Διπλώματος (Π.Διπλ.) τόσο στην ελληνική όσο και στην αγγλική γλώσσα, το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας, στην αρ. 4/2-2-2012 συνεδρίασή του, αποφάσισε τα εξής: Όλα τα Τμήματα του Ιδρύματος να προχωρήσουν άμεσα στην έκδοση του Παραρτήματος Διπλώματος, σύμφωνα με τα παρακάτω:

1 Η έκδοση του Παραρτήματος Διπλώματος θα γίνεται μόνο μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου πτυχιούχου, όπου θα εμφανίζεται και η επιθυμούμενη γλώσσα αναφοράς (ελληνική / αγγλική).

2 Σε περίπτωση που υπάρχουν πτυχιούχοι φοιτητές που αποδεδειγμένα χρειάζονται το πτυχίο τους για μεταπτυχιακές σπουδές νωρίτερα από την καθορισμένη ημερομηνία ορκωμοσίας, τότε δίδεται η δυνατότητα στη Σχολή ή στο Τμήμα να ορκίζονται πριν την καθορισμένη ημερομηνία ορκωμοσίας.

3 Όσον αφορά στο μάθημα της Πρακτικής Άσκησης, θα απονέμεται ενδεικτικός βαθμός, ο

οποίος ΔΕΝ θα λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου.

Ο ενδεικτικός βαθμός της Πρακτικής Άσκησης θα προκύπτει από την παρουσίαση του φοιτητή ενώπιον της Επιτροπής ΠΑ σε ανοιχτή διαδικασία. Εκεί ο φοιτητής θα παρουσιάζει το έργο που επιτέλεσε τους 6 μήνες της ΠΑ. Στον ενδεικτικό βαθμό, θα συνυπολογίζονται οι εκθέσεις προόδου των εποπτιών του φορέα και του τμήματος καθώς και η έκθεση του ασκούμενου. Έμφαση θα δίδεται στην αφομοίωση της νέας γνώσης που απέκτησε στον φορέα άσκησης. Τα προτεινόμενα κριτήρια για την αξιολόγηση του μαθήματος της Πρακτικής Άσκησης φαίνεται στον παρακάτω Πίνακα:

Έκθεση Ασκούμενου	20%
Έκθεση Επιβλέποντος Φορέα Άσκησης	40%
Έκθεση Επόπτη ΤΕΙ-Α	40%
Σύνολο	100%

Η εφαρμογή της παραγράφου 3, θα ξεκινήσει άμεσα και θα αφορά αποφοίτους που θα ορκιστούν τον Μάιο ε.ε. και εκπόνησαν την Πρακτική τους Άσκηση στο τρέχον ακαδημαϊκό έτος.

Έναρξη εφαρμογής ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου

Από 2-1-2012 τέθηκε σε λειτουργία το **Σύστημα Ηλεκτρονικού Πρωτοκόλλου, Διαχείρισης Εγγράφων και Ροής Εργασιών**. Οι βασικές λειτουργίες του συστήματος περιλαμβάνουν:

- Πρωτοκόλληση Εγγράφων
- Ηλεκτρονική Αποθήκευση Εγγράφων
- Ηλεκτρονική Διακίνηση των εγγράφων από Υπηρεσία σε Υπηρεσία
- Άμεση Αναζήτηση και Ανάγνωση του εγγράφων από Ηλεκτρονικό Υπολογιστή. (χωρίς την αναγκαιότητα πρόσβασης σε Φυσικό Αρχείο και με την

προϋπόθεση ότι τα έγγραφα έχουν αποθηκευθεί κατά την πρωτοκόλληση)

Με το Σύστημα Ηλεκτρονικού Πρωτοκόλλου, Διαχείρισης Εγγράφων και Ροής Εργασιών, στο εξής αναφερόμενο ως «ΣΗΔΕ», επήλθαν οι παρακάτω αλλαγές στον μέχρι σήμερα τρόπο λειτουργίας των διαδικασιών που αφορούσαν στο χειρισμό των Εγγράφων Αλληλογραφίας:

- Καταργήθηκαν τα ξεχωριστά χειρόγραφα βιβλία πρωτοκόλλου των υπηρεσιών

- Καταργήθηκε η έννοια του Εξερχομένου από τη μία Υπηρεσία και Εισερχομένου σε κάποια άλλη
- Καταργήθηκε η φυσική διακίνηση των εγγράφων (θα γίνεται πλέον ηλεκτρονικά) μεταξύ των υπηρεσιών από το Κεντρικό Πρωτόκολλο προς τις κάτωθι Υπηρεσίες και αντίστροφα
- Τα Τμήματα των Σχολών καθώς και το Τμήμα ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, θα εξακολουθήσουν να τηρούν τα υπάρχοντα Βιβλία Πρωτοκόλλου, αλλά θα χρησιμοποιούν την Εφαρμογή ΣΗΔΕ για να διαβάζουν τα έγγραφα που τους χρεώνονται ή κοινοποιούνται
- Οι Υπηρεσίες που υπάγονται στις Διευθύνσεις Διοικητικού, Οικονομικού, Πληροφορικής, και Συντονισμού Σπουδών, αρχικά θα λειτουργήσουν με το υπάρχον σύστημα, δηλαδή θα παραλαμβάνουν τα έγγραφα σε φυσική μορφή (φωτοαντίγραφα). Σε μεταγενέστερο χρόνο θα ενταχθούν στο Σύστημα και τότε θα παραλαμβάνουν τα έγγραφα Ηλεκτρονικά, μέσα από την εφαρμογή ΣΗΔΕ.

* Αλλαγή Προγράμματος Σπουδών εαρινού εξαμήνου για το ακαδημαϊκό έτος 2011 - 2012

Το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας, κατά την αρ. 10/ 14-3-2012 συνεδρίασή του, αποφάσισε ομόφωνα τη τροποποίηση του προγράμματος σπουδών για το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2011 - 2012, ως εξής:

Πρόγραμμα Σπουδών Ακαδημαϊκού έτους 2011 - 2012	Έναρξη	Λήξη
Μαθήματα χειμερινού εξαμήνου	24-10-2011	3-2-2012
Εξετάσεις Α΄ περιόδου χειμερινού εξαμήνου για τα εξάμηνα Α, Γ, Δ, Ε, ΣΤ, Ζ	6-2-2012	24-2-2012
Εξετάσεις Β΄ περιόδου χειμερινού εξαμήνου για τα εξάμηνα Δ, Ε, ΣΤ, Ζ	28-2-2012	5-3-2012
Ανανεώσεις εγγραφών εαρινού εξαμήνου	6-3-2012	18-3-2012
Μαθήματα εαρινού εξαμήνου	12-3-2012	22-6-2012
Εξετάσεις εαρινού εξαμήνου	25-6-2012	10-7-2012
Εξετάσεις περιόδου Σεπτεμβρίου 2012	3-9-2012	21-9-2012
Ανανεώσεις εγγραφών χειμερινού εξαμήνου	24-9-2012	28-9-2012

* Βραβεία ελληνικού φωτορεπορτάζ 2012

Η Ένωση φωτορεπόρτερ Ελλάδας στην ετήσια τακτική Γεν. Συνέλευση την Παρασκευή 16 Μαρτίου 2012 στην Ένωση συντακτών ημερησίων εφημερίδων Αθηνών [Ε.Σ.Η.Ε.Α.] βράβευσε τον Δρ. **Γρηγόρη Βλασσά** καθηγητή του τμήματος Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών του ΤΕΙ Αθήνας για το πολύτιμο ερευνητικό του έργο στο φωτορεπορτάζ.

Μετά την βράβευση του, ο κ. Γρηγόρης Βλασσάς αφού ευχαρίστησε τα μέλη της συνέλευσης της Ένωσης Φωτορεπόρτερ Ελλάδας για την τιμή που του έγινε, αναφέρθηκε στις δυσκολίες του λειτουργήματος του φωτορεπόρτερ, την σημαντική συμβολή των φωτορεπόρτερ στην πληροφόρηση και την διάδοση της αλήθειας και τις διώξεις που αυτοί υφίστανται στην προσπάθειά τους να καταγράψουν ως ιστορικές μαρτυρίες τα γεγονότα.

Η Ένωση Φωτορεπόρτερ Ελλάδας (ΕΦΕ) βράβευσε ακόμη τον φωτορεπόρτερ **Στάμο Σιαφάκα** για την προσφορά του στο αθλητικό ρεπορτάζ, τον φωτορεπόρτερ **Λεωνίδα Μπούτσικο** για την πολύχρονη προσφορά του στο διπλωματικό ρεπορτάζ, την φωτορεπόρτερ **Ελένη Γρηγοριάδου** για την προσφορά της στο πολιτιστικό ρεπορτάζ, τον φωτορεπόρτερ **Βασίλη Καραμανώλη** για το πολύτιμο φωτογραφικό του έργο και τον ανακήρυξε σε Επίτιμο Μέλος της ΕΦΕ, το **Προεδρείο της ΕΣΠΗΤ** για τη συναδελφική αλληλεγγύη του και την πολύτιμη συμβολή του στο έργο της ΕΦΕ, το **Προεδρείο της ΕΠΗΕΑ** για τη συναδελφική αλληλεγγύη του και την πολύτιμη συμβολή του στο έργο της ΕΦΕ, το **Προεδρείο της ΕΔΙΠΤ** για τη συναδελφική αλληλεγγύη του και

την πολύτιμη συμβολή του στο έργο της ΕΦΕ, και τον Σύμβουλο του ΟΠΑΠ **Γιώργο Κάραλη** για την πολύτιμη συμβολή του στην προβολή του έργου της ΕΦΕ.

Η Χριστίνα Ζαχοπούλου Γενική Γραμματέας της Ένωσης φωτορεπόρτερ Ελλάδας βραβεύει τον Δρ. Γρηγόρη Βλασσά. Στο Προεδρείο διακρίνονται εξ αριστερών οι, Γιώργος Δέτσος, Ανδρόνικος Χατζηκωστής και ο πρόεδρος της Ένωσης φωτορεπόρτερ Ελλάδας Μάριος Λώλος.

Οι βραβευθέντες στην πρώτη σειρά εξ αριστερών: **Λεωνίδας Μπούτσικος**, **Ελένη Γρηγοριάδου**, **Βασίλης Καραμανώλης**, **Γρηγόρης Βλασσάς** και εκπρόσωποι της ΕΠΗΕΑ, και της ΕΔΙΠΤ. Στην δεύτερη σειρά το Προεδρείο εξ αριστερών: Συμέλα Παντζαρτζή, Γιώργος Δέτσος, Ανδρόνικος Χατζηκωστής, Μάριος Λώλος, Χριστίνα Ζαχοπούλου.

Σύντομο Βιογραφικό Γρηγόρη Βλασσά

Γεννήθηκε το 1958 στο Μαρούσι στο οποίο διαμένει μέχρι και σήμερα. Είναι καθηγητής του τμήματος Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών του ΤΕΙ Αθήνας και μέλος του συνεργαζόμενου εκπαιδευτικού προσωπικού στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Έχει διδάξει επίσης ως επισκέπτης καθηγητής σε πολλά ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Σπούδασε φωτογραφία, κινηματογράφο και πλαστικές τέχνες στο Παρίσι. Είναι κάτοχος Διδακτορικού Διπλώματος στην ιστορία της Φωτογραφίας. Έχει βραβευτεί με βραβείο Ακαδημίας Αθηνών, διάκριση ESFIAP, από την F.I.A.P., χρυσό μετάλλιο τριακονταετίας από το Σύλλογο Ελλήνων Λογοτεχνών, Α' Πανελλήνιο βραβείο ελεύθερου ρεπορτάζ, δίπλωμα τιμής και μετάλλιο από το κέντρο Ελληνικού Πολιτισμού στην Στοκχόλμη της Σουηδίας. κ.ά. Άρθρα του έχουν δημοσιευτεί σε επιστημονικά περιοδικά και έχει παρουσιάσει πολλές εργασίες του σε

διεθνή συνέδρια. Έχει ολοκληρώσει με επιτυχία ερευνητικά προγράμματα που ήταν ο επιστημονικός υπεύθυνος. Διετέλεσε Προϊστάμενος του τμήματος Φωτογραφίας του ΤΕΙ Αθήνας 1997 - 2000 και Αναπληρωτής Διευθυντής της Σ.Γ.Τ.Κ.Σ. 1998 - 2000. Επίσης έχει διατελέσει πρόεδρος της Ελληνικής Φωτογραφικής Εταιρείας. Έχει συμμετάσχει σε πάρα πολλές ατομικές και ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Έργα του βρίσκονται σε Μουσεία και σε ιδιωτικές συλλογές. Έχει διοργανώσει Πολιτιστικές εκδηλώσεις ως Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής και ως Καλλιτεχνικός Διευθυντής. Έχει συγγράψει και εκδώσει τα ακόλουθα θεωρητικά βιβλία: Επάγγελμα Φωτορεπόρτερ, Σπουδή στη Καλλιτεχνική Φωτογραφία και τις Οπτικοακουστικές Τέχνες, Φωτογραφικές Τεχνικές, Ο Φωτογράφος Ιάσων Αποστολίδης, Το χρονικό της ελληνικής φωτογραφίας [1940-1981], Όπου υπάρχει Φως.

e-mail: vlassasg@teiath.gr

* Ένας δικός μας άνθρωπος Πρόεδρος στον 'Αγιο Κοσμά ...

Εδώ και τέσσερις μήνες ο καθηγητής του Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων, κ. **Περικλής Λύτρας**, (πολλές φορές Προϊστάμενος του Τμήματός του και Διευθυντής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας) ανέλαβε **Πρόεδρος** σ' ένα γνωστό σε όλους μας και συνδεδεμένο με τα παιδικά μας χρόνια οργανισμό, το **Εθνικό Αθλητικό Κέντρο Νεότητας Αγίου Κοσμά (ΕΑΚΝ/ΑΚ)**.

Με βάση τον νόμο για τις συγχωνεύσεις του περασμένου καλοκαιριού το ΕΑΚΝ/ΑΚ περιλαμβάνει πλέον πέραν των γνωστών ολυμπιακών αθλητικών εγκαταστάσεων του Αγίου Κοσμά και τους χώρους για τον μαζικό λαϊκό αθλητισμό και τρία ακόμη Εθνικά Αθλητικά Κέντρα αυτό του Κολυμβητηρίου «Π. Καπαγέρωφ» (πρώην Παπαστράτειο) στον Πειραιά, αυτό του Γυμναστηρίου «Ματθαίος Λιούγκας» της Γλυφάδας και αυτό του Εθνικού Κέντρου Ιστιοπλοΐας Πειραιά (πρώην ΕΚΙΠ) στο Μικρολίμανο.

Το σύνολο του συγχωνευμένου οργανισμού έχει περί τους 100 υπαλλήλους, προϋπολογισμό για το 2011 2.930.000 € (έναντι του ποσού των 4,8 εκατ. € μόνο για τον 'Αγιο Κοσμά το 2009), σημαντικό αριθμό μισθωτών, ολυμπιακούς ξενώνες φιλοξενίας αθλητών

και αθλητικές εγκαταστάσεις που καλύπτουν σχεδόν το σύνολο των σπορ.

«Φιλοδοξία» του Καθηγητή Π. Λύτρα, μέσα σε τόσο αντίξοες οικονομικο-κοινωνικές συνθήκες είναι το συγχωνευμένο πλέον ΕΑΚΝ/ΑΚ «να γίνει ένα διεθνούς επιπέδου Κέντρο Αθλητικού Τουρισμού για αθλητές υψηλών επιδόσεων και ταυτόχρονα ένα Κέντρο για την καλλιέργεια του μαζικού, λαϊκού και πανεπιστημιακού αθλητισμού».

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΛΑ ΟΜΩΣ ...

Ένα μικρό μέρος από τα δημοσιεύματα του Τύπου στην Καθημερινή της Κυριακής, στο Έθνος της Κυριακής, στον Παλμό της Γλυφάδας, και αλλού κάνει φανερά την προσπάθεια ενός δικού μας ανθρώπου...

της Χ. Μαρβάκη και του Γ. Βασιλόπουλου*

✓ Health Science Journal E-ISSN:1791-809x,ISSN:1108-7366 πέντε έτη κυκλοφορίας

Το **Health Science Journal** είναι ένα διεθνές ηλεκτρονικό περιοδικό το οποίο δημοσιεύει ακαδημαϊκά άρθρα, από επιστήμονες του ευρύτερου χώρου της υγείας τα οποία υπόκεινται σε αξιολόγηση από κριτές (blind peer review). Εκδίδεται από το 2007 ηλεκτρονικά σε τριμηνιαία βάση και συνολικά έχει εκδόσει πέντε τόμους. Η γλώσσα του περιοδικού είναι η αγγλική. Η Συντακτική Επιτροπή αποτελείται από έγκριτους επιστήμονες διεθνούς κύρους με παγκόσμια διασπορά σε, ότι αφορά τις χώρες προέλευσης τους. Από το 2007 έχουν υπάρξει ενυπόγραφες συμφωνίες με σημαντικές βάσεις αποδελτίωσης βιβλιογραφικών δεδομένων. Αξίζει να σημειωθεί η αποδοχή και συμφωνία ένταξης του περιοδικού στο σύστημα απόδοσης βιβλιομετρικών δεδομένων Sciverse Scopus-Scimago Lab το 2010.

	2007	2009	2010	2011	2012
Σημαντικότερα ηλεκτρονικά αποθετήρια στα οποία ήδη αποδελτώνεται	Cinahl™, Cinahl full text™, Cinahl+™, Cinahl+ full text™ TOC Premier™ (EBSCO)	Sciverse Scopus™ (Elsevier)	EMcare™ (Elsevier) Scimago Lab™	-	-
	Ulrich's Periodicals Directory™	Current abstracts™ (EBSCO)	ProQuest Nursing & Allied Health Source™ (Proquest)	-	-
	-	NHS Evidence, Intute, Google Scholar™ (ανεπίσημα) World Cat™ OCLC™	-	ZDB Network Staatsbibliothek zu Berlin, (Deutsche Nationalbibliothek)	-
Αναμένεται επίσημη απάντηση	-	-	EMBase™ (Elsevier)	Current Contents™, ISI Web of Science™ (Thomson Reuters)	-
Άμεσοι μελλοντικοί στόχοι	-	-	-	-	Medline™, PubMed™, PubMed Central™ (National Library of Medicine)

*Η κ. Χριστίνα Μαρβάκη είναι Διευθύντρια Σύνταξης των ηλεκτρονικών περιοδικών «Health Science Journal» και «Το Βήμα του Ασκληπιού» και ο κ. Γεώργιος Βασιλόπουλος είναι αν. Διευθυντής Σύνταξης

Ενδεικτικά στατιστικά στοιχεία

Το HSJ εντάχθηκε στο σύνολο των αποθετηρίων με τα οποία έχει υπογράψει σύμβαση μετά από αξιολόγηση, η οποία σε κάποιες περιπτώσεις διήρκεσε έως και >2 έτη (πχ scopus).

Στα αποθετήρια της ProQuest TM (> 2.000 ακαδημαϊκά περιοδικά από τις επιστήμες υγείας) είναι το μοναδικό που προέρχεται από την Ελλάδα. Επισημαίνεται ότι το HSJ έλαβε πρόσκληση για την υπογραφή συμβολαίου από την συγκεκριμένη βάση.

Επιτυγχάνεται σύνδεση των άρθρων και αποδελτίωση σε σημαντικά ηλεκτρονικά αποθετήρια υψηλού κύρους και επιρροής όπως το NHS Evidence καθώς και σύνδεση στα αλφαριθμητικά ευρετήρια εκατοντάδων ηλεκτρονικών βιβλιοθηκών ξένων Πανεπιστημίων. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της βάσης ZDB η οποία μέσω του ZDB Network ενέταξε το HSJ στο σύνολο των Γερμανικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών το 2011. Στην NHS evidence η οποία διαχειρίζεται και ελέγχεται από το Υπουργείο Υγείας της Μ. Βρετανίας συμπεριλαμβάνονται τουλάχιστον 6 δημοσιεύσεις μελών Ε.Π του τμήματος ή άλλων συγγραφέων του περιοδικού Health Science Journal οι οποίες αποτελούν ισχυρές ενδείξεις άσκησης ιατρικών ή νοσηλευτικών πράξεων στο Βρετανικό Εθνικό Σύστημα Υγείας (NHS). Αντίστοιχα δίκτυα το έχουν συμπεριλάβει σε ΗΠΑ και Αυστραλία.

Στοιχεία περιόδου 2009-2011

Αριθμός δημοσιεύσεων	105	
	Research	60%
	Reviews	29,5%
	Editorial	10,5%
Προέλευση - Χώρα 1^ο affiliation	Ελλάδα	80%
	Ηνωμένο Βασίλειο	5%
	Κύπρος	4%
	Νιγηρία	3%
	ΗΠΑ	2%
	Νεπάλ	1%
	Ινδία	1%
Προέλευση - Ίδρυμα αναφέρονται μόνο τα >3	ΤΕΙ Αθήνας	30
	Πανεπιστήμιο Αθήνας	7
	ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	7
	Bournemouth University	4
	ΤΕΙ Κρήτης	4
	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	3
	University of Ilorin	3
	University of Aberdeen	3
	Cyprus University of Technology	3
	Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός»	3
	Λοιπά Ιδρύματα - φορείς	126

Πηγή: scopus, scimago lab

Health Science Journal

<http://www.hsj.gr/>

Health Science Journal Metrics (citation impact)		
	2010	2011
SJR	0,024	0,03
SNIP	0,107	0,196
Cites/doc	0,02	0,1
H index	1	2
Πηγή: Scimago Lab, Scopus		

✓ Το Βήμα του Ασκληπιού ISSN:1109-4486 δέκα έτη κυκλοφορίας

Το ηλεκτρονικό περιοδικό ανοικτής πρόσβασης «Το Βήμα του Ασκληπιού» δημοσιεύει ακαδημαϊκά άρθρα που έχουν υποστεί αξιολόγηση από κριτές (peer review) στο τομέα των επιστημών υγείας χωρίς κανένα οικονομικό κόστος για τον συγγραφέα και τους αναγνώστες. Το περιοδικό αυτό ξεκίνησε την έκδοσή του το 2002 σε έντυπη μορφή και από το 2007 συνέχισε να εκδίδεται σε ηλεκτρονική μορφή. Γλώσσα συγγραφής είναι η Ελληνική ενώ η Συντακτική Επιτροπή αποτελείται από έγκριτους Επιστήμονες διεθνούς κύρους. Από το 2008 αποδελτιώνεται στην διεθνή βάση αποδελτίωσης βιβλιογραφικών δεδομένων περιοδικών ανοικτής πρόσβασης Directory of Open Access Journals (Doaj) (Lund University) ενώ είναι ένα από τα λίγα επιστημονικά Ελληνικά περιοδικά που περιλαμβάνεται στον Αλφαβητικό Κατάλογο του Δικτύου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών Heal-link. Το 2010 υπέγραψε συμφωνία με την εταιρεία Ebsco για την αποδελτίωση του Βήματος στις βάσεις Cinahl+, Cinahl+ full text™, Academic Search complete™ και TOC Premier™. Το Βήμα του Ασκληπιού έχει καταφέρει να συνδεθεί με σημαντικά ηλεκτρονικά αποθετήρια υψηλού κύρους όπως οι Google-scholar, scirus, scientificcommons, oclc, worldcat ενώ είναι χαρακτηριστικό ότι περιλαμβάνεται στα αλφαβητικά ευρετήρια εκατοντάδων ηλεκτρονικών βιβλιοθηκών ξένων Πανεπιστημίων μεταξύ των οποίων και κορυφαία Πανεπιστήμια των Η.Π.Α. Πρέπει να τονιστεί ότι μεγάλο μέρος του βρίσκεται σε έντυπη μορφή και προγραμματίζεται η ψηφιοποίησή του.

Τ ο Β ή μ α τ ο υ Α σ κ λ η π ι ο ύ

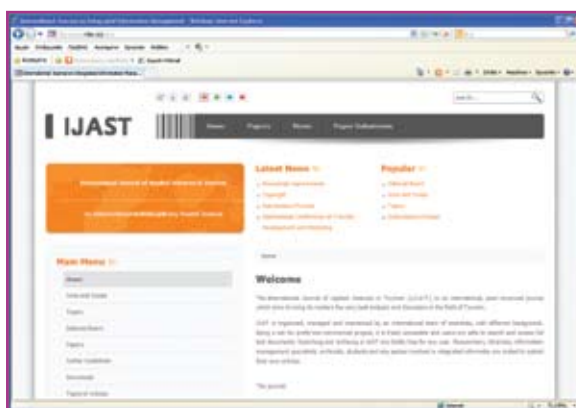
<http://www.vima-asklipiou.gr/>

I.J.A.S.T.

International Journal of Applied Sciences in Tourism An International Multidisciplinary Tourist Journal

I.J.A.S.T is an international, peer-reviewed journal which aims to bring its readers the very best analysis and discussion in the field of Tourism. The journal published original papers in various fields that provide insights into all aspects of theoretical and practical contemporary tourism applications. I.J.A.S.T contributes to the multi-disciplinary and interdisciplinary approach and analysis of common areas and the interactions among the specific fields of the tourism sector.

Forthcoming papers need to consider basic and applied research findings, theoretical approaches, various tools and applications.

The following list offers a guide to some of the topics likely to feature in the special edition:

- Management
- Economics
- Marketing
- Sociology
- Hospitality
- Development
- Psychology
- Leisure
- Advertising
- Policy
- Public Relations
- Civilization
- Law
- Information
- Human Resources
- Communication
- Cultural Heritage
- Methodology
- Organizations,
- Non-profit Organizations, etc.

We are also open to interesting and imaginative ideas that do not fit neatly within any of the above topics, but that do fit within the spirit and intent of this call for papers.

I.J.A.S.T is strived to provide the best platform for researchers and scholars worldwide to exchange their latest findings and results. Interested authors are encouraged to submit their manuscripts. They should

be a maximum of 7500 words in length according to the journal's template (http://pubs.i-das.org/ijast/index.php?option=com_k2&view=itemlist&layout=category&task=category&id=10&Itemid=62). Manuscripts should not have been previously published, nor be currently under consideration for publication elsewhere. They will undergo a double blind review using at least two reviewers expert in the field of tourism.

To submit your manuscript online you must create an author account. Submissions should be made through: <http://pubs.i-das.org/ijast/>.

Specific details on the format for submitted manuscripts can be found at the journal's website: http://pubs.i-das.org/ijast/index.php?option=com_content&view=article&id=92:manuscript-requirements&catid=43:submissions&Itemid=60

Please direct any general questions about the journal or any administrative matters to the Editor, Professor Pericles Lytras at: pericleslytras@gmail.com

IJAST is a nonprofit action from a team of scientists. In order to cover the publication cost (abstract and indexing, printouts, etc) every author must pay 15 Euro per page for every paper that it will be accepted.

νέα απο τα Τμήματα

➔ Τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων

Δραστηριότητες του τμήματος

* Κινητικότητα Γραφείου Διεθνών Σχέσεων

Κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2012 έως 31-3-2012, στο πλαίσιο του προγράμματος LLP/ERASMUS πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω μετακινήσεις:

- 53 εξερχόμενοι φοιτητές για σπουδές σε συνεργαζόμενα Ιδρύματα - εταίρους της Ε.Ε.,
- 21 εξερχόμενοι φοιτητές σε επιχειρήσεις και Ιδρύματα του εξωτερικού για πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης καθώς και
- 7 μέλη Ε.Π. για διδασκαλία και επιμόρφωση.

Παράλληλα, το τελευταίο τρίμηνο, το ΤΕΙ Αθήνας πάντα στο πλαίσιο των εγκεκριμένων διμερών συμφωνιών με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα του εξωτερικού, υποδέχτηκε 22 εισερχόμενους φοιτητές που πραγματοποιούν τρίμηνο ή εξάμηνο σπουδών σε Τμήματα του Ιδρύματός μας.

Μέσω της δράσης «Teaching Staff Mobility» του προγράμματος LLP/ERASMUS επισκέφθηκαν το ΤΕΙ Αθήνας 5 εισερχόμενοι καθηγητές, με σκοπό τη διδασκαλία.

* Επισκέψεις μαθητών Λυκείου στο ΤΕΙ Αθήνας

Στις 26-1-2012 40 μαθητές με 3 συνοδούς καθηγητές τους επισκέφθηκαν τα τμήματα Τεχνολογίας Τροφίμων & Οινολογίας & Τεχνολογίας Ποτών της ΣΤΕΤΡΟΔ, στα πλαίσια του προγράμματος που εκπονείται από τους μαθητές της Α΄ Λυκείου του 19^{ου} ΓΕΛ Αθήνας.

Στις 15-3-2012 17 μικροί μαθητές του 130^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αθήνας με 2 συνοδούς δασκάλους τους επισκέφθηκαν τα τμήματα Οινολογίας & Τεχνολογίας Ποτών, καθώς και Τεχνολογίας Τροφίμων της ΣΤΕΤΡΟΔ, στα πλαίσια περιβαλλοντικού προγράμματος, σχετικά με το αμπέλι.

Την ίδια μέρα επισκέφθηκαν το τμήμα Πληροφορικής της ΣΤΕΦ 15 μαθητές, με 2 συνοδούς καθηγητές τους, από το 2^ο ΕΠΑΛ Ιλίου της Β & Γ τάξης, στα πλαίσια προγράμματος επαγγελματικού προσανατολισμού.

Στις 22-3-2012 45 μαθητές με 3 συνοδούς καθηγητές τους από το 1^ο ΕΠΑΛ Κιάτου Κορινθίας επισκέφθηκαν το Τμήμα Πληροφορικής της ΣΤΕΦ & το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων της ΣΔΟ, στα πλαίσια προγράμματος επαγγελματικού προσανατολισμού.

Τους επισκέπτες υποδέχτηκε στο Συνεδριακό Κέντρο, προσωπικό του Τμήματος Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων του Ιδρύματος και αφού έγινε ενημέρωση για το ΤΕΙ προφορικά και με προβολή DVD, ξεναγήθηκαν στη Βιβλιοθήκη και κατόπιν επισκέφθηκαν τα Τμήματα.

➡ Τμήμα Κοινωνικής Συμβουλευτικής Υπηρεσίας

Δραστηριότητες του τμήματος

- ✳ **Η Κοινωνική Υπηρεσία** του ΤΕΙ Αθήνας σε συνεργασία με το Νομικό Πρόσωπο των Δημοτικών Παιδικών Σταθμών Βύρωνα ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2012 την εφαρμογή ενός **Προγράμματος αναπτυξιακής αξιολόγησης των νηπίων**, για τον εντοπισμό πικοίλων δυσκολιών που πιθανόν να εκδηλωθούν στην σωματική, γνωστική, συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη του νηπίου κατά την διάρκεια της προσχολικής ηλικίας.
- ✳ Διοργάνωσε στις 3-1-2012 **σεμινάριο με θέμα «Συγγραφή Βιογραφικού Σημειώματος»** για 4 ώρες που παρακολούθησαν σπουδαστές του Ιδρύματος.
- ✳ Επιμελήθηκε την δημιουργία και διανομή **ενημερωτικού εντύπου με θέμα τον εθισμό από το Διαδίκτυο και τους Η/Υ**.
- ✳ **Διοργάνωσε την Εβδομάδα Επικοινωνίας** από 19 έως 23-3-2012 με συμμετοχή του Τομέα Πρόληψης, της Κινητής Μονάδας Πρόληψης «Πήγασος» και τις Θεραπευτικές Κοινότητες «Παρέμβαση» και «Διάβαση» του ΚΕΘΕΑ. Κατά την διάρκεια της Εβδομάδας Επικοινωνίας πραγματοποιήθηκαν:
 - **Ατομικές συμβουλευτικές συνεδρίες** από τα εξειδικευμένα μέλη του ΚΕΘΕΑ,
 - **street work** των μελών των κοινοτήτων,
 - **δωρο βιωματικό σεμινάριο** σπουδαστών για την κατανόηση του φαινομένου της τοξικοεξάρτησης και την πρόληψή του (20 και 21-3-2012),
 - **λειτουργία εργαστηρίου και έκθεσης** μουσικών οργάνων των μελών της κοινότητας «Παρέμβαση»,
 - **ενημέρωση και διανομή έντυπου υλικού** που αφορά την πρόληψη από τους συνεργάτες της Κοινωνικής Συμβουλευτικής Υπηρεσίας,
 - **θέατρο δρόμου «Ο ΑΜΛΕΤ ΑΥΤΟΚΤΟΝΗΣΕ»** από την θεατρική ομάδα Minus [two] στην κεντρική είσοδο του ΤΕΙ, στις 19-3-2012.

Από την Κοινωνική Υπηρεσία
Π. Ρούσσου, Κοινωνική Λειτουργός

➔ Τμήμα Προμηθειών και Περιουσίας

Διαγωνισμοί που ολοκληρώθηκαν

* Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός

για την ανάδειξη αναδόχου επιχείρησης
για τον καθαρισμό χώρων του Ιδρύματος
για ένα (1) έτος

Προϋπολογισμός: 1.168.500,00 €

Ημερομηνία διενέργειας: 22-11-2010

* Ανοικτός διαγωνισμός

για την προμήθεια εξοπλισμού
για τις ανάγκες των Τμημάτων της Σχολής
Τεχνολογικών Εφαρμογών (ΣΤΕΦ)

Προϋπολογισμός: 205.825,00 €

Ημερομηνία διενέργειας: 4-7-2011

* Ανοικτός διαγωνισμός

για την προμήθεια εξοπλισμού για τις ανάγκες
των Τμημάτων της Σχολής Τεχνολογίας
Τροφίμων και Διατροφής (ΣΤΕΤΡΟΔ)

Προϋπολογισμός: 102.100,00 €

Ημερομηνία διενέργειας: 4-7-2011

* Ανοικτός διαγωνισμός

για την προμήθεια εξοπλισμού για τις ανάγκες
των Τμημάτων της Σχολής Γραφικών Τεχνών
και Καλλιτεχνικών Σπουδών (ΣΓΤΚΣ)

Προϋπολογισμός: 164.921,00 €

Ημερομηνία διενέργειας: 5-7-2011

* Ανοικτός διαγωνισμός

για την προμήθεια εξοπλισμού για τις ανάγκες
των Τμημάτων της Σχολής Επαγγελματιών
Υγείας και Πρόνοιας (ΣΕΥΠ)

Προϋπολογισμός: 180.407,00 €

Ημερομηνία διενέργειας: 5-7-2011

Νέο Έργο

Τίτλος έργου ESSE - ENHANCEMENT OF SIMSAT ENGINE

Επιστημονικός υπεύθυνος
Φορέας Χρηματοδότησης

Η. Ζώης, καθηγητής εφαρμογών, τμήμα Ηλεκτρονικής
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος - Ευρωπαϊκό Κέντρο
Διαχείρισης Διαστημικών Επιχειρήσεων (ESA/ESOC)

Ανάδοχος Φορέας

N. & M. Λιβανός ΟΕ

Προϋπολογισμός Έργου

45.491,00 €

Διάρκεια έργου

24 μήνες

Σύντομη περιγραφή

Βελτίωση της ήδη υπάρχουσας υποδομής της υπηρεσίας Λειτουργικών
Εξομοιωτών (Operational Simulators).

Σκοπός του έργου είναι η ενσωμάτωση της τεχνολογίας που αναπτύχθηκε
στο έργο LMCPTS, σε πραγματικές αποστολές της Ευρωπαϊκής
Υπηρεσίας Διαστήματος. Αναβάθμιση της λειτουργίας εξομοίωσης με
βάση την ροή δεδομένων (dataflow simulator kernel).

Αποτελέσματα εκλογών

για την ανάδειξη Δ.Σ., Ελεγκτικής Επιτροπής και Εκπροσώπων για την ΟΔΠΤΕ

**Ανακοίνωση εφορευτικής επιτροπής
αρχαιρεσιών της 4-4-2012 για το σύλλογο
Διοικητικού Προσωπικού ΤΕΙ Αθήνας**

Στο Αιγάλεω σήμερα, 4-4-2012, αφού ολοκληρώθηκε η διαδικασία αρχαιρεσιών για την ανάδειξη Δ.Σ., Ελεγκτικής Επιτροπής και Εκπροσώπων για την ΟΔΠΤΕ και έγινε καταμέτρηση των ψήφων, η εφορευτική επιτροπή ανακοινώνει τα κάτωθι αποτελέσματα:

➤ Για Δ.Σ.

Ψήφισαν 156 επί συνόλου 230
(Έγκυρα: 150, Άκυρα: 4, Λευκά: 2)

➤ Υποψήφιοι για διοικητικό συμβούλιο & Ελεγκτική επιτροπή

130 ψηφοδέλτια, έδρες: 6

Αναλυτικά με σειρά ψήφων έλαβαν (Δ.Σ.):

1. Ιωάννα Κόντε **95**
2. Αικατερίνη Γκατζόγια (Κατερίνα) **86**
3. Αναστασία Βεζιρτζόγλου **71**
4. Παναγιώτης Σπηλιόπουλος **57**
5. Ελένη Γιαννακοπούλου **56**
6. Χριστίνα Κοντογιαννοπούλου **55**
7. Φλώρα Μαναγλιώτη **54**
(από κλήρωση λόγω ισοψηφίας με Καραμανάκου)
αναπληρωματική
8. Ελένη (Έλενα) Καραμανάκου **54**

Αναλυτικά με σειρά ψήφων (Ελεγκτική Επιτροπή):

1. Τσαούση Άννα **88**
2. Αραούζου Ελένη **45**
3. Μαλλιάρου Χριστίνα **40**
4. Χάρμπα Βασιλική **21** (αναπληρωματική)

• Αγωνιστική συνεργασία

20 ψηφοδέλτια, έδρα: 1

1. Μαρία Κόκκαλη **14**
2. Ελένη Γιγουρτάκη **10**

➤ Για αντιπροσώπους στην ΟΔΠΤΕ

Ψήφισαν 156 επί συνόλου 230
(Έγκυρα: 150, Άκυρα: 4, Λευκά: 2)

➤ Υποψήφιοι για διοικητικό συμβούλιο & ελεγκτική επιτροπή

122 ψηφοδέλτια, 7 έδρες

Αναλυτικά με σειρά ψήφων έλαβαν:

1. Ιωάννα Κόντε **86**
2. Αικατερίνη (Κατερίνα) Γκατζόγια **74**
3. Αναστασία Βεζιρτζόγλου **66**
4. Παναγιώτης Σπηλιόπουλος **60**
5. Χριστίνα Κοντογιαννοπούλου **50**
6. Φλώρα Μαναγλιώτη **50**
7. Ελένη (Έλενα) Καραμανάκου **48**

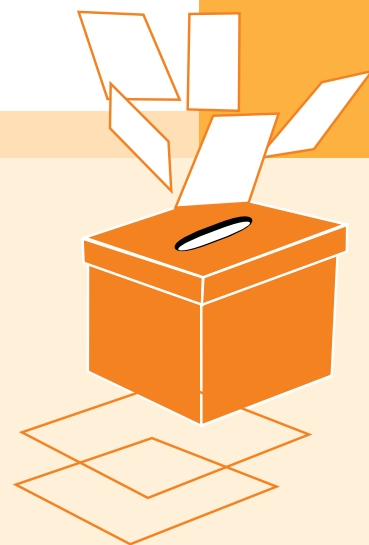
• Αγωνιστική συνεργασία

28 ψηφοδέλτια, 1 έδρα

Αναλυτικά με σειρά ψήφων έλαβαν:

1. Μαρία Κόκκαλη **18**
2. Ελένη Γιγουρτάκη **17**

Για τη Εφορευτική Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Βασιλική Τζάνη
Τα μέλη
Αργυρώ Χάλαρη
Μαρία (Σελήνη) Αποστολίδου

➔ Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης

των Σπ. Ζερβού, Δ. Κουή και Αλ. Κουλούρη*

Παρουσίαση και αξιολόγηση του ιστοτόπου ηλεκτρονικών μαθημάτων (e-class) του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης

Εισαγωγή

Τα ηλεκτρονικά μαθήματα (e-class) του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας (<http://ithaki.lb.teiath.gr/eclass/>) παρέχονται μέσω της πλατφόρμας Moodle (Modular Object Oriented Developmental Learning Environment, <http://moodle.org/>), η οποία στηρίζεται σε λογισμικό ανοιχτού κώδικα. Το Moodle αποτελεί το ταχύτερα αναπτυσσόμενο, ελεύθερο λογισμικό για την κάλυψη των αναγκών ασύγχρονης τηλεκατάρτισης. Μέχρι στιγμής έχει περισσότερες από 57.676 εγκαταστάσεις, σε 214 χώρες. Τα μαθήματα που φιλοξενούνται σε αυτές τις εγκαταστάσεις ξεπερνούν τα 5.000.000, με δημιουργούς πάνω από 1.100.000 καθηγητές και συνολικούς χρήστες πάνω από 48.800.000 μαθητές. Η καθολική εφαρμογή του Moodle ως πλατφόρμας για την παροχή υπηρεσιών e-class στο τμήμα Βιβλιοθηκονομίας ξεκίνησε στο χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2010-2011, συμπλήρωσε δηλαδή τρία εξάμηνα λειτουργίας. Η έκθεση αυτή έχει σαν στόχο την καταγραφή των διαφόρων χρήσεων του e-class από τους διδάσκοντες, καθώς και την αποτίμησή του.

Το e-class έως πρόσφατα ήταν εγκατεστημένο σε τοπικό εξυπηρετητή του τμήματος (έναν κοινό υπολογιστή εργαστηρίου σχετικά παλιάς τεχνολογίας) και συντηρούνταν από τον δρ Δημήτρη Κουή,

επιστημονικό συνεργάτη του τμήματος. Επομένως το κόστος εγκατάστασης και συντήρησης ήταν σχεδόν μηδενικό, ενώ για τις ανάγκες του τμήματος (αριθμός μαθημάτων και χρηστών) επαρκούσε η υπάρχουσα υπολογιστική υποδομή. Ως διαχειριστές του συστήματος, ορίστηκαν ο κ. Κουή και ο καθηγητής εφαρμογών του τμήματος δρ Αλέξανδρος Κουλούρης. Αρχικά, εγράφησαν στο e-class με το ρόλο του διδάσκοντα όλοι οι καθηγητές του τμήματος και τους παραδόθηκαν οι κωδικοί. Στην συνέχεια και ανάλογα με τα μαθήματα που είχαν ανατεθεί σε κάθε διδάσκοντα δημιουργήθηκαν και οι αντίστοιχες εγγραφές στο σύστημα. Ο κάθε διδάσκων είναι υπεύθυνος για την δομή και τον εμπλουτισμό του μαθήματός του, χωρίς να απαιτείται καμία άλλη κεντρική διαχείριση. Η επαφή των διαχειριστών με τους διδάσκοντες έδειξε ότι οι καθηγητές πολύ εύκολα προσαρμόστηκαν στην χρήση του e-class, χωρίς να είναι απαραίτητη κάποια επιπλέον εκπαίδευση. Για την συμμετοχή των φοιτητών στο e-class απαιτείται η εγγραφή τους και η πιστοποίησή τους μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Για την εγγραφή σε συγκεκριμένο μάθημα είναι απαραίτητο το κλειδί εγγραφής, το οποίο οι φοιτητές το λαμβάνουν από το εκάστοτε διδάσκοντα κατά την διάρκεια των μαθημάτων στην τάξη.

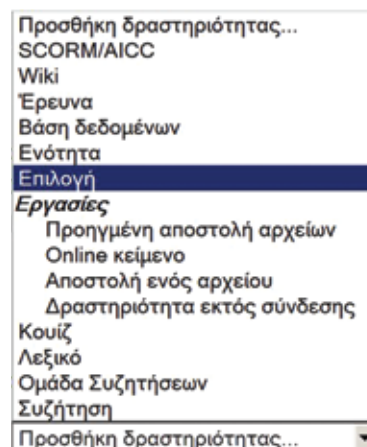
*Ο κ. Σπύρος Ζερβός είναι επίκουρος καθηγητής, ο κ. Δημήτρης Κουή, επιστημονικός συνεργάτης και ο κ. Αλέξανδρος Κουλούρης, καθηγητής εφαρμογών, του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης.

Χρήσεις του e-class από τους διδάσκοντες
Οι διδάσκοντες του τμήματος αξιοποιούν το e-class με διάφορους τρόπους:

1. Εγγραφή των φοιτητών στα εργαστήρια στην αρχή κάθε εξαμήνου:

Την πρώτη εβδομάδα μαθημάτων κοινοποιούνται στους πίνακες ανακοινώσεων τα εργαστήρια στα οποία η εγγραφή θα γίνει ηλεκτρονικά. Το σύστημα ανοίγει για ορισμένο αριθμό φοιτητών ανά εργαστηριακή ομάδα και για ορισμένο διάστημα (τυπικά μέχρι το τέλος της πρώτης εβδομάδας). Ο διδάσκων παρακολουθεί τις εγγραφές, και όταν γεμίσουν όλες οι θέσεις, τότε δημιουργεί περιορισμένο αριθμό νέων θέσεων ανά ομάδα. Με το σύστημα αυτό αποφεύγεται ο συνωστισμός στα εργαστήρια τις πρώτες ημέρες, η ανισόρροπη κατανομή των φοιτητών στις ομάδες, ενώ οι επιμελείς φοιτητές που εγγράφονται πρώτοι έχουν δυνατότητα επιλογής της ομάδας που προτιμούν. Το σύστημα αυτό εφαρμόστηκε για πρώτη φορά κατά το εαρινό εξάμηνο 2010-2011. Η επιτυχία του ήταν απόλυτη, η δε αντιμετώπιση από τους φοιτητές πολύ θετική. Με την εγγραφή των φοιτητών, ο διδάσκων αποκτά άμεσα ένα δίαυλο ηλεκτρονικής επικοινωνίας μαζί τους, αφού για την εγγραφή το σύστημα απαιτεί ένα e-mail. Για την ηλεκτρονική εγγραφή σε ομάδες

χρησιμοποιείται η δραστηριότητα του Moodle, επιλογή (choice). Η επιλογή για τη δημιουργία της δραστηριότητας παρουσιάζεται στην επόμενη εικόνα [προσθήκη δραστηριότητας -> επιλογή]:

Εικόνα 1 -
Ενεργοποίηση εγγραφών σε εργαστηριακές ομάδες

Η επόμενη εικόνα δείχνει την οθόνη από την οποία πραγματοποιείται η δήλωση της ομάδας (στη συγκεκριμένη περίπτωση οι ομάδες έχουν ήδη συμπληρωθεί):

Εικόνα 2 - Στιγμιότυπο εγγραφής σε ομάδες

2. Ανάρτηση γενικού πληροφοριακού υλικού για το μάθημα:

Στην αρχή της σελίδας κάθε μαθήματος, ο διδάσκων αναρτά γενικό πληροφοριακό υλικό για το μάθημα

- Την περιγραφή και τους στόχους του μαθήματος
- Παρουσίαση του διδάσκοντα - βιογραφικό
- Το πρόγραμμα του μαθήματος και τις αίθουσες που διδάσκεται
- Γενικές οδηγίες για το μάθημα ή το εργαστήριο
- Τη βιβλιογραφία του μαθήματος
- Θέματα εργασιών
- Θέματα και οδηγίες πτυχιακών εργασιών
- Απουσίες εργαστηρίων και βαθμολογία εργασιών
- Ανακοινώσεις

Ακολουθεί μέρος σελίδας μαθήματος, στο οποίο φαίνονται οι αναρτήσεις γενικού πληροφοριακού υλικού για το συγκεκριμένο μάθημα.

Περιγραφή θέματος

Συντήρηση και διατήρηση υλικού (Θεωρία)

Περιγραφή του μαθήματος:

1. Τα Αντικείμενα και τα Υλικά: Βιβλία, αρχαιολογικά υλικά, φιλμ, μαγνητικά και οπτικά μέσα. Χαρτί, δέρμα, περγαμηνή. Άλλα υποστρώματα και φορείς πληροφορίας. Φιλμ. Ψηφιακό μέσο. Μερόνια και χρωστικές. Βιβλιοδεσία.
2. Αίτια και μηχανισμοί φθοράς βιβλίων και αρχαιολογικού υλικού. Χημική φθορά, Φυσικοχημική φθορά, Μηχανική φθορά, Βιολογική φθορά.
3. Μέθοδοι συντήρησης βιβλίων και αρχαιολογικού υλικού. Συντήρηση, αποκατάσταση, διατήρηση. Σκοποί της συντήρησης.
4. Διατήρηση σε βιβλιοθήκες και αρχεία. Σχέδιο διατήρησης. Εκτίμηση και διαχείριση κινδύνων.
5. Πρακτικές φύλαξης. Υλικά αρχαιολογικής ποιότητας. Έπιπλα, ράφια, βιβλιοθήκες, διαρρύθμιση χώρων.
6. Ψηφιοποίηση βιβλίων και αρχαιολογικού υλικού.

Το μάθημα έχει θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος, που διδασκούνται και εξετάζονται ανεξάρτητα.

Θεωρία: Δευτέρα 10-1 (αίθουσα B11)

Εργαστήριο: Ομάδα Α: Δευτέρα 1-3 - Ομάδα Β: Τετάρτη 2-4 (αίθουσα B11)

- 📄 Πιά και ανακοινώσεις
- 📄 Επικοινωνία
- 📄 Περιγραφή και στόχοι του μαθήματος
- 📄 Η ιστοσελίδα του μαθήματος
- 📄 Ο διδάσκων - Βιογραφικό
- 📄 Αξιολόγηση των φοιτητών - Εξετάσεις - Εργασίες
- 📄 Παρουσιάσεις του μαθήματος
- 📄 Βιβλιογραφία
- 📄 Συνδέσεις
- 📄 Ενδιαφέροντα video (από το YouTube)
- 📄 Προτεινόμενα θέματα εργασιών
- 📄 Οδηγίες του διδάσκοντα για τις εργασίες
- 📄 Θέματα πτυχιακών εργασιών
- 📄 Οδηγίες συγγραφής πτυχιακών εργασιών
- 📄 Οδηγίες παρουσιάσεων πτυχιακών εργασιών
- 📄 Η άποψή σας για τη σελίδα του μαθήματος «Συντήρηση και Διατήρηση» στο e-class
- 📄 Λεξικό Όρων Συντήρησης και Διατήρησης Αρχαιολογικού Υλικού και Βιβλίων

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

📄 Αναπληρώσεις μαθημάτων που θα χαθούν στις 9,10 και 11 Μαΐου 2011

Εικόνα 3 - Αναλυτικός οδηγός μαθήματος

3. Διάθεση εκπαιδευτικού υλικού:

Η βασική χρήση του e-class, που έχει υλοποιηθεί από όλους τους διδάσκοντες που συμμετέχουν σε αυτό. Η ύλη χωρίζεται σε 13 εβδομάδες διδασκαλίας ή σε λογικές ενότητες, και το εκπαιδευτικό υλικό αναρτάται στην αντίστοιχη ενότητα. Το υλικό αυτό μπορεί να περιλαμβάνει:

- Τις παρουσιάσεις του μαθήματος
- Συνδέσμους σε ιστοσελίδες ή πηγές πλήρους κειμένου, video, εικόνες, πολυμέσα.
- Οδηγίες εκτέλεσης εργασιών, εγκατάστασης και χρήσης προγραμμάτων που χρησιμοποιούνται στο εργαστήριο

➤ Εργασίες και ασκήσεις

Αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν απλή αποστολή ενός κειμένου, κώδικα ή ενός πλήρους έργου (π.χ. ένα συμπιεσμένο κατά zip ιστότοπο που κατασκεύασε ο φοιτητής), αλλά και την συμμετοχή των φοιτητών στη δημιουργία ενός λεξικού όρων του μαθήματος, την δημοσίευση σε μια ομάδα συζήτησης, κ.λπ.

➤ Κουίζ

Μετά την εκτέλεση του κουίζ, ο φοιτητής μπορεί μέσα από το ίδιο περιβάλλον να δει τη βαθμολογία του συνολικά και ανά ερώτηση, τις σωστές απαντήσεις ανά ερώτηση, να λάβει βοήθεια και παρατηρήσεις πώς να οργανώσει το διάβασμά του, και να διαβάσει σχετικά θέματα από την θεωρία. Όλα αυτά εμφανίζονται μέσα από το περιβάλλον του κουίζ αυτόματα, ανάλογα με τις απαντήσεις του φοιτητή. Φυσικά, αυτό προϋποθέτει ότι ο διδάσκων έχει κάνει την σχετική προεργασία.

➤ Ερωτήσεις επανάληψης

➤ Υλικό προετοιμασίας για τις εξετάσεις

Σημαντικό ποιοτικό στοιχείο του συστήματος είναι ότι οι περισσότερες δραστηριότητες είναι διαδραστικές, δεν περιορίζονται στην ανάγνωση κειμένων, και επιτρέπουν την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών σε αυτές.

Οι τρεις επόμενες εικόνες παρουσιάζουν αποσπάσματα από σελίδες μαθημάτων με τυπικές αναρτήσεις εκπαιδευτικού υλικού:

4 **4^η Διάλεξη (1/11/2010)**

Θέματα: Δομές Δεδομένων, Μεταβλητές, Πίνακες, Εγγραφές (Records), Αρχεία, Βάσεις Δεδομένων.

Υλικό:
Βρείτε εδώ την παρουσίαση της:

4η Παρουσίαση

Οδηγίες για τις εργασίες 2010-2011

Δηλώσεις Εργασιών

Πρότυπο 1 (Microsoft Word 2003/2007)

Πρότυπο 2 (Microsoft Word 2003/2007)

Πρότυπο 3 (Microsoft Word 2003/2007)

Πρότυπο 4 (Microsoft Word 2007)

Εικόνα 4 - Υλικό διάλεξης / Δηλώσεις εργασιών

2 **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β. Γήρανση και φθορά βιβλίων και αρχειακού υλικού**

Περιεχόμενα

Φυσική και τεχνητή γήρανση των υλικών: αίτια, μηχανισμοί και τυπολογία

ΜΕΡΟΣ 1ο: Φυσική γήρανση και φθορά του χαρτί, του δέρματος και της περγαμηνής - Αίτια, αποτελέσματα και τυπολογία

B1 - Παρουσίαση

ΜΕΡΟΣ 2ο: Φθορά βιβλιοδεσίας - Γήρανση και φθορα σύγχρονων μέσων και υλικών

B2 - Παρουσίαση

Κουίζ - Κεφάλαιο B1 και B2

Ερωτήσεις επανάληψης - αυτοαξιολόγησης Α και Β Κεφαλαίου

Ερωτήσεις ανάπτυξης

Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής (multiple choice)

Κουίζ - Α' Πρόοδος

Εργασία 2

Ποιότητα και ιστορία του χαρτί: Πως οι εξελίξεις στην παραγωγή επηρεάζουν την σημερινή κατάσταση διατήρησης του χαρτί.

Εικόνα 5 - Υλικό διάλεξης - Πιστοποίηση απόκτησης γνώσεων φοιτητών μέσω κουίζ

6 Υλικό Εξετάσεων

Για τις εξετάσεις η ύλη έχει ως εξής:

- Βιβλίο σελίδες 15 ως 186, Κεφάλαιο 1 ως και 6
 - Αφαιρούνται οι σελίδες 133 ως 147
- Περιλαμβάνονται όλες οι ασκήσεις που κάναμε στη θεωρία

Επιπλέον για την καλύτερη μελέτη, ακολουθούν παρακάτω 10 βίντεο με λυμένες ασκήσεις.

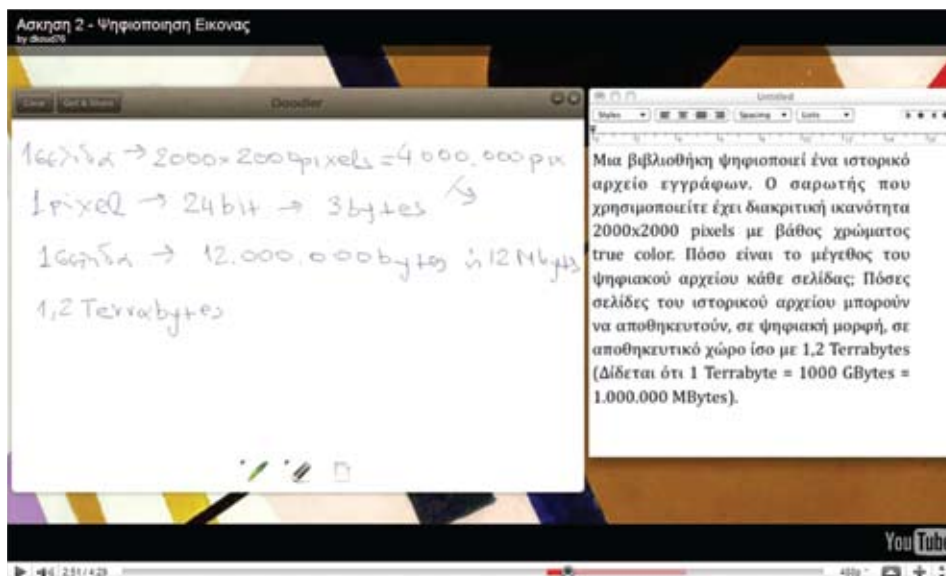
- ▶ Άσκηση 1 - Μετατροπή δεκαδικού σε δυαδικό
- ▶ Άσκηση 2 - Ψηφιοποίηση Εικόνας
- ▶ Άσκηση 3 - Αλγόριθμος
- ▶ Άσκηση 4 - Αλγόριθμος 2
- ▶ Άσκηση 5 - Σχήματα bit
- ▶ Άσκηση 6 - Αλγόριθμος 3
- ▶ Άσκηση 7 - Αλγόριθμος 4
- ▶ Άσκηση 8 - Ψηφιοποίηση ήχου
- ▶ Άσκηση 9 - Αλγόριθμος 5
- ▶ Άσκηση 10 - Ψηφιοποίηση ήχου 2

Βιβλίο (σε μορφή Google docs)

- ▶ Κεφάλαιο 1
- ▶ Κεφάλαιο 2
- ▶ Κεφάλαιο 3
- ▶ Κεφάλαιο 4
- ▶ Κεφάλαιο 5
- ▶ Κεφάλαιο 6

Εικόνα 6 - Υλικό ανακεφαλαίωσης για εξετάσεις - Βιβλίο μαθήματος σε ηλεκτρονική μορφή

Ακολουθεί στιγμιότυπο από το video της άσκησης 2 της προηγούμενης εικόνας. Δεξιά φαίνεται η εκφώνηση. Αριστερά, εκτελείται video το ποίο παρουσιάζει βήμα-βήμα την επίλυση της άσκησης, ενώ ταυτόχρονα ακούγεται η φωνή του διδάσκοντα που εξηγεί.

Εικόνα 7 - Επίλυση ασκήσεων με εικόνα και ήχο (βίντεο) από τον διδάσκοντα

Το παραπάνω video υπάρχει εδώ:

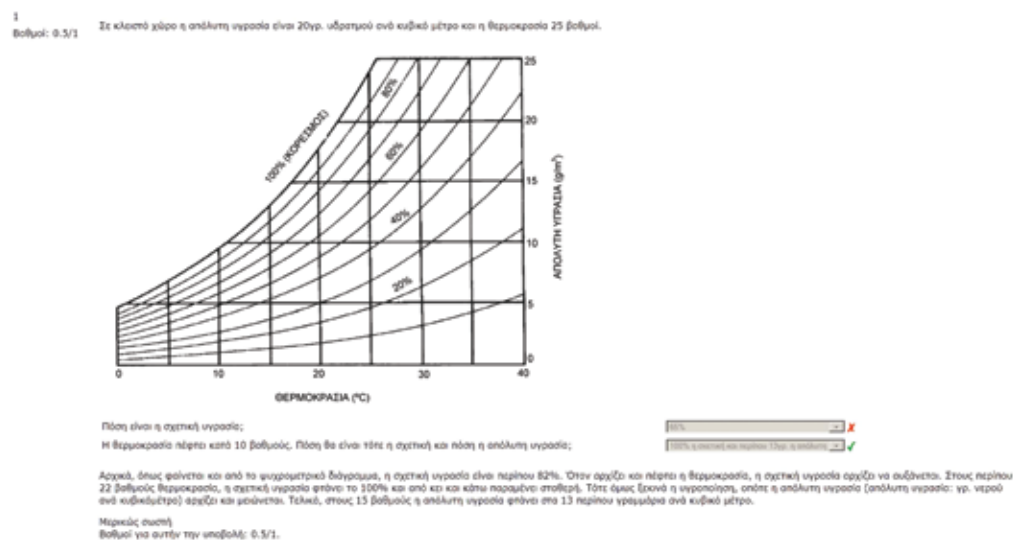
<http://ithaki.lb.teiath.gr/eclass/mod/resource/view.php?inpopup=true&id=865>

Ακολουθεί εικόνα από επαναληπτικό κουίζ. Οι ερωτήσεις μπορεί να είναι τύπου πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, επιλογής από λίστα, κ.λπ.

22 η: Βαθμολ: 1	Ποιά από τα παρακάτω έχουν χρησιμοποιηθεί σαν πρώτη ύλη για την κατασκευή χαρτού;	
Επιλέξτε τουλάχιστον μία απάντηση.	☐ a. Το καννόνιο ύφανσης ☐ b. Το βαμβάκι ύφανσης ☐ c. Το ξύλο ☐ d. Το μάλλινο ύφανσης ☐ e. Το λινό ύφανσης ☐ f. Το μεταξινό ύφανσης	
23 η: Βαθμολ: 1	Είναι γνωστό ότι το χαρτί που παράχθηκε μεταξύ του 1850 και 1990 περίπου είναι άξινο. Αυτό κυρίως οφείλεται:	
Επιλογή μιας απάντησης.	☐ a. Στην αλλαγή του συστήματος υδροφοβικής (άλιου + ρητίνη κυανοφόρων) ☐ b. Στην αλλαγή των μεθόδων παλποποίησης ☐ c. Στην αλλαγή της πρώτης ύλης από κοκκώλιο σε ξύλο	
24 η: Βαθμολ: 1	Τι χωρητικότητα έχει ο καθένας από τους παρακάτω οπτικούς δίσκους;	
DVD-RW	Εκλέξετε	
CD-R	Εκλέξετε	
DVD-R	Εκλέξετε	
DVD	Εκλέξετε	
CD-RW	Εκλέξετε	
CD-ROM	Εκλέξετε	

Εικόνα 8 - Ερωτήσεις ηλεκτρονικού κουίζ

Ακολουθεί εικόνα μέρους κουίζ που δείχνει στην συγκεκριμένη ερώτηση τι ανάδραση θα λάβει ο φοιτητής (σωστή-λάθος απάντηση, επεξήγηση + θεωρία, βαθμολογία).

Εικόνα 9 - Ερώτηση κουίζ με επεξηγηματικά σχόλια για τον φοιτητή μετά την καταχώρηση της απάντησής του

Ο διδάσκων έχει την δυνατότητα να δει τα αναλυτικά στοιχεία σε σχέση με τις απαντήσεις των φοιτητών σε κάθε ερώτηση του ηλεκτρονικού κουίζ. Με τον τρόπο αυτό αξιολογεί και επισημαίνει σημεία της θεωρίας τα οποία δεν έγιναν πλήρως κατανοητά και για τα οποία υπάρχει η ανάγκη να επανέλθει με καλύτερη ανάλυση κατά την διάρκεια της διδασκαλίας. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της επόμενης εικόνας, μέσω της οποίας γίνεται εύκολο αντιληπτό ότι πάνω από τους 20 από τους 45 φοιτητές δεν έχουν κατανοήσει το αναγραφόμενο ερώτημα και έδωσαν λάθος απάντηση.

(398)	Q1-10 Ποιά είναι η σωστή ιεραρχική δομή; : Ποιά είναι η σωστή ιεραρχική δομή;	Διοδίκτυο -> Παγκόσμιος Ιστός -> Φυλλομετρητής Ιστού	(1,00)	21/45	(47%)	33%	0,452	0,41	0,29
		Παγκόσμιος Ιστός -> Διοδίκτυο -> Φυλλομετρητής Ιστού	(0,00)	8/45	(18%)				
		Διακομιστής -> Διοδίκτυο -> Φυλλομετρητής Ιστού	(0,00)	3/45	(7%)				
		Φυλλομετρητής Ιστού -> Διακομιστής -> Διοδίκτυο -> Παγκόσμιος Ιστός	(0,00)	9/45	(20%)				

4. Επικοινωνία με τους φοιτητές - Επικοινωνία των φοιτητών μεταξύ τους:

Το e-class έχει ενσωματωμένες δυνατότητες επικοινωνίας και ολοκληρώνει την τάξη και τον διδάσκοντα σε μια ομάδα που μπορεί να επικοινωνεί είτε με τον ενσωματωμένο μηχανισμό αποστολής e-mail (ατομικό ή μαζικό) αλλά και μέσω της λειτουργίας ομάδων συζητήσεων (fora). Ορισμένοι διδάσκοντες έχουν χρησιμοποιήσει τις ομάδες συζητήσεων για την ανάρτηση ασκήσεων, ώστε να μπορούν όλοι οι φοιτητές να βλέπουν τις εργασίες των συναδέλφων τους και να εκφράζουν την άποψή τους. Έχουν επίσης δημιουργηθεί ομάδες συζήτησης για την έκφραση γνώμης για το μάθημα, την ενημέρωση των φοιτητών σε θέματα σχετικά με το πρόγραμμα erasmus (νέα και ανακοινώσεις), κ.λπ. Τέλος, δοκιμάστηκε με σχετική επιτυχία η δυνατότητα ζωντανού chat μεταξύ καθηγητή και φοιτητών πριν από τις εξετάσεις, για την επίλυση αποριών της «τελευταίας» στιγμής.

Γενικές ομάδες συζητήσεων		
Ομάδα συζητήσεων	Περιγραφή	Συνόψεις, Εγγεγραμμένοι/η
Νέα και ανακοινώσεις	Γενικά νέα και ανακοινώσεις σχετικά με το μάθημα	2 Ναι
Η άποψή σας για τη σελίδα του μαθήματος «Συντήρηση και διατήρηση» στο e-class	Ποιό, γιατί σας;	0 Ναι
	Αρχικά, σας ευχαριστώ που προσέχετε στο ηλεκτρονικό μάθημα. Σε αυτό το forum μπορείτε να δημοσιεύσετε την άποψή σας για τη σελίδα του μαθήματος ...	
Εκπαιδευτικές ομάδες συζητήσεων		
Τίτλος, Ομάδα συζητήσεων	Περιγραφή	Συνόψεις, Εγγεγραμμένοι/η
1. Σχολάστε τα videos!	Θα παρακολουθήσετε ένα video από το YouTube για την παρούσα παρουσίαση γραφικό. (Ον το video δεν εμφανίζεται στον εθόν, πατήστε στον υπερσύνδεση: VIDEO) Δείτε και ...	4 Ναι
2. Παιχνίδι και ιστορία του γραφικού: Πως οι ελαττώες στην παρούσα παρουσίαση τον σημαίνει κατάσταση διατήρησης του γραφικού.	Το πρώτο σύγγραμμα παλιές φορές για παλιότες της ιστορίας του γραφικού από τις οποίες η παρούσα του, αλλά όσον αφορά την ιστορία του στη γέννηση, δεν είναι καλή. ...	2 Ναι
3. Βιβλιογραφία μεθόδων συντήρησης αρχαϊκών υλικών και βιβλίων	Για την εργασία αυτή θα πρέπει να βρείτε 5 επιστημονικά άρθρα σχετικά με ένα θέμα συντήρησης που σας ενδιαφέρει. Η εργασία θα πρέπει να περιλαμβάνει: 1. Το θέμα ...	1 Ναι
4. Προβλήματα διατήρησης σε Αρχαία και Βυζαντινά της ΕΛΛΑΔΟΣ	Γράψτε ένα κείμενο 400 περίπου λέξεων στο οποίο να παρουσιάζετε το κύριο πρόβλημα και δικαίως που σχετίζονται με τη διατήρηση του υλικού αρχαίου και ...	2 Ναι

Εικόνα 10 - Ομάδες συζητήσεων

5. Ολοκληρωμένη διαχείριση του μαθήματος:

Κυρίως σε ό,τι αφορά στα εργαστήρια, η δυνατότητα αυτή μπορεί να απλοποιήσει τη ζωή των διδασκόντων και των φοιτητών, παρέχοντας ταυτόχρονα πρωτόγνωρες δυνατότητες στην εκπαίδευση και την επικοινωνία. Μέσα από το ολοκληρωμένο περιβάλλον του e-class εκτελούνται όλες οι σχετικές εργασίες διαχείρισης του μαθήματος που περιλαμβάνουν: Εγγραφή των φοιτητών, διαχείριση των εξετάσεων, βαθμολόγηση, ανακοινώσεις, παρακολούθηση απουσιών, επικοινωνία με τους φοιτητές, αποστολή ασκήσεων από τους φοιτητές, απάντηση, βαθμολογία και σχολιασμός από τον διδάσκοντα.

Αποδοχή και εκμετάλλευση του e-class από την κοινότητα του τμήματος

Ο επόμενος πίνακας περιλαμβάνει συγκεντρωτικά στοιχεία χρήσης του e-class του τμήματος.

Εγγεγραμμένοι χρήστες	500	Ηλεκτρονικά μαθήματα	46
Διδάσκοντες / διαχειριστές	19 / 2	Θεωρία	31
Φοιτητές	481	Εργαστήρια	15

Μερικά ενδεικτικά στοιχεία συμμετοχής των φοιτητών (εαρινό εξάμηνο 2010-2011):

- ➔ Σε κουίζ εργαστηρίου (από 41 φοιτητές που το δήλωσαν, 39 εγγεγραμμένοι στο e-class):
- ⇒ Κουίζ ύλης Α προόδου: 108 προσπάθειες, μέσος όρος 7,6
- ⇒ Κουίζ ύλης Β προόδου: 95 προσπάθειες, μέσος όρος 7,8
- ➔ Σε εργασία εργαστηρίου (από 17 φοιτητές που το δήλωσαν, 17 εγγεγραμμένοι στο e-class): 15 συμπιεσμένοι ιστότοποι αναρτήθηκαν από τους φοιτητές στο e-class, από τους οποίους οι 13 έχουν δημοσιευθεί στο διαδίκτυο
- ➔ Συνεισφορά λημμάτων στο λεξικό ενός μαθήματος (από 41 φοιτητές που το δήλωσαν, 39 εγγεγραμμένοι στο e-class): παρήχθησαν 64 λήμματα από 16 φοιτητές.

Αποτίμηση

Παρόλο που μια συστηματική προσπάθεια αποτίμησης του e-class του τμήματος θα απαιτούσε μεγαλύτερη έρευνα κυρίως από την πλευρά των φοιτητών, είναι κοινή διαπίστωση όλων των συμμετεχόντων ότι έχει εξελιχθεί σε κεντρικό άξονα της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο τμήμα. Οι διδάσκοντες το θεωρούν αναντικατάστατο εργαλείο, ενώ οι φοιτητές εκφράζονται θετικά για αυτό σε κάθε ευκαιρία.

Μερικές ποιοτικές παρατηρήσεις:

- ➔ Η διεξαγωγή των μαθημάτων οργανώθηκε γύρω από την ύπαρξη του αντίστοιχου ηλεκτρονικού μαθήματος. Οι φοιτητές είχαν πρόσβαση σε όλο το υλικό του μαθήματος πριν και μετά από κάθε διάλεξη.
- ➔ Ο καθηγητής μπορούσε να επικοινωνήσει με το σύνολο των εγγεγραμμένων φοιτητών μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για να τους ενημερώσει για τυχόν νέο υλικό, αλλαγές στο πρόγραμμα μαθημάτων κ.τλ.
- ➔ Η επικοινωνία και η συμμετοχή μέσα από το e-class όλων των φοιτητών είχε σαν συνέπεια και την καλύτερη διαπροσωπική επικοινωνία μεταξύ τους, βοηθώντας στην δημιουργία της αίσθησης της φοιτητικής μικρο-κοινότητας.
- ➔ Καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα αφού:

- ⇒ αυξήθηκαν τα ποσοστά παρακολούθησης σε μαθήματα που οι φοιτητές είχαν συμμετοχή στις δραστηριότητες του e-class,
- ⇒ η πρόσβαση σε όλο το υλικό, με οργανωμένο τρόπο τους βοήθησε κατά την διάρκεια των εξετάσεων,
- ⇒ οι φοιτητές είχαν την ευκαιρία να δοκιμάσουν τις δυνατότητες τους και να εντοπίσουν τυχόν αδυναμίες μέσα από τα κουίζ,
- ⇒ διευκολύνθηκαν οι καθηγητές στο να δώσουν περισσότερες εργασίες στους φοιτητές.
- ➔ Επιπλέον οι φοιτητές εξοικειώθηκαν με τις νέες τεχνολογίες ακόμα περισσότερο με την χρήση της πλατφόρμας.

Χαρακτηριστικά είναι και τα παραδείγματα όπου παρατηρήθηκε υψηλότερος μέσος όρος βαθμολογίας φοιτητών στις εξετάσεις σε μαθήματα που οι φοιτητές είχαν συμμετοχή στις δραστηριότητες του e-class (ακόμα και σε άλλα μαθήματα του ίδιου διδάσκοντα). Επιπλέον, στο μάθημα για το οποίο υπήρχαν βιντεο-παραδείγματα για την επίλυση διαφόρων κατηγοριών ασκήσεων, η επιτυχία των φοιτητών στις εξετάσεις και στα ανάλογα θέματα έφτασε σχεδόν στο 100%.

Μελλοντικά σχέδια - Προοπτικές

Το επόμενο εξάμηνο, θα αναρτηθούν ερωτηματολόγια σε κάθε μάθημα αλλά και στην αρχική σελίδα του e-class με βάση τα οποία θα αξιολογηθεί και από τους φοιτητές και από τους καθηγητές ανά μάθημα αλλά και συνολικά. Επίσης, θα πραγματοποιηθεί στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων των φοιτητών (βαθμολογίες) και στατιστικός έλεγχος των υποθέσεων ότι «οι φοιτητές που συμμετέχουν στο e-class έχουν καλύτερα αποτελέσματα» και ότι «οι φοιτητές που συμμετέχουν στο e-class παρακολουθούν πιο τακτικά τα μαθήματα και συμμετέχουν περισσότερο σε αυτά».

Η νέα έκδοση λογισμικού Moodle βρίσκεται ήδη σε χρήση και η όλη υποδομή έχει μεταφερθεί σε μια από τις εικονικές μηχανές που παρέχει το Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας.

➔ Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων

Hydro-Culture. Διακρατικό Σχέδιο Leonardo da Vinci

Στα πλαίσια του διακρατικού Σχεδίου Leonardo da Vinci **Hydro-Culture**, πραγματοποιήθηκε στις **15-3-2012**, στο Polytechnic Institute of Viana do Castelo (Βόρεια Πορτογαλία) **ημερίδα με θέμα τις «Υδατοκαλλιέργειες»**.

Το θέμα των υδατοκαλλιεργειών είναι - ως γνωστόν - ζωτικής σημασίας για την αγροτική παραγωγή και ανάπτυξη των δύο χωρών (Ελλάδας και Πορτογαλίας), και εντάσσεται στις επιμέρους δράσεις του Σχεδίου Hydro-Culture.

Το Hydro-Culture αναφέρεται συνολικά, σε ένα ευρύτερο φάσμα δραστηριοτήτων που στοχεύουν στη βελτιστοποίηση της ποιότητας και της διαχείρισης των υδάτινων πόρων.

Συντονιστής του διακρατικού αυτού Προγράμματος στο οποίο συμμετέχουν πέντε χώρες μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα είναι το τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων του Ιδρύματός μας με επιστημονικό υπεύθυνο τον καθηγητή **Κ. Σφλώμο**.

Στα πλαίσια της ημερίδας προτάθηκε και αποφασίστηκε να γίνει ανάπτυξη μιας Μελέτης Περίπτωσης (Case Study), από τον ελληνικό επιχειρηματικό χώρο των υδατοκαλλιεργειών και στις 23-3-2012, ξένοι εμπειρογνώμονες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, επισκέφθηκαν τις εγκαταστάσεις της εταιρείας ΣΕΛΟΝΤΑ στην Εύβοια, για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη της παραπάνω Μελέτης.

Στάδια ανάπτυξης λαυρακιού από εγκαταστάσεις ιχθυογεννητικών σταθμών σε Πορτογαλία και Ελλάδα (Πρόγραμμα Hydro-Culture, Leonardo Da Vinci)

Τμήμα Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων

Διοργάνωση συνάντησης προγράμματος COST στο ΤΕΙ Αθήνας από το Τμήμα Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων

Στις 2 Δεκεμβρίου 2011 διοργανώθηκε στην αίθουσα τηλεδιάσκεψης του ΤΕΙ Αθήνας συνάντηση του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «**COST: Bimodal PET-MRI molecular imaging technologies and applications for in vivo monitoring of disease and biological processes**», το οποίο συντονίζεται από τον επικουρο καθηγητή του Τμήματος Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων **Γιώργο Λούντο**. Στη συνάντηση συμμετείχαν περισσότεροι από 20 επιστήμονες από την Ευρώπη, οι οποίοι στελεχώνουν 3 από τις 5 ομάδες εργασίας (Working Groups) και συγκεκριμένα: «Ανάπτυξη δεικτών ιχνηθετών», «Προκλινικές εφαρμογές» και «Κλινικές Εφαρμογές». Ακολούθησε ξενάγηση στο μουσείο της Ακρόπολης και δείπνο.

Εναρκτήρια συνάντηση Ευρωπαϊκού προγράμματος OnconanoBBB

Στις 4 Φεβρουαρίου 2012 πραγματοποιήθηκε στο Εργαστήριο Ιατρικής Οργανολογίας και Κατασκευών του Τμήματος Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων η εναρκτήρια συνάντηση του Ευρωπαϊκού Προγράμματος OncoNanoBBB «**Development and evaluation of a quantitative imaging technique for assessment of nanoparticle drug delivery across the blood-brain barrier: Applications for brain cancer therapeutics**». Το έργο χρηματοδοτείται από το 7^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο και συγκεκριμένα τη δράση: Industry-Academia Partnerships and Pathways με συντονιστή τον επίκουρο καθηγητή του Τμήματος Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων **Γιώργο Λούντο**. Στη συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι της βρετανικής φαρμακευτικής εταιρίας Pharmidex, του Πανεπιστημίου του Brighton και η ερευνητική ομάδα του ΤΕΙ Αθήνας. Τέθηκαν οι αρχικοί στόχοι του έργου, οι προβλεπόμενες ανταλλαγές επιστημόνων μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των παραδοτέων.

1^ο Συνέδριο τεχνολογίας PET/MRI με συνδιοργανωτή το ΤΕΙ Αθήνας

Μεταξύ 26 και 30 Μαΐου 2012 θα πραγματοποιηθεί το διεθνές συνέδριο «**PET/MR and SPECT/MR: New Paradigms for Combined Modalities in Molecular Imaging Conference**» στην Elba της Ιταλίας. Το συνέδριο διοργανώνεται από τους Prof. **Alberto Del Guerra** (University of Pisa, IT), Prof. **Hans Herzog** (Forschungszentrum Jülich, DE) και επικ. καθ. **Γιώργο Λούντο** (ΤΕΙ Αθήνας, EL). Στόχος του συνεδρίου είναι να αποτελέσει πεδίο συνάντησης και ανταλλαγής γνώσης ανάμεσα σε επιστήμονες που δραστηριοποιούνται στη νέα και πολλά υποσχόμενη τεχνολογία, η οποία συνδυάζει την πυρηνική ιατρική με την απεικόνιση πυρηνικού μαγνητικού συντονισμού. Το συνέδριο είναι προγραμματισμένο να πραγματοποιηθεί το 2013 στο Juelich και το 2014 στην Ελλάδα.

Πρόγραμμα Επικαιροποίησης

Γνώσεων Αποφοίτων ΑΕΙ

Στο πλαίσιο της Πρόσκλησης για υποβολή προτάσεων στο «Πρόγραμμα Επικαιροποίησης Γνώσεων Αποφοίτων ΑΕΙ» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθησης» που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και από Εθνικούς Πόρους, το ΤΕΙ Αθήνας υπέβαλε πρόταση από μόνο του αλλά και σε σύμπραξη με άλλα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Στην πρόταση συμμετείχαν τμήματα από όλες τις Σχολές του ΤΕΙ-Α.

Ακολουθεί ο πίνακας των υποβληθέντων προτάσεων:

Συντονιστής το ΤΕΙ Αθήνας

α/α	Συντονιστής	Τίτλος	Συνεργασία με
Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών (ΣΤΕΦ)			
1	τμήμα Τοπογραφίας Βασίλειος Παγούνης mail@pagounis.gr	Σύγχρονες Ολοκληρωμένες Μέθοδοι Γεωματικής για την Τεκμηρίωση, Ανάδειξη & Προστασία Μνημείων, Αρχαιολογικών Χώρων & Συνόλων	Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας - τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης ΤΕΙ Κρήτης - τμήμα Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ΤΕΙ Πειραιά - τμήμα Πολιτικών Δομικών Έργων ΤΕΙ Αθήνας - τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης
2	τμήμα Ηλεκτρονικής Γρηγόριος Καλτσάς G.Kaltsas@ee.teiath.gr	Ψηφιακά και ενσωματωμένα συστήματα - Βιομηχανικές εφαρμογές αιχμής	ΤΕΙ Πειραιά - τμήμα Ηλεκτρονικής ΤΕΙ Πειραιά - τμήμα Αυτοματισμού ΤΕΙ Πειραιά - τμήμα Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων ΤΕΙ Λαμίας - τμήμα Ηλεκτρονικής
	Αθανάσιος Νασσιόπουλος nassiop@teiath.gr	Ψηφιακή Επεξεργασία Εικόνων και Video με έμφαση στη Ψηφιακή Τηλεόραση	-

α/α	Συντονιστής	Τίτλος	Συνεργασία με
3	τμήμα Ναυπηγικής Γεώργιος Λιβανός glivanos@teiath.gr	Εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών στις Θαλασσιές Μεταφορές	Πανεπιστήμιο Αιγαίου - τμήμα ναυτιλίας και επιχειρηματικότητας υπηρεσιών
4	τμήμα Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων Ιωάννης Κανδαράκης kandarakis@teiath.gr	Σύγχρονες εξελίξεις στη Βιοϊατρική Τεχνολογία	ΤΕΙ Λάρισας - τμήμα Τεχνολογίας Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών ΤΕΙ Χαλκίδας - τμήμα Τεχνολογίας Αεροσκαφών
5	τμήμα Ενεργειακής Τεχνολογίας Αντώνιος Ξ. Μορώνης amoronis@teiath.gr	Φωτοβολταϊκά και Αιολικά Συστήματα	ΤΕΙ Αθήνας - τμήμα Ηλεκτρονικής ΤΕΙ Πειραιά - τμήμα Ηλεκτρολογίας ΤΕΙ Πειραιά - τμήμα Ηλεκτρονικής
6	τμήμα Πληροφορικής Βασίλειος Μάμαλης vmamalis@teiath.gr	Σύγχρονες Τεχνολογίες Διαδικτυακών Εφαρμογών	ΤΕΙ Κρήτης - τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής και Πολυμέσων (Μαλάμος Αθ.) Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (Δημήτρης Συβρίδης) ΤΕΙ Αθήνας - τμήμα Ηλεκτρονικής (Ευάγγελος Ζέρβας)
	Ιφιγένεια Φουντά ifounta@teiath.gr	Αναδυόμενες δικτυακές υπηρεσίες	ΤΕΙ Θεσσαλονίκης - τμήμα Πληροφορικής ΤΕΙ Μεσολογγίου - Παράρτημα Ναυπάκτου - τμήμα Τηλεπικοινωνιακών Συστημάτων και Δικτύων
Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας (ΣΔΟ)			
7	τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων Περικλής Λύτρας - pericleslytras@gmail.com	Τουριστικό Μάνατζμεντ - Μάρκετινγκ και Νέες Τεχνολογίες	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ΤΕΙ Αθήνας - τμήμα Εμπορίας και Διαφήμισης
8	τμήμα Βιβλιοθηκονομίας Γιώργος Γιαννακόπουλος gian@teiath.gr	Πολιτιστική πληροφόρηση. Διαχείριση περιεχομένου Βιβλιοθηκών Αρχείων και Μουσείων	ΤΕΙ Θεσσαλονίκης - τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης
9	τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας Γιώργος Δήμας gdimas@teiath.gr	Σύγχρονα Θέματα Οργάνωσης και Διοίκησης στις Μονάδες Υγείας και Πρόνοιας	ΤΕΙ Καλαμάτας - τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας Πανεπιστήμιο Πειραιά - τμήμα Οικονομικό

α/α	Συντονιστής	Τίτλος	Συνεργασία με
10	τμήμα Εμπορίας και Διαφήμισης Ανδρονίκη Κάβουρα nkavoura@teiath.gr	Διαδικτυακά Εργαλεία Επικοινωνίας και Μάρκετινγκ στις Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού με e-επιχειρείν	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης ΤΕΙ Αθήνας - τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων
11	τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων Γεώργιος Πολυχρονόπουλος gpoly@teiath.gr	Επιχειρηματικότητα και εξωστρέφεια σε κλάδους προϊόντων / υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας	ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας - τμήμα Διεθνούς Εμπορίου ΤΕΙ Ηπείρου - τμήμα Χρηματοοικονομικής & Ελεγκτικής
Σχολή Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας (ΣΕΥΠ)			
12	τμήμα Μαιευτικής Αικατερίνη Λυκερίδου klyker@teiath.gr klykeridou@yahoo.gr	Νέα δεδομένα και εξελίξεις κατά την περιγεννητική περίοδο	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Ιατρική Σχολή Αθηνών ΤΕΙ Θεσσαλονίκης - τμήμα Μαιευτικής Πανεπιστήμιο Κρήτης - Ιατρική Σχολή
13	τμήμα Δημόσιας Υγιεινής Αικατερίνη Νεστορίδου nestkat@teiath.gr	Κατάρτιση Τεχνικών Ασφαλείας για επιχειρήσεις Γ κατηγορίας σε θέματα πρόληψης επαγγελματικού κινδύνου	-
14	τμήμα Επισκεπτών Επισκεπτριών Υγείας Ευανθία Σακελλάρη sakellari@teiath.gr	Εκτίμηση αναγκών υγείας στη Κοινότητα	-
15	τμήμα Οδοντικής Τεχνολογίας Αριστείδης Γαλιατσάτος agal@teiath.gr	Επικαιροποίηση γνώσεων αποφοίτων οδοντικής τεχνολογίας σε θέματα νέων τεχνολογιών	-
16	τμήμα Οπτικής και Οπτομετρίας Παναγιώτης Δρακόπουλος pdrak@teiath.gr	Επικαιροποίηση γνώσεων οπτικών: Από την οπτική στην οπτομετρία	ΤΕΙ Αθήνας - τμήμα Ιατρικών Εργαστηρίων Πανεπιστήμιο Κρήτης - Ιατρική Σχολή Πανεπιστήμιο Κρήτης - Μαθηματικό τμήμα
17	τμήμα Ραδιολογίας Ακτινολογίας Γεώργιος Τσακίρης gtsak@teiath.gr	Νεότερες ακτινολογικές εξελίξεις στην πρόληψη, διάγνωση και θεραπεία ογκολογικών νοσημάτων	-
18	τμήμα Νοσηλευτική Β' Γεωργία Φούκα foukageo@hotmail.com	Εκπαίδευση στην προηγμένη παρακολούθηση (advanced monitoring) ασθενών με μηχανική υποστήριξη οργάνων	-

α/α	Συντονιστής	Τίτλος	Συνεργασία με
19	τμήμα Κοινωνικής Εργασίας Χάρης Ασημόπουλος chasimo@teiath.gr	Κοινωνική εργασία με ευάλωτες ομάδες στο τομέα της πρόνοιας: Κοινοτικές και κλινικές παρεμβάσεις	Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης
20	τμήμα Νοσηλευτικής Α΄ Χριστίνα Μαρβάκη ch.marvaki@teiath.gr	Νέες τεχνολογίες στην πρόληψη και θεραπεία χρόνιων τραυμάτων και ελκών	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Ιατρική Σχολή ΤΕΙ Κρήτης - τμήμα Νοσηλευτικής
Σχολή Τεχνολογίας Τροφίμων & Διατροφής (ΣΤΕΤΡΟΔ)			
21	τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων Ιωάννης Τσάκνης jtsaknis@teiath.gr	Ποιότητα - Υγιεινή και Ασφάλεια Τροφίμων	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - τμήμα Χημείας Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας - Κτηνιατρική Σχολή Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κτηνιατρική Σχολή
22	τμήμα Οινολογίας & Τεχνολογίας Ποτών Ηλίας Κόρκας elkorkas@teiath.gr	Καινοτομίες στον Αμπελοοινικό Τομέα	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Σχολή Γραφικών Τεχνών & Καλλιτεχνικών Σπουδών (ΣΓΤΚΣ)			
23	τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης Σταμάτης Χ. Μπογιατζής sboyatzis@teiath.gr	Προηγμένες Τεχνολογίες και Υλικά στη Συντήρηση και Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς	Πανεπιστήμιο Κρήτης - τμήμα Χημείας Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο - τμήμα Χημικών Μηχανικών Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών - τμήμα Εικαστικών Τεχνών - τομέας Ζωγραφικής ΤΕΙ Αθήνας - τμήμα Τοπογραφίας Κέντρο Τεχνολογίας & Έρευνας Κρήτης - Ινστιτούτο Ηλεκτρονικής Δομής και Laser Κέντρο Τεχνολογίας & Έρευνας Κρήτης - Ινστιτούτο Πληροφορικής
24	τμήμα Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών Γρηγόριος Βλασσάς vlassasg@teiath.gr	Από την Αναλογική Φωτογραφία και Βίντεο στην Ψηφιακή Εικόνα	Πανεπιστήμιο Αιγαίου - τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών
25	τμήμα Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών Αναστάσιος Πολίτης politisresearch@techlink.gr	Σύγχρονα συστήματα οργάνωσης, διαχείρισης παραγωγής και πιστοποίησης γραφικών τεχνών	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο - Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών - τμήμα ΜΠΣ Γραφικές Τέχνες Πολυμέσα

Συνεργασίες του ΤΕΙ Αθήνας με Πανεπιστήμια

α/α	Τίτλος	Συντονιστής	Εκτός του ΤΕΙ-Α συνεργασία και με
Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών (ΣΤΕΦ)			
1	τμήμα Τοπογραφίας ΤΕΙ-Α		
	«Περιβαλλοντική Γεωπληροφορική»	Πανεπιστήμιο Αιγαίου - τμήμα Γεωγραφίας Μιχάλης Βαϊτης	-
	«Επισκευές και αποκαταστάσεις Κτιρίων: Σύγχρονες μέθοδοι και νέα υλικά»	ΤΕΙ Πειραιά - τμήμα Πολιτικών Δομικών Έργων Σταματίνα Μαλικούτη	-
2	τμήμα Ηλεκτρονικής ΤΕΙ-Α		
	«ΒΙΟΔΡΑΣΗ 2020: Προηγμένη επαγγελματική κατάρτιση στη Γεωπονική Βιοτεχνολογία»	Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - τμήμα Γεωπονικής Βιοτεχνολογίας Σπυρίδων Κίντζιος	-
	«Ηλεκτρονικά Συστήματα Επικοινωνιών και Δίκτυα Νέας Γενιάς»	ΤΕΙ Πειραιά - τμήμα Ηλεκτρονικής Νικόλαος Σταθόπουλος	-
	«Ευρυζωνικές Επικοινωνίες»	ΑΣΠΑΙΤΕ - τμήμα Ηλεκτρονικής Γεράσιμος Παγιατάκης	ΤΕΙ Πειραιά - τμήμα Ηλεκτρονικής ΤΕΙ Λαμίας - τμήμα Ηλεκτρονικής
3	τμήμα Ενεργειακής Τεχνολογίας ΤΕΙ-Α		
	«Καινοτόμες τεχνολογίες εφαρμογής Α.Π.Ε. και εξοικονόμησης ενέργειας»	ΤΕΙ Πειραιά - τμήμα Μηχανολογίας	-
	«Βελτιστοποίηση Ενεργειακής Απόδοσης Συστημάτων»	ΤΕΙ Πειραιά - τμήμα Ηλεκτρολογίας Πέτρος Γ. Βερνάδος	ΤΕΙ Πειραιά - τμήματα Μηχανολογίας και Ηλεκτρονικής ΑΣΠΑΙΤΕ - τμήμα Εκπαιδευτών Ηλεκτρολογίας
4	τμήμα Πληροφορικής ΤΕΙ-Α		
	«Επικαιροποίηση γνώσεων και πιστοποίηση στην Πληροφορική, τις Τηλεπικοινωνίες και τα Πολυμέσα»	ΤΕΙ Κρήτης - τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής και Πολυμέσων Παρασκευή Φραγκοπούλου	-
	«Τεχνολογίες Πληροφορικής για την Προβολή της Πολιτιστικής Κληρονομιάς»	ΤΕΙ Ιονίων Νήσων - τμήμα Προστασίας & Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομιάς Κατερίνα Καμπάση	-
	«Νέες αρχές και εργαλεία management στο σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον»	ΤΕΙ Πάτρας - τμήμα Επιχειρηματικού Σχεδιασμού & Πληροφοριακών Συστημάτων Ιωάννης Μητρόπουλος	-

α/α	Τίτλος	Συντονιστής	Συνεργασία με
	«Σύγχρονες τεχνολογίες ανάπτυξης συστημάτων λογισμικού»	ΤΕΙ Θεσσαλονίκης - τμήμα Πληροφορικής Ιγνάτιος Δεληγιάννης	-
	«Σύγχρονα Διαδικτυακά και Υπολογιστικά Συστήματα»	ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας - τμήμα Πληροφορικής και Τεχνολογίας Υπολογιστών Άγγελος Μιχάλας	Πανεπιστήμιο Πειραιά - τμήμα Πληροφορικής
5	τμήμα Πολιτικών Έργων Υποδομής ΤΕΙ-Α «Επικαιροποίηση γνώσεων αποφοίτων ΑΣΠΑΙΤΕ, πολιτικών μηχανικών ΕΜΠ, πολιτικών έργων υποδομής ΤΕΙ Αθήνας σε αντικείμενα αντισεισμικής τεχνολογίας, μεταφορών και εκπαιδευτική τεχνολογία»	ΑΣΠΑΙΤΕ Ιωάννης Χρυσουλάκης jchris@teiath.gr	ΑΣΠΑΙΤΕ Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο - τμήμα Πολιτικών Μηχανικών
Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας (ΣΔΟ)			
6	τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ-Α «Οι Ξένες Γλώσσες σε σχέση με τον Τουρισμό και τις Νέες Τεχνολογίες»	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Στέλλα Πριοβόλου	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ΤΕΙ Πειραιά - τμήμα Αυτοματισμού
7	τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας ΤΕΙ-Α «Νέες Τεχνολογίες και Υπηρεσίες στη Διοίκηση Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας»	ΤΕΙ Καλαμάτας - τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας Γ. Παπουτσής	-
8	τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων ΤΕΙ-Α «Λογιστική και Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων»	ΤΕΙ Πειραιά - τμήμα Λογιστικής Θ. Παπαηλίας	-
Σχολή Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας (ΣΕΥΠ)			
9	τμήμα Κοινωνικής Εργασίας ΤΕΙ-Α «Κοινωνική εργασία σε καταστάσεις κρίσης στην πρωτοβάθμια κοινωνική πρόνοια»	Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης Θεανώ Καλινικάκη	Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης
10	τμήμα Προσχολικής Αγωγής ΤΕΙ-Α «Επιμορφωτικό πρόγραμμα παιδαγωγών για την καλλιέργεια, αγωγή και φροντίδα παιδιών σε Βρεφονηπιακούς Σταθμούς»	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία Βασίλης Τσελφές	-

α/α	Τίτλος	Συντονιστής	Συνεργασία με
11	τμήμα Νοσηλευτικής Α' ΤΕΙ-Α «Πρακτική Βασισμένη σε Ενδείξεις στη Νοσηλευτική»	ΤΕΙ Κρήτης - τμήμα Νοσηλευτικής Αρετή Σταυροπούλου	Συνεργασία με το ΤΕΙ Κρήτης - τμήμα Νοσηλευτικής
Σχολή Τεχνολογίας Τροφίμων & Διατροφής (ΣΤΕΤΡΟΔ)			
12	τμήμα Οινολογίας & Τεχνολογίας Ποτών ΤΕΙ-Α «Διοίκηση Επιχειρήσεων: Μέθοδοι και Εργαλεία στην Πράξη»	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - τμήμα Οικονομικών Επιστημών	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - τμήμα Οικονομικών Επιστημών Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - τμήμα Θεολογίας ΕΑΠ - Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Τραπεζικής
	«Χρηματοοικονομική - Τραπεζική»	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - τμήμα Οικονομικών Επιστημών	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - τμήμα Οικονομικών Επιστημών Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - τμήμα Νομικής ΕΑΠ - Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Τραπεζικής
Σχολή Γραφικών Τεχνών & Καλλιτεχνικών Σπουδών (ΣΓΤΚΣ)			
13	τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης ΤΕΙ-Α «Νέες Τεχνολογίες στις Αρχαιολογικές Επιστήμες»	Πανεπιστήμιο Αιγαίου - τμήμα Μεσογειακών Σπουδών	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου - τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Πολιτισμικής Διαχείρισης

➔ Έγκριση σίτισης άπορων κατοίκων του Δήμου Αιγάλεω

Το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας, σε συνεδριάσή του και μετά από αίτημα του Δήμου Αιγάλεω σχετικά με την αναγκαιότητα σίτισης των απόρων κατοίκων του, αποφάσισε ομόφωνα οι μερίδες που περισσεύουν καθημερινά από τη σίτιση των σπουδαστών, να διατίθενται, από το εστιατόριο του ΤΕΙ-Αθήνας, σε απόρους κατοίκους του Δήμου Αιγάλεω. Η ευθύνη ασφαλούς μεταφοράς για τη δημόσια υγεία καθώς και διανομή των μερίδων αυτών θα βαρύνει αποκλειστικά τον προαναφερόμενο Δήμο.

* Τα αποτελέσματα μιας ενδιαφέρουσας συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Πατρών...

Ανάπτυξη γ-camera υψηλής διακριτικής ικανότητας από το τμήμα Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων για την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών

Στα πλαίσια της συνεργασίας του Τμήματος Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων με το Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Πατρών, το Εργαστήριο Ιατρικής Οργανολογίας και Κατασκευών και η ομάδα του επικ. καθηγητή κ. **Γιώργου Λούντου** ανέπτυξε πρότυπο σύστημα μοριακής απεικόνισης μικρών πειραματόζων πεδίου 10x10cm.

Πιο συγκεκριμένα στο ΤΕΙ Αθήνας σχεδιάστηκαν και κατασκευάστηκαν εξ ολοκλήρου:

- α. η κεφαλή της g-camera, η οποία βασίζεται σε 4 χωρικά ευαίσθητους φωτοπολλαπλασιαστές,
- β. τα ηλεκτρονικά ενίσχυσης και πολυπλεξίας των σημάτων,
- γ. το σύστημα ανάγνωσης βασισμένο σε προγραμματιζόμενους ψηφιοποιητές και FPGA,
- δ. η θωράκιση, μεταλλικά μέρη κ.λπ. και
- ε. το λογισμικό οπτικοποίησης δεδομένων και χειρισμού του συστήματος.

Τα κόστος των υλικών κατασκευής του συστήματος χρηματοδοτήθηκε από τη σημαντική δωρεά της αείμνηστης **Δήμητρας Ρούνη** και το Εργαστήριο Ιατρικής Φυσικής του Πανεπιστημίου Πατρών (Διευθυντής: καθηγητής κ. **Γ. Νικηφορίδης**). Το σύστημα εγκαταστάθηκε με επιτυχία στο Εργαστήριο του επίκουρου καθηγητή κ. **Γεώργιου Καγκάδη** και έχουν ήδη πραγματοποιηθεί με επιτυχία οι πρώτες μελέτες σε αρουραίους.

➔ Έναρξη λειτουργίας συμβουλευτικού ιατρείου διακοπής καπνίσματος

Το Συμβουλευτικό Ιατρείο διακοπής καπνίσματος λειτουργεί κάθε Τετάρτη 11:00-13:00 στο ιατρείο του ΤΕΙ Αθήνας στο Αιγάλεω και κάθε Δευτέρα 11:00-13:00 στο ιατρείο του ΕΡΓΑΣ (Σαρακάκη).

Υπεύθυνος του ιατρείου είναι ο κ. **Ν. Θαλασσινός** (Χειρουργός Θώρακος), επικ. καθηγητής του Γενικού Τμήματος Βασικών Ιατρικών Μαθημάτων.

Η εξέταση θα γίνεται μόνον με ραντεβού και θα είναι δωρεάν όπως και η παρακολούθηση. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τηλεφωνούν στο 210 5385128 (τις εργάσιμες ημέρες και ώρες) για ραντεβού.

αν κατάλαβες ότι το ΚΑΠΝΙΣΜΑ...

- δεν είναι απλά μια κακή συνήθεια αλλά μια θανατηφόρος εξάρτηση
- δεν είναι εμμονική και εθιστική αλλά σκληρά και υποβάθμιση
- δεν σε ευχαριστεί ούτε σε χαλαρώνει αλλά σου προσφέρει μια στιγμιαία ικανοποίηση

...σου προκαλεί μια άσκητη οικονομική αιμορραγία και φοβάσαι ότι δεν έχεις τη δύναμη να ξεφύγεις χωρίς συμπαράσταση

...τότε έλα να προσπαθήσουμε μαζί

Συμβουλευτικό ιατρείο διακοπής καπνίσματος ΤΕΙ Αθήνας (ραντεβού τηλ. 210 5385 128)

Δραστηριότητες της ΔΑΣΤΑ και των Δομών της

* Διημερίδα της ΜΟΚΕ με τίτλο «Καινοτόμος Επιχειρηματικότητα. Στόχος και διέξοδος στη κρίση» στο ΤΕΙ Αθήνας

Η «Καινοτόμος Επιχειρηματικότητα. Στόχος και διέξοδος στη κρίση» ήταν ο τίτλος της Διημερίδας που πραγματοποιήθηκε στις 16 και 17 Μαρτίου 2012 στο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας.

Την διημερίδα διοργάνωσαν η Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας σε συνεργασία με τη ΔΑΣΤΑ του ΤΕΙ Αθήνας, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ» του Υπουργείου Δια Βίου Μάθησης και Εκπαίδευσης.

Την εκδήλωση χαιρέτησε η Ειδική Γραμματέας Ευρωπαϊκών Πόρων κ. **Ι. Ορφανού**, ο Πρόεδρος της

Ε.Ε του ΤΕΙ Αθήνας κ. **Μ. Μπρατάκος** και εκπρόσωποι άλλων Φορέων.

Κατά την διάρκεια της εκδήλωσης ο καθηγητής **Α. Νασσιόπουλος**, Επιστημονικός Υπεύθυνος της ΜΟΚΕ, παρουσίασε το πρόγραμμα της Μονάδας Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας ως Θεσμό Γνώσης, ως Φυτώριο Ιδεών. Οι καθηγητές του ΤΕΙ Αθήνας, **Γ. Παναγιάρης**, **Π. Λύτρας**, **Π. Καλδής** και **Γ. Δήμας** στις ομιλίες τους αναφέρθηκαν στην καινοτομία σε σχέση με αντικείμενα των Σχολών στις οποίες ανήκουν, όπως η Πολιτιστική κληρονομιά, ο Τουρισμός, τα Αγροτικά Προϊόντα κ.α

Διημερίδα επιχειρηματικότητας στο ΤΕΙ

Στη συνέχεια έγιναν παρουσιάσεις από διάφορους Φορείς και Στελέχη Επιχειρήσεων ενώ Επιστημονικοί Υπεύθυνοι MOKE Πανεπιστημίων και ΤΕΙ παρουσίασαν τις Μονάδες Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας των Ιδρυμάτων τους.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με:

→ την ομάδα PEARLS (τελειόφοιτοι του τμήματος Πληροφορικής) που πήρε την 3^η θέση στο φοιτητικό διαγωνισμό καινοτομίας Imagine Cup 2011 της Microsoft και ήταν finalist στο TEDx Challenge 2011.

Τα μέλη της ομάδας PEARLS - SocNetIn, **Νεκτάριος Γιαννούλης, Ανθή Καγιά, Παναγιώτης Κακούλιδης, Κώστας Ρίκκου** παρουσίασαν την εφαρμογή Multimedu που είναι το πρώτο ολοκληρωμένο σύστημα που επιτρέπει σε σπουδαστές με ειδικές ανάγκες να έχουν πρόσβαση στις πολλαπλές δυνατότητες του Διαδικτύου και.

→ τον τελειόφοιτο του τμήματος Ηλεκτρονικής, ΤΕΙ Αθήνας που αναφέρθηκε στην προσπάθεια ίδρυσης Νέας Καινοτομικής Επιχείρησης, τις Αγωνίες και τα Προβλήματα.

Οι παρουσιάσεις της εκδήλωσης έχουν αναρτηθεί στις παρακάτω ιστοσελίδες

<http://www.moke.teiath.gr/moke/>

<http://www.dasta.teiath.gr/dasta/>

Ενημερωτική συνάντηση με θέμα «Η Πρακτική Άσκηση στο ΤΕΙ Αθήνας»

Την Τρίτη 20-3-2012 και ώρα 11.00 η ΔΑΣΤΑ και η Κεντρική Δράση της Πρακτικής Άσκησης στο συνεδριακό κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας πραγματοποίησαν ενημερωτική συνάντηση με θέμα «**Η Πρακτική Άσκηση στο ΤΕΙ Αθήνας**» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».

Στην συνάντηση παρευρέθησαν φοιτητές από όλα τα Τμήματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης, οι Επιστημονικοί Υπεύθυνοι των 29 Υποέργων καθώς επίσης καθηγητές και διοικητικό προσωπικό που ασχολείται με το πρόγραμμα.

Συντονιστής και κεντρικός ομιλητής της εκδήλωσης ήταν ο κ. **Μιχάλης Μπρατάκος**, Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας και Ιδρυματικός Υπεύθυνος του προγράμματος «Πρακτική Άσκηση ΤΕΙ Αθήνας». Ο κ. Μπρατάκος στην ομιλία του αναφέρθηκε στους στόχους του Προγράμματος της ΠΑ, στη διαδικασία και στο δικαίωμα συμμετοχής των φοιτητών καθώς και στις υποχρεώσεις και στα δικαιώματα των εμπλεκόμενων στο πρόγραμμα (πρακτικά ασκούμενων, φορέων και εποπτών καθηγητών).

Επίσης παρουσίαση στην εκδήλωση έκαναν τα παρακάτω μέλη ΕΠ και Επιστημονικοί Υπεύθυνοι Υποέργων.

Η κ **Δήμητρα Χούχουλα**, καθηγήτρια εφαρμογών - επιστημονική υπεύθυνη του υποέργου ΠΑ για το τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων, έκανε παρουσίαση με θέμα: «**Η Πρακτική Άσκηση του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ**».

Ο κ. **Αθανάσιος Βαλμαντώνης**, απόφοιτος του τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων, αναφέρθηκε στην εμπειρία του από την πρακτική άσκηση που πραγματοποίησε στην Βιομηχανία Αλλαντικών Νίκας μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ.

Ο κ **Μενέλαος Μελετιζής**, επίκουρος καθηγητής - επιστημονικός υπεύθυνος του υποέργου ΠΑ για το τμήμα Γραφιστικής παρουσίασε την πορεία του Προγράμματος ΠΑ για τα Τμήματα της Σχολής Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών.

Ο κ. **Αντώνιος Χατζηαποστόλου**, αναπληρωτής καθηγητής - επιστημονικός υπεύθυνος του υποέργου ΠΑ για το τμήμα Ενεργειακής Τεχνολογίας παρουσίασε την Πρακτική

Άσκηση στο τμήμα Ενεργειακής Τεχνολογίας μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ.

Ο κ. **Αντώνιος Προμπονάς**, αναπληρωτής καθηγητής - επιστημονικός υπεύθυνος του υποέργου ΠΑ για το τμήμα Οδοντικής Τεχνολογίας παρουσίασε την Πρακτική Άσκηση του τμήματος Οδοντικής Τεχνολογίας μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ.

Οι παρουσιάσεις ολοκληρώθηκαν με τους αποφοίτους του τμήματος Ναυπηγικής **Χρήστο Αθανασόπουλο** και **Ιπποκράτη Εξαδάκτυλο** οι οποίοι με τη σειρά τους αναφέρθηκαν στη δική τους εμπειρία από την Πρακτική τους Άσκηση μέσω του ΕΣΠΑ.

Τις παρουσιάσεις και ομιλίες ακολούθησαν ερωτήσεις εκ μέρους των φοιτητών.

* Το Γραφείο Διασύνδεσης στη 14^η Διεθνή Έκθεση για την Εκπαίδευση και Εργασία

Ιδιαίτερη επιτυχία είχε η 14 Διεθνής Έκθεση για την Εκπαίδευση και Εργασία, που οργανώθηκε στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας 11-13 Μαρτίου και φυσικά η παρουσία του Ανωτάτου Τεχνολογικού Ιδρύματος Αθήνας ήταν ουσιαστική. Η παραπάνω έκθεση είναι μια ολοκληρωμένη και συγκεντρωτική εικόνα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που προσφέρονται στην Ελλάδα και το εξωτερικό με αξιόπιστες πληροφορίες για σπουδές και προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης στον ελλαδικό και διεθνή χώρο.

Η έκθεση απευθυνόταν σε όλους όσοι επιδιώκουν τη μάθηση σε όποιο στάδιο της πορείας τους κι αν βρίσκονται: μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές, εργαζόμενοι και στελέχη επιχειρήσεων, ελεύθεροι επαγγελματίες, εργαζόμενοι στον εκπαιδευτικό τομέα, σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού αλλά και οικογένειες που επιζητούν να επιλέξουν την κατάλληλη σχολή ή εκπαιδευτήριο για το παιδί τους. Το ΤΕΙ Αθήνας πρωτοπόρο σε θέματα εκπαιδευτικής πολιτικής και τεχνολογικής κατάρτισης βρέθηκε κοντά στους ενδιαφερόμενους με πλούσιο ενημερωτικό

και οπτικοακουστικό υλικό για να ενημερώσει, να συμβουλευτεί, να καθοδηγήσει και να συζητήσει για θέματα εκπαίδευσης σε επίπεδο προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών και δια βίου εκπαίδευσης στο δημόσιο τομέα.

Ανάμεσα σε εκθέτες από την Ελλάδα και χώρες του εξωτερικού, το περίπτερο του ΤΕΙ Αθήνας συνέβαλε ουσιαστικά και εμπράκτως στην διάχυση της γνώσης σε μία από τις σημαντικότερες εκπαιδευτικές εκθέσεις στην Ευρώπη με μεγάλη επισκεψιμότητα παρουσιάζοντας την χρησιμότητα της τεχνολογικής κατάρτισης σε μια εποχή ραγδαίων εξελίξεων και αλλαγών.

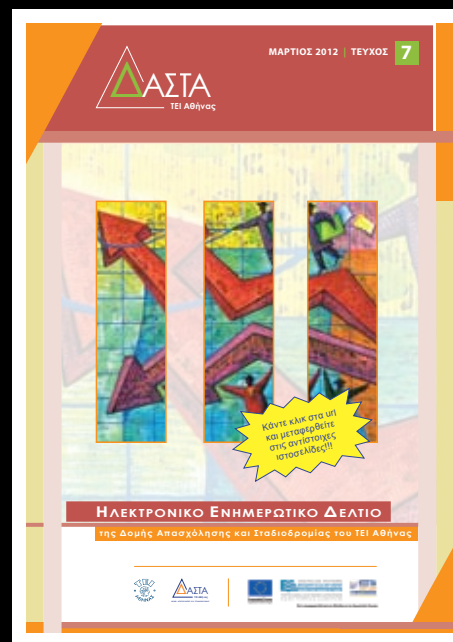

Εκδόσεις στα πλαίσια της ΔΑΣΤΑ και των Δομών της

Στα πλαίσια της Δομής Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας του ΤΕΙ Αθήνας και των δομών της (Πρακτική Άσκηση, Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας και Γραφείο Διασύνδεσης) πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω εκδόσεις:

▲ Βιβλιαράκι «Οδηγός Πρακτικής Άσκησης»

▲ Newsletter (Ηλεκτρονικό ενημερωτικό δελτίο της ΔΑΣΤΑ ΤΕΙ-Α) τεύχος 7, Μάρτιος 2012

Το Newsletter μπορείτε να το διαβάσετε ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα της ΔΑΣΤΑ <http://www.teiath.gr/dastateia/>

▲ 4 Σελιδοδείκτες δύο όψεων για τη ΔΑΣΤΑ και τις δομές της (ΠΑ, ΓΔ, ΜΟΚΕ) με ημερολόγιο 2012

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αθήνας

παιδαγωγική
παιδαγωγική
ΤΕΙ Αθήνας

Ημερίδα

**Η Πρακτική Άσκηση
στο ΤΕΙ Αθήνας**

όλα όσα πρέπει να ξέρω
για την πρακτική μου άσκηση

20-3-2012 11:00 πμ | Συνεδριακό Κέντρο ΤΕΙ Αθήνας

www.praktask.teiath.gr

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αθήνας

παιδαγωγική
παιδαγωγική
ΤΕΙ Αθήνας

Ημερίδα
**Πρακτική
Άσκηση
ΤΕΙ Αθήνας**

παιδαγωγική
παιδαγωγική
ΤΕΙ Αθήνας

www.praktask.teiath.gr

20-3-2012 • 11:00 πμ
Συνεδριακό Κέντρο ΤΕΙ Αθήνας

► Αφίσες Πρακτικής Άσκησης
για Ημερίδα 20 Μαρτίου 2012

ΜΟΚΕ Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας ΤΕΙ Αθήνας

**Διημερίδα
«Καινοτόμος Επιχειρηματικότητα.
Στόχος και Διέξοδος στην κρίση»**

Παρασκευή 16 & Σάββατο 17 Μαρτίου 2012
Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας • Έναρξη: 16-3-2012 ώρα 8.30 πμ

www.moke.teiath.gr

Δηλώσεις συμμετοχής: Γραφείο ΜΟΚΕ, Τ. 210 5385 713, Ε: moke@teiath.gr
... θα δοθούν βεβαιώσεις παρακολούθησης ...

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αθήνας

μαζί σου
στο δρόμο
του αύριο

Γραφείο
Διασύνδεσης

► Αφίσα ΜΟΚΕ για Διημερίδα
16 & 17 Μαρτίου 2012

και

► Αφίσα Γραφείου Διασύνδεσης

παιδαγωγική
παιδαγωγική
ΤΕΙ Αθήνας

Πρόγραμμα Ημερίδας

**Η Πρακτική Άσκηση
στο ΤΕΙ Αθήνας**

Τρίτη 20 Μαρτίου 2012 • 11.00πμ • Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας

www.praktask.teiath.gr

ΜΟΚΕ Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας ΤΕΙ Αθήνας

Πρόγραμμα Διημερίδας
**«Καινοτόμος Επιχειρηματικότητα.
Στόχος και Διέξοδος στην κρίση»**

Παρασκευή 16 & Σάββατο 17 Μαρτίου 2012
Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας • Έναρξη: 16-3-2012 ώρα 8.30 πμ

www.moke.teiath.gr

Γραφείο ΜΟΚΕ, Τ. 210 5385 713, Ε: moke@teiath.gr

Γραφείο Διασύνδεσης

Ανοικτή εργασία
Διεύθυνση νέας γνώσης
Συνδυασμένη καριέρα
Μεταπτυχιακές σπουδές

μαζί σου
στο δρόμο
του αύριο

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αθήνας

► Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης
δίπτυχο για Ημερίδα 20 Μαρτίου 2012

και

► Πρόγραμμα ΜΟΚΕ δίπτυχο
για Διημερίδα 16 & 17 Μαρτίου 2012

και

► Έντυπο τρίπτυχο
για Γραφείο Διασύνδεσης

ΜΟΚΕ

Πρόσκληση

Η Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας σε συνεργασία με τη Δ.Α.Σ.Τ.Α του ΤΕΙ Αθήνας σας προσκαλούν στη Διημερίδα με τίτλο:

**«Καινοτόμος Επιχειρηματικότητα.
Στόχος και Διέξοδος στην κρίση»**

που θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 16 και το Σάββατο 17 Μαρτίου 2012 στο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας

Δηλώσεις συμμετοχής στο Γραφείο της ΜΟΚΕ, 210 5385 713, moke@teiath.gr

παιδαγωγική
παιδαγωγική
ΤΕΙ Αθήνας

Πρόσκληση

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος της Κεντρικής Δράσης της Πρακτικής Άσκησης της Δ.Α.Σ.Τ.Α του ΤΕΙ Αθήνας που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και από Εθνικούς Πόρους) σας προσκαλεί σε ημερίδα που θα πραγματοποιηθεί στις **20-3-2012** και ώρα 11:00 πμ στο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας.

Μ. Μπαρτζάνης, καθηγητής

παιδαγωγική
παιδαγωγική
ΤΕΙ Αθήνας

► Πρόσκληση Α5 Πρακτικής Άσκησης
για Ημερίδα, 20 Μαρτίου 2012

και

► Πρόσκληση ΜΟΚΕ Α5, για
Διημερίδα 16 & 17 Μαρτίου 2012

...όλα όσα πρέπει να ξέρετε...

* Υπηρεσία Αναζήτησης Συγκατοίκων

- Η Υπηρεσία απευθύνεται**
- στους φοιτητές του ΤΕΙ Αθήνας που αναζητούν συγκατοικο.
 - σε ιδιώτες που επιθυμούν να νοικιάσουν το σπίτι τους σε φοιτητές.
 - σε μεσιτικά γραφεία που επιθυμούν να καταχωρίσουν αγγελίες ενοικίασης ακινήτων για φοιτητές.

- Η Υπηρεσία παρέχει τις παρακάτω λειτουργίες**
- καταχώριση αγγελίας εύρεσης συγκατοίκου
 - καταχώριση ακινήτου από την Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας του ΤΕΙ Αθήνας και από πιστοποιημένους ιδιοκτήτες και μεσίτες
 - αναζήτηση ακινήτου βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων
 - αναζήτηση συγκατοίκου βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων
 - αυτόματη πολυκαναλική ενημέρωση μέσω email και RSS feed για συγκατοίκους που ταιριάζουν στις προτιμήσεις του χρήστη
 - ανάρτηση όλων των αγγελιών ακινήτων σε ειδική σελίδα στο Facebook για την ευρύτερη ενημέρωση των χρηστών.

* Για την πρόσβαση των φοιτητών στην υπηρεσία απαιτούνται τα στοιχεία πρόσβασης των δικτυακών υπηρεσιών του ΤΕΙ Αθήνας (e-mail, wifi, εύδοξος κ.α.).

<https://roommates.teiath.gr>

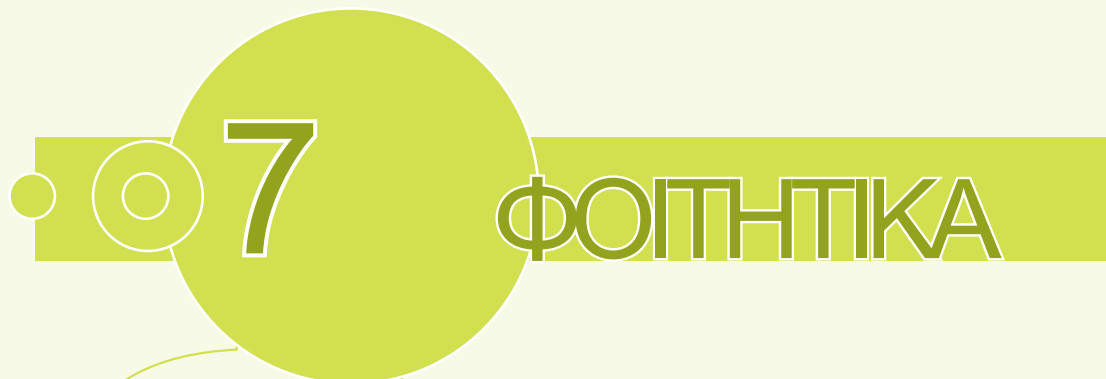

+κατοικώ

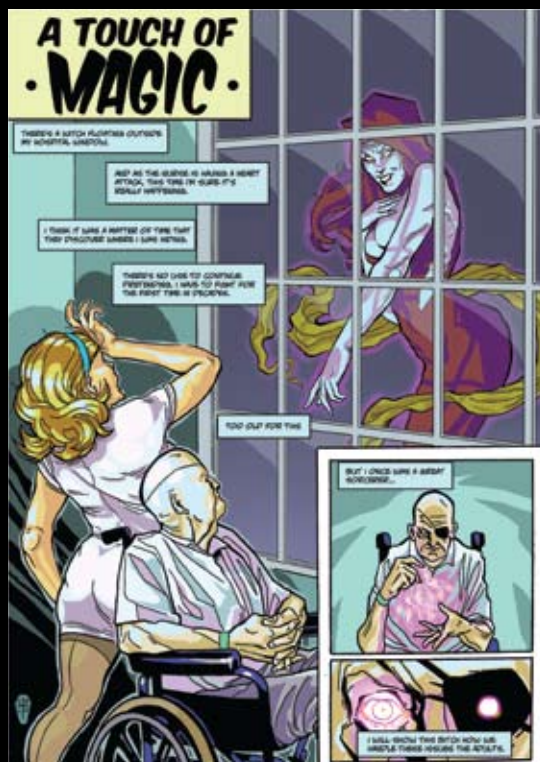

<https://roommates.teiath.gr/houses/index.rss>

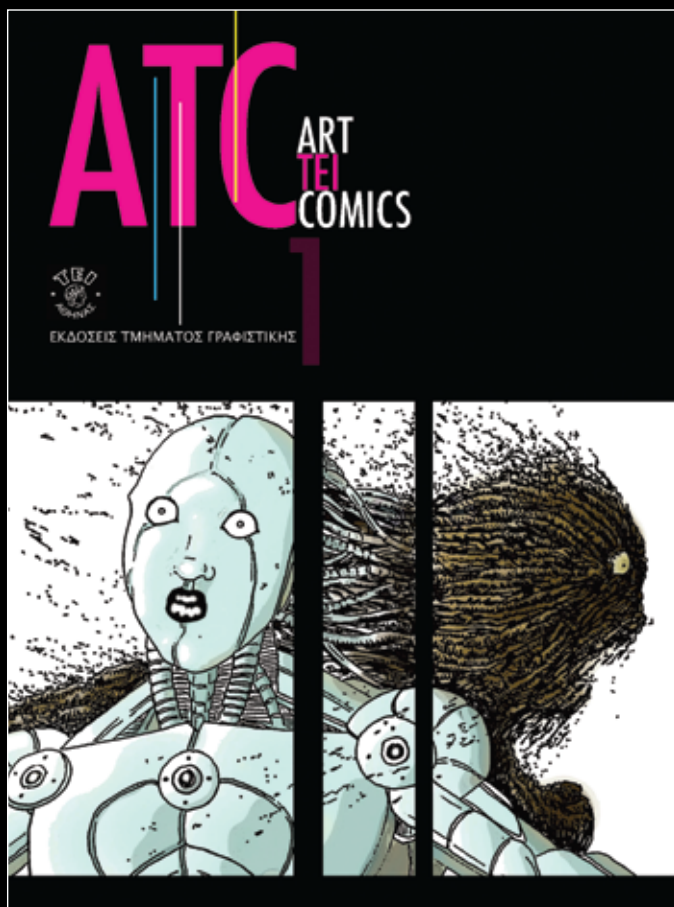

A touch of magic • Alvaro Lopez Rojo

Kiss me deadly • Alvaro Lopez Rojo

The escape • Alvaro Lopez Rojo

Ρομπότ • Κωνσταντίνος Νικολάου

Περιοδικό ATC

Ο τομέας της Εικαστικής Παιδείας και η Προϊσταμένη του τμήματος Γραφιστικής κ. Φωτεινή Λεμπέση, παρουσιάζουν **το πρώτο τεύχος του περιοδικού ATC (ART TEI COMICS) το οποίο περιλαμβάνει κόμικς των σπουδαστών της Γραφιστικής.**

Σύμφωνα με τον **Rodolphe Topffer*** υπάρχουν δύο τρόποι να γράφει κανείς ιστορίες: Ένας με λέξεις, φράσεις και κεφάλαια, που τον αποκαλούμε «λογοτεχνία» και ο άλλος με διαδοχικές εικόνες, αυτό που αποκαλούμε «ιστορία σε εικόνες».

Η ιστορία σε εικόνες ασκούσε, πάντοτε μεγάλη γοητεία, μεγαλύτερη ίσως και από την ίδια την λογοτεχνία. Εκτός από το ότι υπάρχουν περισσότεροι άνθρωποι που βλέπουν απ' ό,τι διαβάζουν, ασκεί ιδιαίτερη έλξη στα παιδιά και στις πλατιές μάζες, δηλαδή στις μερίδες εκείνες του κοινού που εύκολα διαφθείρονται και που είναι ιδιαίτερα επιθυμητό να προάγονται.

Με το διπλό πλεονέκτημα της μεγαλύτερης σαφήνειας

και περιεκτικότητας, η ιστορία σε εικόνες θα συνθλίψει τα άλλα είδη, γιατί θα μπορεί να απευθύνεται με μεγαλύτερη ζωντάνια σε μεγαλύτερο αριθμό ανθρώπων και γιατί αυτός που χρησιμοποιεί μια τόσο άμεση μέθοδο θα διαθέτει πάντοτε ένα συγκριτικό πλεονέκτημα απέναντι σ' εκείνους που μιλούν με κεφάλαια.

Το περιοδικό ATC θα βρίσκεται από τις αρχές του Μαρτίου στην Βιβλιοθήκη του ΤΕΙ Αθήνας.

Ευχαριστούμε τη Διευθύντρια της ΣΓΤΚΣ Κ. Ζωή Γεωργιάδου και τον Πρόεδρο του ΤΕΙ Αθήνας κ. Δημήτριο Νίνο για την αμέριστη συμπαράσταση και την βοήθειά τους στην προσπάθειά μας.

*Ο Rodolphe Topffer, Ελβετός ευθυμογράφος και σχεδιαστής γεννήθηκε στη Γενεύη το 1799 και πέθανε το 1846. Επιτόνησε και διέδωσε την ιστορία σε διαδοχικές εικόνες το λεγόμενο κόμικς. Τīs εικονογραφημένες ιστορίες του θαύμασαν πολλοί σύγχρονοί του όπως ο Γκαίτε, το δε βιβλίο του με τίτλο «Σκέψεις ενός ζωγράφου από την Γενεύη» ενδιέφερε πολλούς επίσης καλλιτέχνες όπως τον Τεοφίλ Γκωτιέ.

World of hearts
4
Μαρίνα
Ξαφολίδου

The sacrifice
12
Ηλέκτρα
Λουκόπουλου

Be like Barbie
14
Γιάννα
Πράσσου

Η ζωή δεν είναι κέ...
20
Κωνσταντίνος
Μπούρας
Μπαϊμάκος

Εμμανή • Η Ζωή
22
Λαζαροπούλου

Ο ξένος
53
Εμμανουήλ
Λίτσας

The winner
62
Μενέλαος
Κουρούδης

Το φιλί
32
Γιάννης
Λαζαρόπουλος

Midas and pet
34
Dennis
Eckhardt
Romero

Καρό σας ταξίδι
36
Χαρά
Μεσσανίτη

Memories
68
Κωνσταντίνος
Νικολάου

Gorilla Boobs
70
Τάσος
Κυριακίδης

The escape
72
Alvaro
Lopez Rojo

Τα παιχνίδια
76
Μαργαρίτα
Σιμποπούλου

Something's missing
37
Ελπίδα
Πανουργιά

Οι τι γίνεται...
50
Πολυξένη
Κουρκουρού

The cure
79
Θάνος
Γκιώνης

To outi
52
Στέλλα
Πετρίδου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Deep in my soul
86
Ιωάννα
Κατσαφάνα

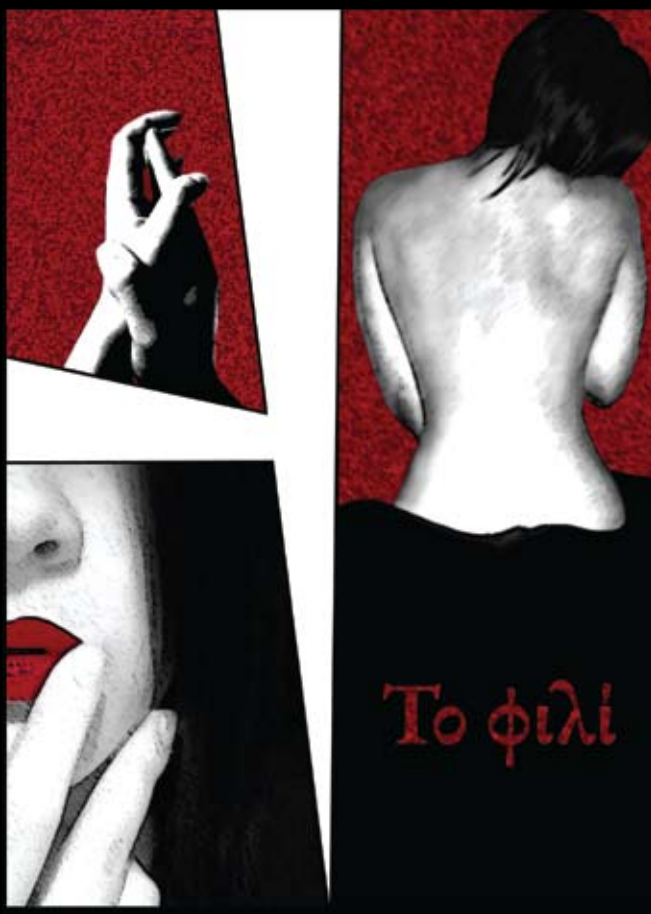

Μαζί • Memories
87
Νίκος
Ραδοίος

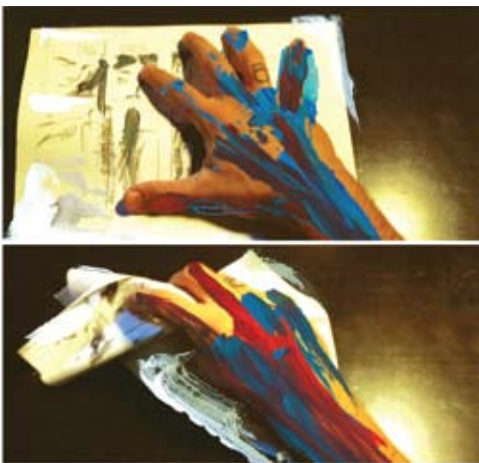
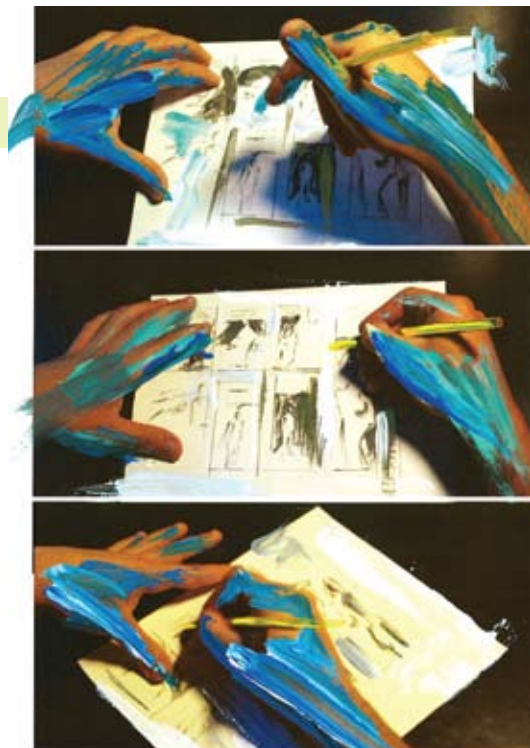
He does not love me
91
Χριστίνα
Κράτη

Το φιλί • Λίλα Σίσκα

Something's missing • Ελπίδα Πανουργιά

Something's missing • Ελπίδα Πανουργιά

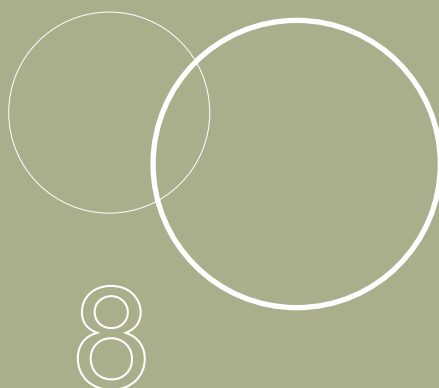
Το Περίδεραιο • Χριστίνα Κράτη

ΓΙΑ ΕΜΕ ΉΤΑΝ ΑΝΕΚΔΟΤΙΚΟ...
ΓΙΑ ΜΕΝΑ ΚΙ ΕΙΣΤΕ ΕΝΑ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ...
ΑΝ ΕΙΣΤΕ ΕΝΑ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ...
ΓΙΑ ΕΜΕ ΕΙΣΤΕ ΕΝΑ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ...
ΕΙΣΤΕ ΕΝΑ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ...
ΑΝ ΕΙΣΤΕ ΕΝΑ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ...

ΓΙΑ ΑΥΤΗΝ ΘΑ ΉΤΑΝ ΠΑΝΤΑ ΕΚΕΙ.
ΘΑ ΕΜΕΝΕ ΟΜΩΣ ΓΙΑ ΛΙΓΟ...

Ημερολόγιο εκδηλώσεων

Χορήγηση υποτροφιών σε αριστεύσαντες πτυχιούχους ακαδημαϊκού έτους 2010-2011

Σε τελετή που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 4-4-2012 στην αίθουσα του Συμβουλίου του ΤΕΙ Αθήνας ο Πρόεδρος κ. Δ. Νίνος και τα μέλη του Συμβουλίου του ΤΕΙ Αθήνας **βράβευσαν πέντε (5) αριστεύσαντες πτυχιούχους** του Ιδρύματος, οι οποίοι ολοκλήρωσαν τις σπουδές τους με τον υψηλότερο βαθμό πτυχίου ανά Σχολή κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011, λαμβάνοντας υποτροφία χιλίων ευρώ (1.000,00 €) έκαστος.

Οι βραβευθέντες πτυχιούχοι είναι οι ακόλουθοι:

1. ΣΕΥΠ, τμήμα Νοσηλευτικής Α΄

Άννα Κολλύρη βαθμός πτυχίου 9,51

2. ΣΔΟ, τμήμα Εμπορίας & Διαφήμισης

Άντζελα Σιακά βαθμός πτυχίου 8,99

3. ΣΓΤΚΣ, τμήμα ΕΑΣΔΑ

Δήμητρα Παπαχατζή βαθμός πτυχίου 8,96

4. ΣΤΕΦ, τμήμα Ηλεκτρονικής

Κύπρος Κόσσιφος βαθμός πτυχίου 8,83

5. ΣΤΕΤΡΟΔ, τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων

Δήμητρα Πειρασμάκη βαθμός πτυχίου 7,72

Το ποσό των 5.000€ που αντιστοιχεί στις πέντε υποτροφίες παρακρατήθηκε από χρηματικό ένταλμα πληρωμής της εταιρείας «ΑΦΟΙ ΚΟΜΠΑΤΣΙΑΡΗ ΑΕ ΑΜΑΛΘΕΙΑ», σε εφαρμογή του άρθρου 14, όρο της από 21-12-2011 σύμβασης μίσθωσης και εκμετάλλευσης κυλικείων του ΤΕΙ Αθήνας.

ΦΩΤΟΣ: Κ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑΣ

ΦΩΤΟΣ: Κ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑΣ

Τ.27 / ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

✱ Τιμητική εκδήλωση για τους αφυπηρετήσαντες συναδέλφους Αντώνη Καμμά και Ντίνα Μασούρα

Στις 7 Μαρτίου 2012 στην αίθουσα Συμβουλίου ΤΕΙ πραγματοποιήθηκε τελετή προς τιμήν του Αντιπρόεδρου κ. Αντώνη Καμμά και της Γενικής Γραμματέως κ. Κωνσταντίνας Μασούρα, οι οποίοι αποχώρησαν πρόσφατα λόγω συνταξιοδότησης.

Σε μια συγκινησιακά φορτισμένη ατμόσφαιρα ο Πρόεδρος του Ιδρύματος καθηγητής Δημήτριος Νίνος, εκ μέρους όλης της κοινότητας του ΤΕΙ Αθήνας, εξέφρασε τις ειλικρινείς ευχαριστίες του για το μέγεθος και την ποιότητα της πολυετούς προσφοράς τους και τους απένειμε τιμητικές πλακέτες.

Σπάνια συναντάς στις μέρες μας ανθρώπους ταγμένους να υπηρετούν την επιστήμη τους με την προσήλωση, το ήθος και την αυταπάρνηση, που διακρίνουν τον ιατρό Αντώνη Καμμά, ακόμη σπανιότερα έχεις την τιμή να γνωρίσεις ακαδημαϊκούς με το εύρος και τη βαθύτητα των γνώσεων, την αισθητική, την κριτική διάθεση και το ανήσυχο πνεύμα του επιστήμονα Αντώνη Καμμά, ενώ θα πρέπει να αισθάνεσαι πραγματικά προνομιούχος, εάν μοιράστηκες στιγμές της καθημερινότητας με τον άνθρωπο Αντώνη Καμμά, λάτρη του ωραίου και της χαράς της ζωής.

Στα χρόνια που πέρασαν, όλοι μας, λίγο ως πολύ, είχαμε την ευκαιρία να συνεργαστούμε με την κ. Κωνσταντίνα Μασούρα ή καλύτερα την Ντίνα, όπως την ξέρουμε όλοι, γιατί γι' αυτήν αυτό που είχε πραγματικά αξία δεν ήταν οι τίτλοι αλλά οι ανθρώπινες σχέσεις. Άνθρωπος με σπάνιες αρχές, ιδιαίτερες ευαισθησίες, ακατάβλητη ενεργητικότητα και πάνω από όλα ασυμβίβαστο πνεύμα και ήθος, ήταν πάντα εκεί για όλους μας. Αγαπητή συνάδελφος, δυναμική συναγωνίστρια και πιστή φίλη είχε πάντα μια ανοιχτή αγκαλιά για καθέναν από εμάς κι ένα αστείρευτο απόθεμα καρδιάς. Δε δίστασε ποτέ να συμπαρασταθεί, τόσο ηθικά όσο και υλικά, σε όποιον είχε ανάγκη, πολλές φορές μάλιστα χωρίς να της το ζητήσουν.

Η αποχώρηση των δύο αγαπητών συναδέλφων αφήνει πίσω τους ένα δυσαναπλήρωτο κενό, αλλά ταυτόχρονα γεννά την ελπίδα πως θα επιστρέφουν σε κάθε ευκαιρία για να μας υπενθυμίζουν πώς όλοι αυτοί που καταθέτουν την ψυχή τους στην υπηρεσία των συνανθρώπων τους, αποτελούν από ζωντανές αξίες ζωής.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 28 Μαρτίου 2012
ΤΜΗΜΑ: Τουριστικών Επιχειρήσεων
ΣΧΟΛΗ: ΣΔΟ

Ημερίδα με θέμα «Διεθνής καριέρα στον Ξενοδοχειακό Κλάδο»

«Διέξοδος η διεθνής καριέρα
στον ξενοδοχειακό κλάδο σε
περιόδους οικονομικής κρίσης»

ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΡΙΕΡΑ στον ξενοδοχειακό κλάδο ήταν αφιερωμένη η ημερίδα που διοργάνωσε το Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Αθήνας στις 28 Μαρτίου 2012, στο συνεδριακό κέντρο του Ιδρύματος.

Την ημερίδα χαιρέτισαν με ομιλία τους ο Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας κ. **Δημήτριος Νίνος**, ο οποίος αναφέρθηκε ιδιαίτερως στα πολλά οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν πλέον τα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα, ο Διευθυντής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας κ. **Γιώργος Γιαννακόπουλος** και ο Προϊστάμενος του τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων καθηγητής, κ. **Στέλιος Βαρβαρέσος**, ενώ στο πάνελ πρόεδρος ήταν ο καθηγητής και Πρόεδρος του Εθνικού Αθλητικού Κέντρου Νεότητας Αγ. Κοσμά, κ. **Περικλής Λύτρας**. Την ημερίδα παρακολούθησαν 300 φοιτητές, καθηγητές και επαγγελματίες του κλάδου.

Πρώτος εισηγητής ήταν ο κ. **Μιχάλης Βασταρδής**, Γενικός Διευθυντής Ξενοδοχείων και Εισηγητής MBA Τουρισμού στο Πανεπιστήμιο Πειραιά, ο οποίος στην ομιλία του με θέμα «**The Hospitality Industry - Concepts, Ideas and Future**» ανέπτυξε τις ιδιαιτερότητες αλλά και τις απαιτήσεις της βιομηχανίας φιλοξενίας. Ο κ. Βασταρδής ανέλυσε τη διάρθρωση της Ταξιδιωτικής Βιομηχανίας και επέμεινε στα ειδικά χαρακτηριστικά της απασχόλησης στον κλάδο αυτόν, εξηγώντας ταυτόχρονα τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της συγκεκριμένης εργασίας.

Στη συνέχεια, ο κ. **Χρήστος Δήμας**, Γενικός Διευθυντής Radisson Blu Park Hotel ανέπτυξε το θέμα «**The Carlson Razidor Hotel Group: Η σημασία του ομίλου για τη διεθνή αγορά εργασίας**». Ο κ. Δήμας αναφέρθηκε στην δική του καριέρα μετά την αποφοίτησή του από το τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Αθήνας το 1997, περιέγραψε τη δυναμική του ομίλου της Carlson Razidor Hotel Group και ανέλυσε με στοιχεία τη ζήτηση θέσεων απασχόλησης στον ξενοδοχειακό κλάδο και περιέγραψε με σαφήνεια τα βήματα του δρόμου από την ένταξη στην εργασία ως την καθιέρωση σε στελεχιακά πόστα.

Ακολούθως, η κα **Χριστίνα Ματσάκη**, Διευθύντρια Ανάπτυξης Προσωπικού, αναφέρθηκε στην «**Ανάπτυξη Προσωπικού στο Ξενοδοχείο Μεγάλη Βρετανία**». Η κ Ματσάκη ανέλυσε την φιλοσοφία του ως άνω

ΦΩΤΟΣ: Κ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑΣ

ιστορικού ξενοδοχείου, περιέγραψε τα τμήματα και τις μεθόδους εξασφάλισης υψηλής ποιότητας προϊόντων φιλοξενίας και εξήγησε ότι οι απόφοιτοι του τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων μπορούν να κάνουν μία επιτυχημένη καριέρα στο ξενοδοχείο της Μεγάλης Βρετανίας, αν τους αρέσει πολύ το επάγγελμά τους και διψούν για πρόοδο και εξέλιξη.

Στη συνέχεια, η κα **Δήμητρα Λαμπροπούλου**, Training Manager in Athens Hilton Hotel μίλησε για τις «**Προοπτικές καριέρας στην εταιρία «Hilton World Wide»**». Η κ. Λαμπροπούλου αναφέρθηκε στο όραμα του ιδρυτή της αλυσίδας Conrad Hilton και την αποστολή της επιχείρησης στο παγκόσμιο τουριστικό γίγνεσθαι σήμερα. Περιέγραψε τα προωθημένα συστήματα εκπαίδευσης που υλοποιεί η εταιρία και τις ευκαιρίες απασχόλησης και εξέλιξης που προσφέρει, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό.

Ο κ. **Δημήτρης Ζιμπόπουλος** Διευθυντής Εκπαίδευσης & Ανάπτυξης, μίλησε για την «**Καριέρα στην διεθνή αλυσίδα InterContinental Hotels Group**». Ο κ. Ζιμπόπουλος ανέλυσε τη δυναμική του ομίλου και ανέλυσε τη διάρθρωση του ξενοδοχείου της Αθήνας. Αναφέρθηκε στα συστήματα εκπαίδευσης του προσωπικού της αλυσίδας, όπως και στις ευκαιρίες απασχόλησης που προσφέρει.

Τόνισε την αναγκαιότητα πολύ καλής γνώσης όλων των πόστων εργασίας ενός ξενοδοχείου πριν από την επιδίωξη ανάληψης στελεχιακής θέσης, ενώ τέλος έθεσε τον εαυτό του στη διάθεση των φοιτητών του τμήματος για να επικοινωνούν μαζί του όταν θελήσουν.

Ο κ. **Δημήτρης Λαλούμης**, αναπληρωτής καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας, και Πρόεδρος του ΔΡΑΤΤΕ, ανέπτυξε το θέμα «**Ένταξη στην αγορά και καριέρα σε περιβάλλον οικονομικής κρίσης**». Ο κ. Λαλούμης ανέλυσε την εγχώρια και διεθνή ανεργία, προβλέποντας αρνητικές τάσεις στο μέλλον. Διαχώρισε την τουριστική αγορά εργασίας από αυτή των άλλων κλάδων και υποστήριξε ότι παρά την αρνητική συγκυρία, ο κλάδος των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων προσφέρει επαρκείς ευκαιρίες απασχόλησης και εξέλιξης, αν ο απόφοιτος κάνει σωστές επιλογές.

Ακολούθησε διάλογος και οι εισηγητές απάντησαν σε ερωτήσεις του ακροατηρίου, που περιστράφηκαν γύρω από τις δυνατότητες των πολυεθνικών ξενοδοχειακών αλυσίδων στην Ελλάδα, τις προοπτικές εξεύρεσης εργασίας σ' αυτές στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή και στα θέματα, που άπτονται στην πρακτική άσκηση σ' αυτές.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με τον Προϊστάμενο του Τμήματος, κ. **Βαρβαρέσο**, ο οποίος παρέθεσε τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τις ομιλίες όλων των εισηγητών, επισημαίνοντας ότι το Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων προτίθεται να θεσμοθετήσει στο άμεσο μέλλον τέτοιες εκδηλώσεις προς όφελος των σπουδαστριών και σπουδαστών μας και με τον τρόπο αυτό ολοκληρώθηκε η διοργάνωση.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: Τρίτη, 24 Ιανουαρίου 2012**ΖΩΓΓΡΑΦΟΣ:** Λίνα Τσίλαγα, καθηγήτρια**ΤΜΗΜΑ:** Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Έκθεση έργων ζωγραφικής «Αναζητήσεις» της Λίνας Τσίλαγα

και παρουσίαση του βιβλίου της
«Οι τεχνικές της Ζωγραφικής»

ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ 24 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2012, στο Κτήριο «Κωστής Παλαμάς» του Πανεπιστημίου Αθηνών έγινε η παρουσίαση του νέου βιβλίου «Οι τεχνικές της Ζωγραφικής, μέσα από το έργο των μεγάλων ζωγράφων» και τα εγκαίνια της έκθεσης ζωγραφικής διαφορετικών τεχνικών, της καθηγήτριας ΣΑΕΤ, Λίνας Τσίλαγα. Η οργάνωση της εκδήλωσης έγινε με την συμβολή των Πρυτανικών Αρχών, του επίκ. καθηγ. ΕΚΠΑ, Μανώλη Ι. Παπαρηγοράκη και των εκδόσεων ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ. Το βιβλίο προλόγισαν οι κκ **Μιχάλης Δουλγερίδης**, Διευθυντής Συντήρησης Εθνικής Πινακοθήκης, **Μανώλης Ι. Παπαρηγοράκης**, **Νικήτας Χιωτίνης**, αρχιτέκτονας - καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας, με συντονίστρια την κ. **Τόνια Τζαναβάρα**, αρχαιολόγο - ιστορικό Τέχνης. Στην εκδήλωση παραβρέθηκε ο Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας κ **Μιχάλης Μπρατάκος**, ο τ. Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας κ **Γ. Καλκάνης**, Διευθυντές Σχολών, καθηγητές, καλλιτέχνες, λογοτέχνες, συντηρητές έργων τέχνης, εκπρόσωποι τύπου κ. ά.

Τα έσοδα από την πώληση των δέκα πινάκων της έκθεσης, η ζωγράφος Λίνα Τσίλαγα τα προσφέρει στο ερευνητικό πρόγραμμα «Μύρτις: πρόσωπο με πρόσωπο με το παρελθόν».

Απο δεξιά: Ν. Χιωτίνης, Μ. Δουλγερίδης, Μ. Παπαρηγοράκης, Λ. Τσίλαγα, Τ. Τζαναβάρα.

Για το βιβλίο «Οι τεχνικές της ζωγραφικής» της Λίνας Τσίλαγα...

Η ολοένα και επιδεινούμενη κακοδαιμονία που κατατρέχει τη Τέχνη, οφείλεται στη λεξικογραφική αυθαιρεσία των «επίσημων» διανοητών του 18^{ου} αιώνα - από τους οποίους ακόμα δεν έχουμε καταφέρει να απεξαρτηθούμε: Εισήγαγαν στα λεξικά τον όρο τεχνική ως διαφορετικού περιεχομένου από τον όρο τέχνη. Οι ερμηνείες περί τέχνης έκτοτε μπερδεύτηκαν. Βεβαίως πολλές οι αιτίες, δεν έφταιγε δηλαδή μόνο αυτή η λεξικογραφική αυθαιρεσία. Ο διαχωρισμός όμως τέχνης και τεχνικής βοήθησε σε αυτόν τον αποπροσανατολισμό, γιατί εν πολλοίς εξυπηρετούσε τις ερμηνείες που έδιδαν στον όρο τέχνη οι φιλόσοφοι και οι «αισθητικοί». Μα ξεχνάμε ότι τότε επινοήθηκε ο όρος αισθητική, που εξακολουθεί να μας ταλαιπωρεί, τόσο σε ερμηνευτικό όσο και, κατά συνέπεια, σε πρακτικό επίπεδο. Προς τιμήν τους όμως, οι λειτουργοί της τέχνης, που επίσης σε κάποιο βαθμό αυθαίρετα ονομάστηκαν «καλλιτέχνες» (χωρίς αυτό να σημαίνει πως αποστερήθηκαν της σημαντικότητας παρουσίας τους στο όλο κοινωνικοπολιτισμικό γίγνεσθαι - πιστεύω πως αποτελούν την εμπροσθοφυλακή ταυτόχρονα και την οπισθοφυλακή μας, ιδιαίτερα για μας τους Έλληνες), γρήγορα αγνόησαν τους ερμηνευτές της, τους «θεωρητικούς», όχι όμως χωρίς συνέπειες. Η τέχνη εξελίσσεται έκτοτε αποσπασματικά και πάντως ερήμην της Σκέψης, της οποίας υπήρξε αποτέλεσμα, αλλά και ταυτόχρονα παραγωγός της.

Η Τέχνη, ενταγμένη στην αέναη προσπάθεια του ανθρώπου να επεκτείνει τη χρονική και χωρική εμβέλειά του, σε αυτό που θεωρούσε κάθε φορά ως κοσμική και ιστορική πραγματικότητα, οδηγούσε πάντοτε τον άνθρωπο στην προσπάθειά του να τιθασεύσει την ύλη, να την μορφοποιήσει και να αναχθούν μαζί στην προαιώνια Αρχή ή Αλήθεια. Αυτή η διαρκής προσπάθεια τιθάσευσης της ύλης, είτε πρόκειται για πέτρες, μέταλλα, ξύλα ή χρώματα, με άλλα λόγια αυτό που ιστορικά λανθασμένα απομονώνουμε σήμερα με τον όρο τεχνική, αποτελούσε και εξακολουθεί βεβαίως να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της, δεν μπορούμε να τη δούμε ξεχωριστά. Η Μορφή συλλαμβάνεται από τη Σκέψη, αλλά εξαρτάται

και από την ύλη της, την υφή της ύλης αυτής, την εσωτερική της αλήθεια, τις εγκρυπτόμενες δυνατότητές της, ίσως και την εγκρυπτόμενη εντελέχειά της, αυτή που κάθε φορά ανακαλύπτεται, αναδεικνύεται και συμπαρίσταται στα όνειρα του δημιουργού.

Δυστυχώς, αυτή η καθοριστική παρουσία της ύλης και των τρόπων επεξεργασίας και χρησιμοποίησής της, καταδήλως θεωρείται ως δευτερεύουσας σημασίας, παραγνωρίζεται, αν δεν αγνοείται, τόσο από τους επίδοξους ερμηνευτές της Τέχνης και τους ιστορικούς, όσο και δυστυχώς, από επίδοξους δημιουργούς. Δεν είμαι σίγουρος ούτε και για το αν οι σχετικές Σχολές «καλών τεχνών» δίνουν την πρέπουσα βαρύτητα.

Η Λίνα Τσίλαγα με το βιβλίο της αυτό - που μου έκανε την τιμή να μου ζητήσει να παρουσιάσω - θέτει τα πράγματα όπως πρέπει να είναι, παρουσιάζοντάς μας την ανατομία - τη φυσιολογία θα λέγαμε - των έργων που όλοι θαυμάζουμε: την «τεχνική» για τη δημιουργία τους. Με γλαφυρό και βοηθητικό τρόπο παρουσιάζει την τεχνική ως αναπόσπαστο μέρος της δημιουργίας των μεγάλων ζωγράφων, ως αναπόσπαστο μέρος κάθε δημιουργίας. Όχι όμως μόνο αυτό: μας διδάσκει και πως χρησιμοποιούνται ή πρέπει να χρησιμοποιούνται - με όλες τις ιδιότητές τους και τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους, τα υλικά ζωγραφικής - αλλά και τα σχετικά εργαλεία που σήμερα διαθέτουμε, δοκιμασμένα πλέον και εν αφθονία, για να έχουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Δυστυχώς τέτοια βιβλία, απ' όσο ξέρω τουλάχιστον, δεν υφίστανται σε ικανοποιητικό βαθμό στην ελληνική αγορά. Θεωρώ πως το βιβλίο της Κας Τσίλαγα είναι ένα απαραίτητο όχι μόνο βοήθημα για την πρακτική της ζωγραφικής, αλλά και ερμηνευτικό εργαλείο της - καθ'όσον η τεχνική είναι αυτή που προσδιορίζει σε μεγάλο βαθμό την τελική μορφή. Είναι ένα βιβλίο απαραίτητο τόσο για τους δημιουργούς όσο και για τους συντηρητές ζωγραφικών έργων - μη ξεχνάμε πως η Κα Τσίλαγα διδάσκει με ιδιαίτερη επιτυχία στο Τμήμα Συντήρησης Έργων Τέχνης του ΤΕΙ Αθήνας. Δηλαδή οφείλεται και στην Κα Τσίλαγα το ολοένα αυξανόμενο κύρος του Τμήματος αυτού, τόσο σε ελληνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Τα «Τεχνολογικά Χρονικά»
εύχονται
στους αναγνώστες τους

Καλή Ανάσταση!

Δημοσίευση άρθρων

Γίνονται δεκτά άρθρα που πραγματεύονται **επίκαιρα ζητήματα στο χώρο της εκπαίδευσης ή και θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος**. Τα κείμενα πρέπει να αποστέλλονται με e-mail, σε μορφή Word, ενώ οι φωτογραφίες που τα συνοδεύουν πρέπει να είναι σε ηλεκτρονική μορφή (.tiff ή .jpg) σε υψηλή ανάλυση. Η βιβλιογραφία, αν υπάρχει, παρατίθεται μόνο με τη μορφή υποσημειώσεων. Τα άρθρα, τα οποία μπορεί να είναι πρωτότυπα ή αναδημοσιεύσεις, δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να υπερβαίνουν τις 2.000 λέξεις.

Για να δημοσιευτεί ένα κείμενο, πρέπει να εγκριθεί από την Συντακτική Επιτροπή. Η μερική ή ολική αναπαραγωγή κειμένων του περιοδικού επιτρέπεται μόνο με την άδεια του Εκδότη.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με την κα Ι. Αναστασάκου, τηλ.: 210 5385174, Fax: 210 5385852, e-mail: eee@teiath.gr

Αγ. Σπυριδωνος, 122 10 Αιγάλεω
Τηλ.: 210 538 5100, fax: 210 591 1590
e-mail: info@teiath.gr, webmaster@teiath.gr

ISSN 1791-7247

www.teiath.gr